

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen

Vägnätsbyrån, I3

Beslutande

Minister

Mika Nordberg

Föredragande

Projektchef

Ian Bergström

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 69

Upphandling och avtal tillfällig bro över Bomarsund

ÅLR 2019/6056

ÅLR 2018/7239

362 I1

Beslut

Beslöts att begära anbud omfattande en totalentreprenad som innehåller projektering, tillverkning och montering av tillfällig pontonbro för allmän trafik inklusive ramper och deras fundament i Bomarsund i Sunds kommun på Åland enligt anbudsförfrågan, daterad 13.08.2019 i **bilaga I319E42**.

Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande och utförs enligt Ålands landskapsregerings beslut (2018:13), 4 §.

Förfrågningsunderlaget som anbudsförfrågan bygger på har diarienummer ÅLR 2018/7239.

Upphandlingen med tillhörande anbudshandlingar kommer att publiceras på landskapsregeringens elektroniska upphandlingsverktyg www.e-avrop.com och på landskapsregeringens elektroniska anslagstavla www.regeringen.ax/anslagstavla samt i Tidningen Åland och Nya Åland.

Kostnaderna belastar moment 976000, infrastrukturinvesteringar.

Föredragande har rätt att under anbudstidens frågor- och svarstid offentliggöra förtydliganden i förfrågan.

Motivering

Det beräknade värdet för byggnadsentreprenaden understiger det av Europeiska kommissionen fastställda tröskelvärdet om 5 548 000 euro vid tidpunkten för annonseringen och genomförs således enligt Ålands landskapsregerings beslut (2018:13) gällande vissa upphandlingar genom ett öppet förfarande.

Bakgrund

Pontonbron är en del av den tillfälliga trafikförbindelsen som behövs för allmän trafik under entreprenadtiden då nuvarande bron över Bomarsund

byts ut. Den nuvarande bron över Bomarsund har både beständighets- och bärighetsproblematik och är en av de broar som omfattas av broutbytesprojektet 2017-2027. Bron måste ersättas för att säkerställa ett fortsatt säkert och fungerande trafiksystem.

0.1 Anbudsförfrågan – Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

Härmed utbjuds att inkomma med anbud avseende en totalentreprenad som innehåller projektering, tillverkning och montering av tillfällig pontonbro inklusive ramper och deras fundament i Bomarsund i Sunds kommun på Åland, enligt till denna anbudsförfrågan bifogade handlingar.

Sista inlämningsdag är den **31.10.2019**. Anbud som lämnats in för sent beaktas inte, oavsett orsak.

Anbudet ska vara giltigt minst tre (3) månader efter sista inlämningsdag. Om en besvärprocess inleds i domstol förlängs anbudets giltighetstid automatiskt tills processen är slut och domstolens beslut är verkställt. Anbudshandlingar lämnas på anbudsgivarens ansvar.

För att kunna lämna in ett anbud krävs att anbudsgivaren skapar ett användarkonto på www.e-avrop.com. Därefter söks upphandlingen upp genom att ange sökord "**Tillfällig broförbindelse över Bomarsund**" och sedan väljs den upphandling där Ålands landskapsregering står som organisation. Anbudet lämnas sedan in via detta verktyg. Anbud inlämnade i något annat format kommer att förkastas.

Kontaktperson Projektchef Ian Bergström, tel: +358 18 25183, email: ian.bergstrom@regeringen.ax.

Förfrågningsunderlag:

- 0.1 Anbudsförfrågan (detta dokument)
- 0.2 Upphandlingsföreskrift
- 1. Totalentreprenadkontrakt, RT 80278 sv
- 2. Entreprenadprogram enligt AF-AMA 12
- 3. Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998 (bifogas ej)
- 4. Anbudsformulär inkl. tim och enhetsprislista
- 5. Planeringsunderlag för tillfällig bro över Bomarsund enligt ritningsförteckning dat 13.08.2019
 - a. Ritning 502T961
 - b. Ritning 502T962
- 6. Säkerhetsdokument inkl. bilagor
- 7. MVR-mätare, säkerhetsmätningar på arbetsplats
- 8. Subordinationsavtal, RT 80271 sv

Mariehamn den 13.08.2019

Ian Bergström
Projektchef

0.2 Upphandlingsföreskrift (UF) – Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

Öppet förfarande, under EU:s tröskelvärde för
byggnadsentreprenader

2019.08.13

INNEHÅLL

1	ALLMÄNT OM UPPHANDLINGEN	2
1.1	Upphandlingens omfattning och innehåll	2
1.2	Upphandlingsform	2
1.3	Annonsering	2
1.4	Anbudets innehåll	3
1.5	Förfrågningsunderlagets innehåll och disposition	3
1.6	Avtalsperiod	3
1.7	Upphandlande enhet	3
1.8	Kontaktperson under anbudstiden	3
1.9	Frågor och svar under anbudstiden	3
1.10	Planerad tidplan för upphandlingen	4
2	REGLER FÖR UPPHANDLING OCH ANBUD	4
2.1	Anbudslämnande	4
2.2	Prisuppgifter och andra uppgifter i anbud	4
2.3	Alternativa anbud (sidoanbud)	5
2.4	Anbudsgivarens kontaktuppgifter	5
2.5	Ersättning för anbud	5
2.6	Tilldelningsbesked (delgivning av beslut)	5
2.7	Avslutad upphandling, tecknande av avtal och förbehåll	5
2.8	Hänvisningar till standarder	5
3	BEDÖMNING AV ANBUD	5
3.1	Utvärdering av anbud	6
3.1.1	Ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet	6
3.1.2	Motivering till val av anbudsgivare enligt lägsta pris	6
3.1.3	Avbrytande av upphandling	6
4	KRAV PÅ ANBUDSGIVAREN (KVALIFIKATIONSKRAV)	6
4.1	Språk	6
4.2	Anbudsgivaren och eventuella underleverantörer	6
4.3	Uteslutningsgrunder	7
4.4	Teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationer	7
4.5	Ekonomisk och finansiell situation	8
4.6	Beställaransvarslagen	10
4.7	Miljöarbete	10
4.8	Kvalitetsarbete	10
4.9	Arbetsmiljöarbete	10

1 ALLMÄNT OM UPPHANDLINGEN

1.1 UPPHANDLINGENS OMFATTNING OCH INNEHÅLL

Ålands landskapsregering inbjuder härmed intresserade anbudsgivare att delta i denna upphandling som avser en totalentreprenad som innehåller projektering bro och installation av tillfällig flytande broförbindelse inklusive ramper med fundament i Bomarsund i Sunds kommun på Åland. Uppdraget är en totalentreprenad där anbudsgivaren är huvudentreprenör.

Entreprenadarbetena innehåller all nödvändig projektering, förankringsmaterial ramper, rampers landfundament inklusive allt material för installation för att leverera en färdig trafiklösning på pontonbro ansluten till vägbank som utförs av beställaren. Det ingår också att planera arbetet genom att t.ex. upprätta arbetsplaner, säkerhetsdokument med riskinventering samt metodbeskrivningar.

Entreprenaden är ett delprojekt i förnyandet av befintligt brobestånd på Åland så att broarna har kapacitet att hantera gällande trafiklast.

Anbudsgivaren uppmanas att bekanta sig på plats med området. Bron ligger inom det historiskt värdefulla området "Bomarsunds fästning" med närliggande ruiner i form av fästningsmurar och andra värdefulla historiska föremål.

1.2 UPPHANDLINGSFORM

Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande. Det beräknade värdet på upphandlingen uppgår till ca 550 000 euro exklusive moms. Den upphandlande enheten har rätt att avbryta upphandlingen ifall anbudet väsentligt överstiger det beräknade värdet.

Det beräknade värdet för upphandlingen understiger det av Europeiska kommissionen fastställda tröskelvärdet, om 5 548 000 €, för byggnadsentreprenader. Upphandlingen genomförs därför genom ett öppet förfarande enligt Ålands landskapsregerings beslut (ÅFS 2018:13) gällande vissa upphandlingar.

Upphandlingsformen medger inte förhandling. Anbud kommer således att antas utan föregående förhandling, varför det är av stor vikt att alla krav och villkor enligt denna anbudsförfrågan följs och att bästa pris lämnas i anbudet.

1.3 ANNONSERING

Den 1.4.2018 trädde Ålands landskapsregerings beslut (ÅFS 2018:13) gällande vissa upphandlingar ikraft, nedan upphandlingsbeslutet. Enligt 4 § i upphandlingsbeslutet ska upphandling som huvudregel ske genom öppet förfarande och utannonsering genom det elektroniska upphandlingsverktyget e-Avrop <https://www.e-avrop.com/portaler/Alandsportalen/Default.aspx>

Upphandlingen annonseras även på Ålands landskapsregerings webbplats samt genom annonser i lokaltidningarna på Åland.

1.4 ANBUDETS INNEHÅLL

Anbudsgivaren **ska** i anbudet visa att de i förfrågningsunderlaget uppställda förutsättningar och krav är uppfyllda. Anbudsgivaren **ska** i anbudet förklara sig beredd att teckna avtal i enlighet med bifogat avtal.

Ålands landskapsregering har endast möjlighet att anta anbud som innehåller efterfrågad och fullständig information. Ett anbud som är ofullständigt eller som inte accepterar uppställda förutsättningar och krav kommer inte att beaktas.

1.5 FÖRFRÅGNINGSUNDERLAGETS INNEHÅLL OCH DISPOSITION

Detta dokument är indelat i fyra avsnitt:

1. Allmänt om upphandlingen
2. Regler för upphandling och anbud
3. Utvärdering av anbud
4. Krav på anbudsgivaren (kvalifikationskrav).

Förfrågningsunderlaget består av följande handlingar, i inbördes prioritetsordning:

- 0.1 Anbudsförfrågan
- 0.2 Upphandlingsföreskrift (detta dokument)
 1. Totalentreprenadkontrakt, RT 80278 sv
 2. Entreprenadprogram enligt AF-AMA 12
 3. Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998 (bifogas ej)
 4. Anbudsformulär inkl. tim och enhetsprislista
 5. Planeringsunderlag för tillfällig bro över Bomarsund enligt handlingsförteckning dat 13.08.2019
 - a. Ritning 502T961
 - b. Ritning 502T962
 6. Säkerhetsdokument inkl. bilagor
 7. MVR-mätare, säkerhetsmätningar på arbetsplats
 8. Subordinationsavtal, RT 80271 sv

1.6 AVTALSPERIOD

Tider för entreprenaden framgår av Entreprenadprogram, AFD.4.

1.7 UPPHANDLANDE ENHET

Upphandlande enhet är Ålands landskapsregering FO Nr 0145076-7.

Infrastrukturavdelningen, Vägnätsbyrån verkställer upphandlingen.

1.8 KONTAKTPERSON UNDER ANBUDESTIDEN

Namn: Ian Bergström, Projektchef, Ålands landskapsregering

E-post: ian.bergstrom@regeringen.ax

1.9 FRÅGOR OCH SVAR UNDER ANBUDESTIDEN

Alla förfrågningar som rör anbudshandlingarna **ska** skickas via det elektroniska upphandlingsverktyget e-Avrop, där även svaren publiceras.

Om anbudsgivaren upplever krav i upphandlingsdokumentet som otydligt, orimligt, onormalt kostnadsdrivande eller konkurrensbegränsande i något avseende är det viktigt att kontakta den upphandlande enheten på ovan nämnda sätt på ett så tidigt stadium som möjligt, så att missförstånd kan undvikas.

Eventuella frågor om upphandlingen **ska** ställas genom e-Avrop senast 03.10.2019. Svar och andra kompletterande upplysningar lämnas kontinuerligt, dock senast 10.10.2019.

1.10 PLANERAD TIDPLAN FÖR UPPHANDLINGEN

	Aktivitet
13.09.2019	Annonsering av upphandlingen
10.10.2019	Sista dag att ställa frågor, tidsfrist 21 dagar innan anbudstiden går ut
17.10.2019	Sista dag för svar, tidsfrist 14 dagar innan anbudstiden går ut
31.10.2019	Sista dag att lämna anbud
V45 2019	Utvärdering
V45 2019	Tilldelningsbesked – Delgivning av val av anbudsgivare, besvärstid på 30+3 dagar.
V50 2019	Avtalstecknande
V50 2019	Start av avtal

2 REGLER FÖR UPPHANDLING OCH ANBUD

2.1 ANBUDSLÄMNANDE

Elektronisk anbudsinslämning görs via www.e-avrop.com. Anbudsgivaren måste i samband med anbudsinslämning öppna ett konto hos e-Avrop. Detta görs kostnadsfritt. Vid behov av personlig support angående e-Avrop, kontakta support@e-avrop.com.

Anbudens giltighetstid:

Anbudet **ska** vara giltigt i tre (3) månader från och med sista anbudsdag. Om en besvärprocess inleds i domstol förlängs anbudets giltighetstid automatiskt tills processen är slut och domstolens beslut har verkställts.

2.2 PRISUPPGIFTER OCH ANDRA UPPGIFTER I ANBUD

Anbudssumma och andra uppgifter för anbudslämnande ska anges i e-Avrop.

I anbudsformuläret (upphandlingsdokument "04 Anbudsformulär med tim- och enhetsprislista") anges anbudspriset och de enhetspriserna som efterfrågas. Enhetspriserförteckningen innehåller fiktiva mängder som endast används för utvärdering

av anbudet. Den sammanräknade summan i enhetsprislesteckningen utgör en del av anbudssumman.

Anbudssumman är summan av anbudspriset och summan av ifylld enhetsprislesteckning i upphandlingsdokument "04 Anbudsformulär med tim- och enhetsprislista".

Samtliga prisuppgifter ska anges i euro (EUR) exklusive mervärdesskatt.

Anbudsgivaren ska utforma sitt anbud så att det uppfyller gällande bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd, arbetsförhållanden och arbetsvillkor.

I anbudspriset ska samtliga nödvändiga kostnader för att genomföra entreprenaden ingå, till exempel administrativa kostnader, arbeten och material för arbetsprestationen samt övriga omkostnader.

2.3 ALTERNATIVA ANBUD (SIDOANBUD)

Anbudsgivaren **ska** basera sitt anbud på de förutsättningar som anges i denna upphandlingsföreskrift. Inga reservationer eller alternativa anbud (så kallade sidoanbud) accepteras.

2.4 ANBUDSGIVARENS KONTAKTUPPGIFTER

Anbudsgivarens kontaktuppgifter **ska** anges i e-Avrop.

2.5 ERSÄTTNING FÖR ANBUD

Ersättning för att upprätta anbud och delta i anbudsprocessen utgår inte.

2.6 TILDELNINGSBESKED (DELGIVNING AV BESLUT)

Samtliga anbudsgivare kommer att erhålla meddelande om beslut. Meddelandet skickas via e-Avrop i enlighet med anbudsgivarens uppgifter. En rättelse- och besväransvisning bifogas delgivningen.

2.7 AVSLUTAD UPPHANDLING, TECKNANDE AV AVTAL OCH FÖRBEHÅLL

I denna upphandling tillämpas en väntetid om minst trettio (30) dagar från att tilldelningsbeskedet skickades till anbudsgivarna till att avtal kan tecknas.

Ett bindande avtal förutsätter att ett skriftligt avtal har upprättats vilket är undertecknat av behöriga företrädare för entreprenören och den upphandlande enheten.

2.8 HÄNVISNINGAR TILL STANDARDER

Om det i denna upphandling förekommer någon hänvisning till standarder, varumärken, patent, produkttyp, ursprung, specifik metod eller produktion, avses härmed att den hänvisningen följs av orden "eller likvärdig".

3 BEDÖMNING AV ANBUD

Anbudet kommer att prövas och utvärderas i tre steg.

1. Kontroll av att kraven på anbudsgivaren uppfylls
2. Prövning av anbudet, kontroll av att alla "ska-krav" uppfylls

3. Utvärdering av anbud enligt utvärderingskriterierna

Detta upphandlingsdokument med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav, s.k. skakrav. Endast de anbud som uppfyller samtliga krav kommer att utvärderas.

3.1 UTVÄRDERING AV ANBUD

3.1.1 Ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud som har den lägsta pris (anbudssumman) angivet i anbudsskulle och uppfyller kraven ställda på anbudsgivarna i denna upphandling kommer att antas.

3.1.2 Motivering till val av anbudsgivare enligt lägsta pris

Upphandlingen är en utförande entreprenad där en huvudentreprenör upphandlas för uppdraget. I detta dokument ställs det omfattande kvalifikationskrav på anbudsgivarnas kompetens, erfarenhet, teknisk prestationsförmåga och ekonomiska ställning. I övriga handlingar i upphandlingen ställs krav på särskild miljöhänsyn och miljöåtgärder. Sammantaget innebär kravställningen att övriga aspekter, förutom den ekonomiska, beaktas i tillräcklig omfattning genom kravställningen.

3.1.3 Avbrytande av upphandling

Upphandlande enhet förbehåller sig rätten att avbryta upphandlingen om det visar sig att upphandlingen blir väsentligt dyrare än beräknat. Någon ersättning till anbudsgivaren lämnas inte om upphandlingen avbryts.

4 KRAV PÅ ANBUDSGIVAREN (KVALIFIKATIONSKRAV)

4.1 SPRÅK

Åland är ett, officiellt, svenskspråkigt, självstyrt landskap i Finland. Anbud, samtliga avtal och bilagor **ska** upprättas på svenska. All kommunikation med beställaren **ska** ske på svenska. Anbudsgivarens och anbudsgivarens hela personal ska utföra alla de tjänster som omfattas av denna anbudsförfrågan på svenska.

4.2 ANBUDSGIVAREN OCH EVENTUELLA UNDERLEVERANTÖRER

Anbud ska lämnas av en anbudsgivare.

En anbudsgivare har rätt att anlita underleverantörer för att fullgöra sina åtaganden. Användandet av underleverantör begränsar inte anbudsgivarens ansvar som huvudman för fullgörande av kontraktet.

Om anbudsgivaren anlitar underleverantör **ska** anbudet innehålla uppgifter om respektive underleverantörs firma-, FO- eller organisationsnummer, samt vilken del av åtagandet som fullgörs av respektive underleverantör.

Anbud ska lämnas av en anbudsgivare eller av anbudsgivare i grupp. Om anbudsgivaren i sitt anbud anger att en del av kontraktet läggs ut på en underentreprenör, begränsar det inte anbudsgivarens ansvar som huvudman för entreprenaden.

4.3 UTESLUTNINGSGRUNDER

A. Anbudsgivare utesluts från deltagande i upphandlingen om denne, eller dess underentreprenörer, till exempel har begått något av följande brott:

- skattebedrägeri,
- penningtvätt,
- ockerliknande diskriminering i arbetslivet,
- bedrägeri,
- bestickning,
- deltagande i en organiserad kriminell verksamhet,
- människohandel, eller
- brott som begåtts i terroristiskt syfte.

B. Anbudsgivare kan även uteslutas från upphandlingen om någon av följande grunder föreligger (detta gäller även underentreprenörer):

- är försatt i konkurs eller blir upplöst eller har avbrutit sin affärsverksamhet eller har skulder som har reglerats genom ett fastställt ackord, ett saneringsprogram eller genom något annat motsvarande program som grundar sig på lagstiftning,
- är föremål för försättande i konkurs eller upplösning,
- genom en lagakraftvunnen dom har dömts för en lagstridig handling i anslutning till sin yrkesutövning,
- i sin yrkesverksamhet har gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, som kan styrkas av den upphandlande enheten,
- har åsidosatt sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter i Finland eller i etableringslandet, eller
- har lämnat väsentligt oriktiga uppgifter till den upphandlande enheten eller försummat att lämna de uppgifter som krävs.

Anbudsgivaren ska intyga att anbudsgivaren inklusive eventuella underkonsulter inte är föremål för någon av ovanstående omständigheter.

4.4 TEKNISK PRESTATIONSFÖRMÅGA OCH YRKESMÄSSIGA KVALIFIKATIONER

Anbudsgivaren ska ha teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationer för att fullfölja uppdraget.

Anbudsgivare i grupp får redogöra för sina sammanlagda tillbudsstående resurser avseende teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationer. För att säkerställa att ovan nämnda krav uppfylls ska följande redogörelser lämnas in.

Anbudsgivare ska bifoga en kortfattad beskrivning av företaget/organisationen (företags-/organisationsform, branschfarenhet, verksamhet, erfarenhet av liknande uppdrag, omsättning, bemanning, kompetensutveckling etc.).

Anbudsgivaren ska i Anbudsformuläret lämna minst tre (3) och maximalt fem (5) referensuppdrag. Referensuppdragen ska avse liknande uppdrag som denna upphandling avser.

För nystartade företag eller företag som saknar referenser, ska referenser istället lämnas för de personer som kommer att ansvara för uppdragets genomförande och är anställda i företaget vid anbudslämnandet. Referensuppdragen ska vara slutförda senare än 2009.

Följande krav ställs på anbudsgivarens referensuppdrag:

- Minst två av uppdragen ska ha varit flytande förankrade konstruktioner där anbudsgivaren varit huvudentreprenör
- Minst ett av uppdragen ska ha omfattat flytande konstruktioner avsedda för biltrafik.
- Minst ett av uppdragen ska ha omfattat projektering och stabilitetsberäkningar för ett installerat pontonsystem.
- Minst ett av uppdragen skall ha innehållit planering och utförande av förankring av objekt.

Anbudsgivaren ska lämna redogörelse om referensens namn, uppdragets tidsperiod, omfattning och innehåll, kontaktperson och kontaktuppgifter. Referenserna kontaktas efter sista anbudsdag för att bekräfta uppdragen.

Anbudsgivare ska säkerställa att de personer som kommer att ha direktkontakt med den upphandlande enheten behärskar svenska språket, i tal och i skrift.

Alla huvudansvariga och deras ersättare ska ha minst fem (5) års erfarenhet av arbete inom kompetensområdet på den position i organisationen som avses.

CV med redogörelse över utbildning, erfarenhet och språkkunskaper för samtliga centrala personer ska bifogas anbudet. Till centrala personer räknas:

- Huvudansvarig Arbetschef
- Huvudansvarig konstruktör inkl. stabilitetsberäkning
- Huvudansvarig för installationsarbeten

En person kan inneha rollen som Huvudansvarig för flera kompetensområden, dock ska huvudansvaret delas på minst 2 personer.

Centrala personer i projektet är de personer som redovisas ovan, samt anlitade konsulter och övriga nyckelpersoner som anbudsgivaren kan komma att använda för uppdraget åt den upphandlande enheten.

4.5 EKONOMISK OCH FINANSIELL SITUATION

Anbudsgivaren ska ha en sådan ekonomisk och finansiell ställning att denne klarar av att fullgöra uppdraget och etablera ett långvarigt leverantörsförhållande med den upphandlande enheten.

Anbudsgivaren ska antingen

1. Uppnå minst riskklass 3 (på en 5-gradig skala) alt. A (där AAA är det bästa) eller motsvarande omdöme hos kreditinstitut. Anbudsgivaren ska bifoga ett intyg, uppgjort av kreditinstitut, över klassificering. Intyget får vara högst tre (3) månader gammalt, räknat från sista dagen att lämna anbud.

eller

2. Om en anbudsgivare saknar klassificering eller har lägre kreditklass än ovan, görs en individuell bedömning för eventuellt godkännande. För att möjliggöra en sådan bedömning, ska till anbudet bifogas en sådan utredning att det kan anses klarlagt att anbudsgivaren har motsvarande ekonomisk stabilitet, samt någon av nedanstående handlingar:

a) Garanti från moderbolag eller annan part där det klart och tydligt framgår att garanten eller moderbolaget träder in i anbudsgivarens ställe i händelse av att denne inte längre kan fullfölja sina förpliktelser mot den upphandlande enheten. Med förpliktelser avses både finansiellt ansvar och förpliktelse att fullfölja det egentliga åtagandet i avtalet. Sådant intyg ska bifogas anbudet och vara undertecknat av moderbolagets eller garantens firmatecknare. Efterfrågad riskklassificering samt kraven ovan ska i dessa fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av garanten

eller

b) Företag, även nystartade företag, ska redovisa sin ekonomiska och finansiella situation för att visa att de har tillräcklig ekonomisk och finansiell styrka att fullgöra uppdraget under avtalstiden. Till anbudet ska bifogas ett intyg från bank över att en bankgaranti i enlighet med Entreprenadprogrammet AFC.631 kommer att ges. Anbudsgivaren ska också till anbudet bifoga det senaste bokslutet eller ett revisorsintyg i det fall inget bokslut ännu har upprättats. Av revisorsintyget ska framgå att anbudsgivaren har en ekonomisk plan eller årsbudgetsberäkning av vilken det framgår att anbudsgivaren har en ekonomisk styrka att fullgöra uppdraget under avtalstiden.

Anbudsgivarens medelårsomsättning ska vara minst 800 000 €/år räknat som ett medeltal för de senaste tre åren. Om anbudsgivaren är ett konsortium gäller kravet konsortiets sammantagna medelomsättning.

Anbudsgivaren ska vara registrerad i tillämpliga företagsregister.

Anbudsgivaren ska ha betalt sina skatter och socialförsäkringsavgifter, eller visa upp en uppgjord betalningsplan angående obetalda sådana.

Anbudsgivarna ska vid utförande av uppdraget följa tillämpliga arbetsrättsliga bestämmelser så som kollektivavtal, försäkringsskydd för personal, företagshälsovård mm.

Samtliga intyg och utredningar enligt ovan får inte vara äldre än tre (3) månader, räknat från sista dagen att lämna anbud.

Den entreprenör som vinner upphandlingen ska, senast när upphandlingsavtalet ingås, inneha rätt att bedriva näring i landskapet Åland (se 4 § landskapslag (1996:47) om rätt att utöva näring).

Intyg och utredningar ovan får inte vara äldre än tre (3) månader från sista dag att lämna in anbud.

4.6 BESTÄLLARANSVARSLAGEN

Anbudsgivaren ska, i enlighet med lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlåtande av utomstående arbetskraft (FFS 1233/2006), före avtalsteckning uppvisa följande dokument:

- 1) en utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret enligt lagen om förskottsuppbörd (FFS 1118/1996) samt i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (FFS 1501/1993),
- 2) ett utdrag ur handelsregistret,
- 3) ett intyg över betalda skatter eller ett intyg över skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan angående skatteskulden har gjorts upp,
- 4) ett intyg över tecknade pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts angående pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning
- 5) en utredning om vilket kollektivavtal som ska tillämpas på arbetet eller om de centrala anställningsvillkoren, samt
- 6) en utredning om hur företagshälsovården är ordnad för arbetstagarna som är stationerade i Finland.

Om ett utländskt företag är en hyrd arbetstagares arbetsgivare eller är part i ett underentreprenörsavtal, ska företaget lämna uppgifter som motsvarar de uppgifter som avses ovan, i form av registerutdrag eller motsvarande intyg eller på något annat allmänt vedertaget sätt i enlighet med lagstiftningen i företagets etableringsland.

Samtliga intyg och utredningar ovan får inte vara äldre än tre (3) månader, räknat från sista dagen att lämna anbud.

4.7 MILJÖARBETE

Anbudsgivaren ska ha ett aktivt miljöarbete som innehåller miljöpolicy och miljömål. Anbudsgivarens miljöarbete bör ansluta till grundprinciperna för ett system certifierat enligt ISO 14001 eller likvärdigt system.

4.8 KVALITETSARBETE

Anbudsgivaren ska ha ett aktivt arbete för kvalitetsåtgärder. Anbudsgivarens kvalitetsarbete bör utföras som egenkontroll och ansluta till grundprinciperna för ett system certifierat enligt ISO 9001 eller likvärdigt system.

4.9 ARBETSMILJÖARBETE

Anbudsgivaren ska ha ett aktivt arbete för arbetarskyddsåtgärder. Anbudsgivarens arbetarskyddsarbete ska vara dokumenterat och systematiserat och uppfylla kraven i statsrådets förordning om säkerheten vid byggnadsarbete (FFS 205/2009) samt arbetarskyddslagen (FFS 738/2002).

TOTALENTREPRENADKONTRAKT

Denna kontraktssblankett baserar sig på Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998 (RT 16-10660, LVI 03-10277, Ratu 417-T, KH X4-00241).

Om det uppkommer tvist i tolkningen av detta formulärs tryckta text, går den finska originalversionens RT 80278 text före denna översättning.

Projekt Nr

Byggnadsobjekt

Entreprenadkontrakt

1 AVTALSPARTER

Beställare

Beställarens representanter

I kontraktsfrågor

I frågor rörande arbetsprestationen

Entreprenör

Entreprenörens
representanter

I kontraktsfrågor

I frågor rörande arbetsprestationen

2 ÖVRIGA PARTER

Byggherre

Byggherrens konsult

Användare

Övriga entreprenörer och
beställarens
anskaffningar

3 KONTRAKTSVILLKOR OCH BEGREPP

Detta kontrakt iaktar Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998, på vilka denna kontraktblankett är baserad. Den *kursiva* texten avviker från innehållet i Entreprenadkontraktblankett RT 80260. I fortsättningen används förkortningen YSE vid hänvisning till Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader.

Nomenklatur

I detta entreprenadkontrakt används förutom eller i stället för Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader även följande nomenklatur:

KVR

totalansvarsbyggande

KVR-utförande

entreprenörens prestation enligt avtalet; omfattar planering och byggnadsarbete

byggnadsarbete

den egentliga byggnadsdelen av avtalsprestationen

entreprenör

KVR-entreprenör

YSE

Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998

4 ENTREPRENÖRENS PRESTATIONSSKYLDIGHET

Byggnadsobjekt

Primär prestationsskyldighet

Referens YSE 1 § *Entreprenören förbinder sig att mot senare definierat entreprenadpris planera och bygga:*

Till nämnda entreprenörs skyldigheter hör att mot entreprenadpriset bl.a.:

- a) utnämna huvudplanerare, anskaffa planer och vidarebefordra planerna till beställaren för granskning och godkännande. Informera beställaren om planeringens framskridande*
- b) anskaffa byggnadslov med tillhörande åtgärder*
- c) ombesörja att även planer utöver dem som ingår i punkt b blir godkända*
- d) leverera de slutgiltiga planerna till beställaren*
- e) ombesörja att myndigheterna delges anmälningar som berör utförandet av entreprenaden*
- f) sköta uppgifter som krävs av den som åtar sig byggnadsprojekt i enlighet med markanvändnings- och byggnadslagen*
- g) sköta kontakterna med byggnadsinspektion och övriga myndigheter*
- h) anskaffa de tillstånd som krävs för utförandet av entreprenaden och för den färdiga byggnaden, sluta anslutnings- och övriga avtal med myndigheter och övriga sakägare i enlighet med kontraktshandlingarna*
- i) utföra den provtagning som krävs för att det byggnadsobjekt som åsyftas i kontraktshandlingarna och deras tillhörande delar skall fungera. Denna bestämmelse begränsar inte den provtagningsskyldighet som krävs i YSE 11 § 4*
- j) förverkliga KVR-projektet så att det även funktionsmässigt motsvarar de krav som ställs i kontraktshandlingarna*
- k) fungera som byggplatsens ledningsansvariga entreprenör och huvudförverkligare*
- l) sammanställa serviceboken och leverera den till beställaren*
- m) sammanställa säkerhetsdokumentet i samarbete med beställaren.*

Entreprenören bör leverera alla planer till beställaren för kontroll i god tid innan de krävs för anskaffning av byggnadsmaterial, -föremål eller -komponenter eller vid förverkligandet av byggnadsarbetet.

Biskyldigheter

Referens YSE 2 §

Åligganden rörande förändringsarbete

Referens YSE 43 §

Den första meningen i moment 1 i 43 § i de allmänna avtalsvillkoren ersätts med följande bestämmelse:

Entreprenören är skyldig att förverkliga de planförändringar och det förändringsarbete som beställaren kräver, förutsatt att de inte på ett väsentligt sätt förändrar KVR-utförandet. I övrigt iakttas bestämmelserna i 43 § i de allmänna avtalsvillkoren.

Tjänster på byggplatsen

Referens YSE 3 §

Skyldighet att leda byggplatsen

Referens YSE 4 §

5 KONTRAKTSHANDLINGAR

Referens YSE 12 §	<i>Vid entreprenaden tillämpas detta KVR-entreprenadkontrakt samt de tillhörande kontraktshandlingar som uppräknas senare.</i>
Referens YSE 13 §	Handlingarnas inbördes viktighetsordning

Entreprenadhandlingslista**A. Kommersiella handlingar**

Handlingens namn	Referens Nr	Datum
------------------	-------------	-------

B. Tekniska handlingar

Handlingens namn	Referens Nr	Datum
------------------	-------------	-------

6 BESTÄLLARENS SKYLDIGHET TILL SAMVERKAN

Referens YSE 8 §

Moment 1 och punkterna a och b i moment 2 tillhörande 8 § i de allmänna avtalsvillkoren tillämpas inte i detta kontraktsförhållande.

Beställaren bör kontrollera planerna i enlighet med tilläggsplaneringens tidtabell. Om ingen tidtabell existerar för tilläggsplaneringen bör kontrollen av planerna ske omedelbart så att den inte förhindrar att projektet slutförs inom den tid som beställaren meddelat. Kontrollresultatet bör meddelas skriftligt åt entreprenören.

Den kompletterande information, det undersökningsmaterial och de handlingar som beställaren enligt kontraktshandlingarna bör leverera måste sändas till entreprenören enligt den överenskomna tidtabellen. Om ingen tidtabell existerar, eller om tidtabellen är bristfällig, bör entreprenören i god tid meddela när han behöver informationen, undersökningsmaterialet och handlingarna, så att entreprenaden kan slutföras i enlighet med kontraktet.

Övriga arbeten och anskaffningar som beställaren låter utföra

Referens YSE 7 § ja 8 §

Beställaren anskaffar på egen bekostnad följande byggnadsmaterial och levererar dem till entreprenören vid följande tidpunkter:

7 KVALITETSSÄKRING

Referens YSE 7 § 3. moment, 9 §, 10 § och 11 §

8 ENTREPRENADTID

Referens YSE 17 §

Entreprenören bör planera byggnadsplatsen i enlighet med planeringstidtabellen. Om kontraktet inte omfattar en planeringstidtabell, bör planeringen fortsätta omedelbart efter att kontraktet slutits och slutföras inom rimlig tid.

Byggnadsarbetet bör inledas omedelbart efter att entreprenadkontraktet undertecknats och då byggnadstillståndssituationen medger att påbörjandet sker. Byggnadsarbetet bör skötas så att de olika arbetsskedena uppnås i enlighet med arbetstidtabellen, och att KVR-utförandet är slutfört och kan överlätas till beställaren senast:

Etappmål: Följande tidsfrister iakttas beträffande etappmål:

Planering:

Planeringen bör framskrida så att byggnadstillståndet kan avhämtas senast:

Byggnadsarbete:

9 FÖRSENINGSBÖTER

Referens YSE 18 §

Om KVR-prestationen försenas från hela arbetets avslutningsdatum i enlighet med det som tidigare överenskommits, är beställaren berättigad att av entreprenören erhålla följande förseningsböter per försenad arbetsdag:

För etappmålens del är förseningsböternas storlek följande:

Maximistorleken för de totala förseningsböterna är:

10 AVTALSPARTERNAS ANSVAR

Entreprenörens ansvar

YSE 24-33 §

Det förutsätts att entreprenören innan han ger sitt anbud har införskaffat all sådan information och undersökt alla de detaljer som enligt offertförfrågningshandlingarna påverkar hans skyldigheter. Entreprenören bör också under kontraktstiden införskaffa all den information som krävs och undersöka sådana saker som enligt kontraktshandlingarna påverkar hans skyldigheter.

YSE 7 §, moment 3, berör även de viktigaste planerna.

Förutom det ansvar som omnämns i YSE 29 och 30 § är entreprenören skyldig att på egen bekostnad reparera eller avlägsna de fel, brister eller olägenheter som förekommer i KVR-prestationens funktion före garantiperiodens utgång.

Entreprenören är inte ansvarig för de fel, brister och olägenheter som förorsakas av att beställaren underlåtit att ge information vars inverkan på prestationen entreprenören inte varit medveten om, och som dessutom är sådan att entreprenören inte kan anses skyldig att känna till dess inverkan på prestationen.

Beställarens ansvar

YSE 24-25 §, 34-35 §

Då beställaren informerar entreprenören att planerna som inlämnats för granskning har godkänts, godkänner beställaren den allmänna planlösningen och kvalitetsnivån hos planerna, vilket omfattar t.ex. ytrymmenas huvudmått och placering, material och motsvarande detaljer. Ansvaret för att de gällande lösningarna uppfyller de krav som ställs i kontraktshandlingarna ligger dock hos entreprenören.

11 GARANTITID

Referens YSE 29 §

12 SÄKERHETER

Entreprenörens säkerheter

Referens YSE 36 §

Säkerhet för byggnadstiden bör ges inom

dygn efter att byggnadsarbetet påbörjats.

Säkerheten för både byggnadstiden och garantitiden täcker även ansvaret för KVR-prestationens funktion.

Beställarens säkerheter

Referens YSE 37 §

13 FÖRSÄKRINGAR

Referens YSE 38 §

KVR-entreprenören är skyldig att försäkra byggnadsplatsen enligt YSE 38 § under byggnadsperioden.

14 ENTREPRENADPRIS

Referens YSE 39 §

Beställaren förbinder sig att för entreprenörens KVR-prestation betala ett entreprenadpris vars storlek exklusive omsättningskatt är (numeriskt och i skrift):

av vilket planeringens andel är:

och byggnadsarbetets andel:

15 BETALNING AV ENTREPRENADPRISET

Referens YSE 40 §

Betalningarna erläggs på det sätt som anges i betalningstabellen.

16 PRISÄNDRINGAR

Referens YSE 48 § och 49 §

Byggnadsarbetets entreprenadpris

- är inte bundet till index.*
- är bundet till index på följande sätt enligt gällande lag.*

17 INVERKAN AV PLANFÖRÄNDRINGAR PÅ ENTREPRENADPRISET

Referens YSE 44 §
Referens YSE 47 §

Vid förändringar i entreprenadpriset förorsakade av planförändringar tillämpas förutom de allmänna avtalsvillkoren även följande principer:

18 ÄGANDERÄTT

Referens YSE 51 §, 52 §, 53 §

19 BESTÄLLNING AV TILLÄGGS- OCH FÖRÄNDRINGSARBETEN

Referens YSE 59 §

Referens YSE 46 §, 59 §

Referens YSE 59 § 4. mom.

20 ÖVERVAKNING

Referens YSE 59 §, 60 §

21 ENTREPRENÖRENS REPRESENTANTER SAMT ARBETSLEDNING

*Entreprenörens representant
under KVR-prestationen*

*Entreprenörens representant
vid planeringen*

*Entreprenörens representant
på byggnadsplatsen*

Referens YSE 56 §, moment 1

Referens YSE 56 §, moment 2

22 ARBETARSKYDD

Referens YSE 57 §

23 GEMENSAMMA FÖRRÄTTNINGAR

Referens YSE 66 §

Planeringsmöten

Planeringsmöten hålls enligt följande:

Som mötesordförande fungerar:

Byggarbetsplatsmöten

Byggarbetsplatsmöten hålls enligt följande:

Som mötesordförande fungerar:

24 ANVÄNDNINGSRÄTT OCH UPPHOVSRÄTT

Angående användningsrätt och upphovsrätt har följande saker överenskommits:

25 ÖVRIGA KONTRAKTSDETALJER / SPECIALBESTÄMMELSER**26 AVGÖRANDE AV TVISTER**

Referens YSE 92 §

Detta kontrakt har upprättats i två identiska exemplar, det ena för beställaren och det andra för entreprenören.

Plats och datum

Underskrifter

Beställare

Entreprenör

Bevittnar

Bilagor

st

Dnr: ÅLR 2019/6056

02 ENTREPRENADPROGRAM
ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER, AF

*Tillfällig broförbindelse över
Bomarsund*

13.08.2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

AF	ENTREPRENADPROGRAM (ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER).....	3
AFA	ALLMÄN ORIENTERING	3
AFD	ENTREPRENADFÖRESKRIFTER VID TOTALENTREPRENAD	4
AFG	ALLMÄNNA ARBETEN OCH HJÄLPMEDEL	26

 Ålands landskapsregering	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 3(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>AF ENTREPRENADPROGRAM (ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER)</p> <p>AFA ALLMÄN ORIENTERING</p> <p>AFA.1 Kontaktuppgifter</p> <p>AFA.11 Byggherre Ålands landskapsregering.</p> <p>AFA.112 Upphandlande myndighet Ålands landskapsregering Infrastrukturavdelningen</p> <p>PB 1060 AX- 22100 MARIEHAMN FO-nummer: 0145076-7</p> <p>Handläggare; Ian Bergström</p> <p>AFA.113 Uppdragets omfattning och krav Beskrivning av uppdragets omfattning i korthet är följande Projektering och nybyggnad av tillfällig, flytande, broförbindelse över Bomarsund i Sunds kommun inklusive tillhörande ramper och deras landfundament. Pontonbron och ramper ansluts till vägbankar som levereras av beställaren</p> <p>AFA.114 Avtalsområde och antal företag Ett (1) företag kommer att kontrakteras.</p> <p>AFA.12 Beställare Ålands landskapsregering.</p> <p>AFA.13 Projektörer Konstruktör; Totalentreprenad</p> <p>Väg; ÅLR - Infrastrukturavdelningen Dennis Mattsson</p> <p>Geotekniker; Norconsult AB (Göteborg)</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 4(28)																				
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström																				
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13																				
Kod	Text	Ändr.dat Bet																				
	<p>Mattias Perman</p> <p>AFA.151 Nätägare Ålands Elandelslag, +358 (0) 18 39250 Ålands Telefonandelslag, +358 (0) 18 41053 Sunds kommun, +358 (0) 18 43 270</p> <p>AFA.2 Orientering om objektet</p> <p>AFA.22 Objektets läge Objektet är beläget i landskapet Åland, Sunds kommun, på och mellan Sund och Prästö. Arbetsområdet framgår av ritningar i Förfrågningsunderlaget.</p> <p>AFA.3 Förkortningar I dessa administrativa eller handlingarna föreskrifter används följande objektspecifika förkortningar:</p> <table> <tr> <td>E</td> <td>Totalentreprenör Pontonbro, (även Sidoentreprenör i förhållande till brobyggnadsentreprenören)</td> </tr> <tr> <td>HE</td> <td>Huvudentreprenör (Brobyggnadsentreprenör)</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Beställare=Landskapsregeringen</td> </tr> <tr> <td>AF</td> <td>Allmänna föreskrifter</td> </tr> <tr> <td>AMA 17</td> <td>AMA Anläggning 17</td> </tr> <tr> <td>MER 17</td> <td>MER Anläggning 17, Mät- och ersättningsregler anläggningsarbeten</td> </tr> <tr> <td>TB</td> <td>Teknisk beskrivning</td> </tr> <tr> <td>MF</td> <td>Mängdförteckning</td> </tr> <tr> <td>YSE 1998</td> <td>Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenad YSE 1998</td> </tr> <tr> <td>ÄTA-arbete</td> <td>Ändringsarbete, Tilläggsarbete och Avgående arbete</td> </tr> </table> <p>AFD ENTREPRENADFÖRESKRIFTER VID TOTALENTREPRENAD För entreprenaden gäller YSE 1998, avtalet skrivs enligt RT 80278 sv Totalentreprenadkontrakt,</p> <p>AFD.1 Omfattning Omfattningen i detalj framgår av handlingar angivna i Entreprenadavtal p. 5. Entreprenaden omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektering inklusive stabilitetsberäkningar - Tillfällig bro - Förankring och Installation av Tillfällig bro 		E	Totalentreprenör Pontonbro, (även Sidoentreprenör i förhållande till brobyggnadsentreprenören)	HE	Huvudentreprenör (Brobyggnadsentreprenör)	B	Beställare=Landskapsregeringen	AF	Allmänna föreskrifter	AMA 17	AMA Anläggning 17	MER 17	MER Anläggning 17, Mät- och ersättningsregler anläggningsarbeten	TB	Teknisk beskrivning	MF	Mängdförteckning	YSE 1998	Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenad YSE 1998	ÄTA-arbete	Ändringsarbete, Tilläggsarbete och Avgående arbete
E	Totalentreprenör Pontonbro, (även Sidoentreprenör i förhållande till brobyggnadsentreprenören)																					
HE	Huvudentreprenör (Brobyggnadsentreprenör)																					
B	Beställare=Landskapsregeringen																					
AF	Allmänna föreskrifter																					
AMA 17	AMA Anläggning 17																					
MER 17	MER Anläggning 17, Mät- och ersättningsregler anläggningsarbeten																					
TB	Teknisk beskrivning																					
MF	Mängdförteckning																					
YSE 1998	Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenad YSE 1998																					
ÄTA-arbete	Ändringsarbete, Tilläggsarbete och Avgående arbete																					

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 5(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>Entreprenaden är en odelad totalentreprenad. Entreprenören är Totalentreprenör. Detta innebär bl.a. att Entreprenören ansvarar för samordningen projektering och av arbetena på arbetsplatsen samt samordning av under- och eventuella sidoentreprenörers arbeten.</p> <p>AFD.11 Kontraktshandlingar Enligt angivna handlingar i Handlingsförteckning Entreprenadavtal p. 5.</p> <p>AFD.111 Sammanställning över ändringar i YSE 1998 Ändring av bestämmelse i YSE 1998 finns införda under följande koder: AFD.632 AFD.471 Tillägg till bestämmelse i YSE 98 finns införda under följande koder: AFD.54</p> <p>AFD.114 UNDANTAGNA ARBETEN Trädfällning ombesörjs av Beställaren och är utfört före arbetena påbörjas.</p> <p>AFD.115 Uppföljning av avtal En förutsättning för att utföra arbete som Entreprenör eller leverantör åt landskapsregeringen är att denne fullgör sina skyldigheter gentemot stat och kommun. Skulle brist i detta avseende uppdragas äger Beställaren rätt att häva kontrakt, se även AFD.8. Landskapsregeringen äger rätt att kontrollera och följa upp verksamheten. Landskapsregeringen ska för detta ändamål äga tillträde till verksamheten samt att få tillgång till sådana uppgifter om verksamheten som landskapsregeringen anser vara erforderliga. Landskapsregeringens revisorer ska äga rätt att på samma sätt som i verksamhet i kommunal regi kontrollera och utvärdera verksamheten. Entreprenören förbinder sig att aktivt medverka vid och underlätta deras arbete. Landskapsregeringen kan även uppdra åt fristående konsult, revisor eller dylik att utföra uppföljning, kontroll eller utvärdering. Entreprenören förbinder sig i sådana fall att bereda denne tillträde och insyn i sådan utsträckning att denne kan genomföra sitt uppdrag.</p> <p>AFD.12 Arbetsområde</p> <p>AFD.121 Arbetsområdets gränser Arbetsområdets gränser och etableringsytor framgår av vägritningar.</p> <p>AFD.122 Syn före påbörjande av arbete</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 6(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>Innan arbetet påbörjas ska parterna utföra gemensam syn av arbetsområdet. Beställaren kallar till synen.</p> <p>Syn dokumenteras (protokoll och foton) av bägge parterna. Var och en av parterna står för sina egna kostnader.</p> <p>AFD.13 Förutsättningar</p> <p>Entreprenören måste skaffa sig kunskap om vilka lagar, förordningar och bestämmelser som gäller i landskapet Åland, samt lokala bestämmelser i Sunds kommun.</p> <p>Kontraktarbetena ska utföras i enlighet med de anvisningar som ges i detta förfrågningsunderlag.</p> <p>Vid transporter till och från arbetsområdet skall gällande lagar, förordningar och beslut för belastningsrestriktioner följas. Överlast får inte förekomma.</p> <p>Entreprenören äger ingen rätt att disponera ytor utanför arbetsområdesgräns utan tillstånd.</p> <p>Aktiviteter som medför starka tryckvågor eller mycket undervattens-buller bör planeras så att de infaller utanför lek- och uppväxtperioder för fisk och evertebrater för att minska påverkan på dessa (bullrande aktiviteter bör undvikas mellan 15 april och 31 augusti).</p> <p>Mellan Brobyggnadsentreprenören (HE) och Leverantören tecknas ett subordinationsavtal enligt RT 80271 sv.</p> <p>AFD.131 Uppgifter om sidoentreprenader och andra arbeten</p> <p>Entreprenören är skyldig att utan extra ersättning tåla intrång av sidoentreprenör.</p> <p>AFD.132 Arbetstider</p> <p>Arbete tillåts generellt under vardagar mellan kl. 0700 - 1900. Behov av arbete utanför detta skall godkännas av Beställaren.</p> <p>AFD.133 Pågående drift eller verksamhet inom och invid arbetsområdet</p> <p>Det finns ej kännedom om befintliga ledningar inom och i anslutning till arbetsområdet.</p> <p>AFD.135 Förutsättningar med hänsyn till vägtrafik</p> <p>AFD.137 Förutsättningar med hänsyn till sjöfart</p> <p>Vattenområdet som berörs av entreprenaden är avstängt för utomstående under entreprenadtiden. Vattenområdet begränsas av entreprenadgränserna angivna på Vägritningar.</p> <p>AFD.14 Skydds- och säkerhetsföreskrifter m m</p>	

 Ålands landskapsregering	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 7(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>Projektering, tillverkning och leverans ska utföras i enlighet med gällande särskilda skydds- och säkerhetsföreskrifter. Entreprenören svarar för att egen personal ges föreskriven information och utbildning i skydd och säkerhet. Det åligger Entreprenören att med underentreprenör avtala om motsvarande skyldighet för denne mot sin personal.</p> <p>Entreprenören ansvarar för att beskriva och utföra riskanalys i enlighet med statsrådets författning om säkerhet vid byggnadsarbete för hela entreprenaden då Entreprenören projekterar och utför samtliga, i entreprenaden, ingående arbeten.</p> <p>Entreprenören bär ansvaret för ordning och säkerhet på samtliga av entreprenören upprättade upplags-och förrådsplatser.</p> <p>De arbeten som entreprenören utför på brobyggnadsplatsen skall samordnas och underordnas brobyggnadsentreprenörens (HE) säkerhets och arbetsmiljösystem.</p> <p>AFD.142 Skydds- och säkerhetsföreskrifter vid arbete i anslutning till väg</p> <p>Entreprenören skall beakta riskerna för att tredje man skadas vid passage av eller vistelse inom arbetsområdet.</p> <p>AFD.15 Varor m m</p> <p>I entreprenaden tillvaratagna varor (skräp, massor m. m) som inte kan användas för kontraksarbetena, tillfaller Entreprenören och bortskaffas av denne, såvida inte varorna enligt MF eller överenskommelse skall förbli Beställarens egendom.</p> <p>AFD.151 Varor från entreprenören</p> <p>För vara som ingår i entreprenaden ska entreprenören snarast efter anfordran tillhandahålla byggvarudeklaration. Byggvarudeklaration ska innehålla redovisning av varans innehåll och miljöegenskaper. För kemiska produkter ska även säkerhetsdatablad eller varuinformationsblad tillhandahållas.</p> <p>Samtliga föreskrivna och använda produkter och fasta byggvaror ska godkännas av Beställaren före användning.</p> <p>Entreprenören äger inte rätt att ändra på i kontraktshandlingar föreskriven vara eller material utan skriftligt medgivande från B.</p> <p>AFD.16 Tillstånd m m</p> <p>AFD.161 Tillstånd från myndigheter</p> <p>Beställaren skall söka och bekosta erforderliga myndighetstillstånd för entreprenadarbeten.</p> <p>Beställaren har sökt om miljögranskning av projektet som omfattar utbytet av nuvarande bro över Bomarsund hos Ålands Miljö- och hälsoskyddsmyndighet</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 8(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>(ÅMHM). Leverans och montering av pontonbron är inkluderad i miljögranskningsansökan.</p> <p>Väg och bro byggs enligt fastställd vägplan.</p> <p>Trafikanordningsplan (TA-Plan) För arbeten som berör trafikanter på allmänna vägar ska entreprenören upprätta TA-plan.</p> <p>Planen ska vara godkänd av Landskapsregeringen innan arbetet får påbörjas.</p> <p>AFD.162 Myndighetsbesiktning Beställaren skall föranstalta om och bekosta sådan besiktning eller kontroll av utfört arbete som föreskrivs i författning eller krävs av en myndighet, om inte annat föreskrivits i kontraktförhandlingarna. Se p69 YSE98.</p> <p>AFD.163 Överenskommelser m m Beställaren tillhandahåller efter anfordran uppgift om namn på och adress till ägare till grannfastighet, annan markägare, väghållare och dylikt. Om överenskommelse som berör entreprenaden träffas mellan entreprenören och ägare till grannfastighet, annan markägare, väghållare och dylikt, ska beställaren underrättas därom.</p> <p>AFD.17 Anmälningar</p> <p>AFD.171 Anmälningar till myndigheter Beställaren anmäler; - Startanmälan för byggnadsarbete till Regionsförvaltningsverket</p> <p>Entreprenören ombesörjer alla övriga anmälningar till myndigheter i den omfattning som framgår av YSE 1998, lagar och förordningar, samt kommunala bestämmelser.</p> <p>AFD.172 Anmälningar till beställaren Entreprenören skall överlämna en kontaktlista med telefonnummer till ansvariga för entreprenaden, där de även kan nås utanför arbetstid. Vid inträffad olyckshändelse eller incident, som drabbat utomstående, ska Beställaren omgående meddelas. Så snart som möjligt ska även en skriftlig rapport med skiss och eventuella fotografier lämnas till Beställaren. Entreprenören ska till Beställaren fortlöpande uppge namn och organisationsnummer för företag som man avser att anlita som underentreprenör eller -leverantörer. För entreprenörens skyldighet att utföra anmälningar, se YSE 1998.</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 9(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projekt nr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
AFD.18	Författningar	
AFD.183	Ansvar för byggarbetsmiljö	
	<p>Entreprenören fungerar vid byggnadsobjektet som huvudsaklig planerare och genomförare (totalentreprenör), enligt statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (FFS 205/2009) och ansvarar för alla skyldigheter för säkerhet vid byggarbeten. Entreprenören ska ansvara och ombesörja arbetsplatsens arbetarskydd och brandbekämpning.</p> <p>Huvudentreprenören är, enligt 52b § arbetarskyddslagen (FFS 738/2002), skyldig att föra en uppdaterad förteckning över de arbetstagare och egenföretagare som arbetar på en gemensam byggarbetsplats (se lagen för förteckningens innehåll). Huvudentreprenören ska senast den femte varje månad överlämna förteckningen till beställaren. Alla företag som verkar på byggarbetsplatsen är skyldiga att lämna uppgifter om sina egna arbetstagare till huvudentreprenören.</p> <p>Entreprenören ska meddela arbetsplatsens arbetarskyddsorganisation för Beställaren. Entreprenören ska utnämna en säkerhetsansvarig person för arbetsplatsen.</p> <p>På arbetsplatsen efterföljs förutom lagstiftning om arbetarskydd även bestämmelser och anvisningar i följande bilagda dokument enligt handlingsförteckning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säkerhetsdokument inkl. bilagor • Säkerhetsmätningar på arbetsplats, anvisning/ blankett (MVR-mätning) • Underlag för riskinventering för sprängningsarbeten <p>Särskilt ska Entreprenören iaktta följande föreskrifter om bruk av personlig skyddsutrustning samt bruk av alkohol och narkotiska preparat som är förenade med hot om bötesföreläggande:</p> <p>Bestämmelserna om bruk av personlig skyddsutrustning och förbud mot bruk av narkotiska preparat har beskrivits i avtalsvillkoren som behandlar säkerhet.</p> <p>Entreprenören ansvarar för att han och alla hans Underentreprenörer efterlever dessa bestämmelser enligt den s.k. nolltoleransprincipen. Alla överträdelser av dessa bestämmelser förs omedelbart för projektchefens och arbetsplatschefens kännedom, och antecknas i mån av möjlighet omedelbart i arbetsplatsdagboken och regelmässigt i protokollet från följande arbetsplatsmöte (brott, datum, namn, arbetsgivare, observerats av vem).</p> <p>Överträdelser leder till följande sanktioner:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. För varje enskild överträdelse bötar Entreprenören 250 €. 2. Den som har överträtt bestämmelserna (personen) får en skriftlig varning och personen avstängs från arbetsplatsen för resten av dagen. Ifall samma person överträder bestämmelserna upprepade gånger i samma projekt, blir han avstängd från arbetsplatsen för gott. 	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 10(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>3. Ifall en person som misstänks för bruk av alkohol eller narkotiska preparat bestrider överträdelsen och vägrar att delta i blås- eller blodprov utförd av en myndighet, blir han avstängd från Beställarens byggnadsobjekt för gott.</p> <p>Entreprenörens skyldighet är att informera och handha ovannämnda bestämmelser enligt ett sätt som lagen förutsätter, för att främja bruket av personlig skyddsutrustning och förhindra bruk av narkotiska preparat.</p> <p>Entreprenören ska veckovis mäta arbetsplatsens säkerhetsnivå (s.k. MVR-mätning) och därvid använda bilagda "Säkerhetsmätning på arbetsplats"-blankett.</p> <p>AFD.1831 Arbetsmiljöplan / Arbetarskyddsplan</p> <p>Arbetsplatsens arbetarskyddsplan är ett projektbaserat dokument som upprättas av Entreprenören och ingår i Entreprenörens projektplan för entreprenaden.</p> <p>Dokumentet ska visa att Entreprenören har ett systematiskt arbetssätt för att eliminera arbetsmiljörisker, förhindra tillbud, olyckor och ohälsa på arbetsplatsen.</p> <p>Planen ska också visa hur entreprenören inordnar och samordnar arbetarskydds- och säkerhetsarbetet med huvudentreprenören och eventuella andra sidoentreprenörer.</p> <p>Arbetarskyddsplanen ska ingå som en del av projektplanen för projektet och utgå från Beställarens Säkerhetsdokument med bilagan Riskhanteringsplan. De risker som finns upptagna däri ska Entreprenören ta hänsyn till och arbeta vidare med. Detta genom att arbeta igenom Beställarens definierade risker och ange på vilket sätt man i planeringen tar hänsyn och eliminerar risken. Entreprenören ska kontinuerligt göra riskanalyser och uppdatera Riskhanteringsplanen.</p> <p>AFD.1834 Upplysning om säkerhetskoordinator</p> <p>Säkerhetskoordinator enligt 5 § statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (FFS 205/2009) – Utses av beställaren.</p> <p>AFD.2 Utförande</p> <p>AFD.21 Kvalitetsangivelser</p> <p>Om alternativa arbetsutföranden eller varor föreskrivs, innebär detta rätt för entreprenören att välja mellan alternativen.</p> <p>Föreskrift om arbetsutförande eller vara med tillägget "eller likvärdigt" innebär rätt för entreprenören att i stället för det föreskrivna välja annat som är likvärdigt till kvalitet. Önskar entreprenören nyttja denna rätt, ska han i varje enskilt fall i så god tid underrätta beställaren att frågan om likvärdighet hinner prövas. Entreprenören ska därvid tillhandahålla erforderligt underlag för prövning av likvärdighet.</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 11(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>Material ska uppfylla kraven i finsk standard som överensstämmer med europeisk standard eller likvärdigt och de regler som anges i Förfrågningsunderlaget i övrigt.</p> <p>Där det i beskrivning eller på ritning anges ett material gäller detta för anbudet.</p> <p>Saknas kvalitetsangivelser i Förfrågningsunderlaget ska överenskommelse träffas med Beställaren före inköp eller arbetets utförande.</p> <p>Entreprenören ska genom sin egenkontroll visa Beställaren att arbetenas utförande och materialen motsvarar kraven som ställs i avtalsdokumenten.</p> <p>Dolda och under vatten utförda arbetsmoment ska före gjutning, fyllning mm, fotodokumenteras.</p> <p>Armeringarna kontrolleras innan betonggjutning påbörjas. Konstruktionssyn utförs innan fyllnadsarbeten utförs.</p> <p>AFD.22 Kvalitets- och miljöarbete</p> <p>AFD.221 Kvalitetsledning</p> <p>Entreprenören ska ha ett kvalitetsledningssystem som följer ISO 9002 eller likvärdigt system.</p> <p>AFD.222 Miljöledning</p> <p>Entreprenören skall ha ett certifierat miljöledningssystem eller bedriva ett systematiskt miljöarbete.</p> <p>Arbetsplatsens miljöplan är ett projektbaserat dokument som upprättas av entreprenören och ingår i entreprenörens projektplan för entreprenaden.</p> <p>Dokumentet ska visa entreprenörens förfaringssätt som används för att förhindra negativ miljöpåverkan och styra arbetsplatsens funktioner mot miljövänligt handlingsätt och ska ansluta till grundprinciperna för ett certifierat system enligt ISO 14001 eller likvärdigt. I projektplanen visas bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrollmekanismer för material- och energiekonomi - metoder för anskaffning, förpackning, lagring och behandling av material på ett sätt som minskar svinn och uppkomst av avfall - damm- och bullerbekämpning - behandling av farligt avfall och farliga ämnen <p>Beställarens miljökontrollprogram ska arbetas in i entreprenörens miljöplan.</p> <p>AFD.223 Beställarens kvalitetsplan</p> <p>Beställaren har upprättat riskanalyser för projektet under förprojekteringen. De risker som är definierade och tillhörande planerings- och produktionsprocessen är överförda till Riskhanteringsplan enligt AFD.1831 med avseende på arbetssäkerhet. Entreprenören har huvudplanerarens ansvar för att entreprenaden uppfyller samtliga krav enligt statsrådets förordning om säkerheten vid byggnadsarbete i och med att entreprenören är totalentreprenör</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 12(28)
		Handläggare Ian Bergström
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Projektnr
		Datum 2019-08-13
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>med planeringsansvar för uppdraget. Entreprenören kompletterar riskhanteringsplanen med risker relaterade till uppdraget.</p> <p>AFD.224 Entreprenörens kvalitets- och miljöplan</p> <p>Projektplanen ska omfatta entreprenörens projektorganisation och beskriva hur projektets delaktiviteter kvalitets-, miljö och arbetarskydd säkras genom egenkontroll och redovisa hur Entreprenören avser att uppfylla Beställarens krav på ett systematiskt kvalitets-, miljö-, och arbetarskyddsarbete som uppfyller kraven nedan.</p> <p>Projektorganisationen ska omfatta såväl Entreprenörens projekterings-, planerings-, tillverknings- och leveransorganisation samt stödfunktioner som är involverade i projektets skeden.</p> <p>Entreprenören ska ha ett aktivt arbete för kvalitetsäkringsåtgärder.</p> <p>Entreprenörens kvalitetsarbete ska utföras som egenkontroll och ansluta till grundprinciperna för ett system certifierat enligt ISO 9001 eller likvärdigt. När entreprenören planerar sina kvalitetssäkringsåtgärder skall entreprenören utgå från sin riskinventering i planeringsskedet.</p> <p>Entreprenören ska övervaka sin egen arbetslednings färdigheter och arbetsprestation. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid de olika arbetsmomentens rätta tidsplanering och arbetsprestationers kvalitet.</p> <p>Entreprenören ska också övervaka materialanskaffningars och underentreprenörers arbetsmoments duglighet och arbetsprestation, så att avtalsenlig kvalitet uppnås till alla delar. Därtill efterföljs YSE 1998.</p> <p>Kontroll</p> <p>Kontroller utförs av Beställaren och dennes representanter.</p> <p>Kontroll på uppdrag av Beställaren minskar inte entreprenörers ansvar.</p> <p>Entreprenören skall presentera och efterfölja en plan för kvalitetskontroll under projektering tillverkning och montage.</p> <p>Planen skall presenteras för Beställaren och godkännas av Beställaren innan arbetet inleds.</p> <p>Arbetsberedningar ska utföras för i planen ingående specifika arbetsmoment. Entreprenör går igenom arbetsberedningarna med personalen och protokollför för mötena. Beställaren bereds möjlighet att delta på dessa genomgångar.</p> <p>AFD.225 Kvalitets- och miljörevision</p> <p>Beställaren äger rätt att hos Entreprenören, eller hos av Entreprenören anlitate underentreprenörer, genomföra kontroll av att miljökraven efterlevs. Entreprenören skall tillhandahålla dokumentation samt medverka vid miljörevisioner som Beställaren genomför. Beställaren upprättar rapport över utförd miljörevision.</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 13(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
Ovan gäller även för kvalitetsrevision.		
AFD.23	<p>ÄTA-arbeten</p> <p>Ersättning för ÄTA-arbeten ska utgå endast när arbetet är skriftligen beställt eller när parterna har träffat skriftlig överenskommelse, exempelvis i byggmötesprotokoll eller genom godkända listor över ÄTA arbeten. ÄTA-arbeten som enligt Entreprenörens åsikt medför reglering av kontraktssumman ska omedelbart anmälas skriftligt till Beställaren, har ej så skett anses arbetet ej medföra kostnadsökning och ingår således i kontraktssumman. Om uppmätning erfordras ska Beställaren eller dennes bygglidare erbjuda möjlighet att delta.</p> <p>ÄTA-arbeten ska anses vara föreskrivna av Beställaren först sedan de skriftligt beställts. Skriftlighetskravet gäller dock inte för arbeten som, exempelvis förekommande av olycka, måste utföras med skyndsamt.</p> <p>Enbart överlämnande av nya eller ändrade ritningar eller andra handlingar ska ej betraktas som skriftlig beställning på ÄTA-arbeten om inte detta också skriftligen beställts t ex i byggmötesprotokoll.</p>	
AFD.24	Tillhandahållande av handlingar	
AFD.241	<p>Tillhandahållande av handlingar och uppgifter från beställaren under entreprenadtiden</p> <p>Beställaren tillhandahåller inga övriga handlingar än avtalet under entreprenadtiden.</p>	
AFD.242	<p>Tillhandahållande av handlingar och uppgifter från entreprenören under entreprenadtiden</p> <p>Entreprenören ska före entreprenadstart upprätta och leverera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projektanpassad kvalitets- och miljöplan, enligt AFD.224 - Organisationsplan - Tidplan, enligt AFD.41 - Försäkringsbevis enligt AFD.54 - Säkerhet enligt AFD.631 - Arbetarskyddsplan (Arbetsmiljöplan) - APD-plan (Arbetsplatsdispositionsplan för installation av pontonbro) - Övriga tillstånd som erfordras. - Rat plan (betalningsplan). <p>Se vidare i MF under kapitel Y gällande teknisk dokumentation som Entreprenören ska tillhandahålla.</p> <p>Endast handling märkt "BYGGHANDLING" ska ligga till grund för entreprenadens utförande. Undantaget härifrån är standard- och typritningar.</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 14(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod		Ändr.dat Bet
	<p>Bygghandlingar tillhandahålls av entreprenören i digital form via dokumentserver till beställare och brobyggnadsentreprenör (HE).</p> <p>Entreprenören tillhandahåller var sin omgång aktuella bygghandlingar i pappersformat till Beställare och Brobyggnadsentreprenör (HE) under projektiden.</p> <p>Entreprenören är skyldig att hålla minst en (1) komplett omgång papperskopior av aktuella bygghandlingar insatt i pärm på arbetsplatsen.</p> <p>AFD.26 Information</p> <p>Entreprenören svarar där inte annat anges för all arbetsplatsinformation till samtliga som är berörda av entreprenadarbetena. Information ska lämnas dels före etablering och byggstart, dels under arbetets gång.</p> <p>AFD.262 Beställarens informationsverksamhet</p> <p>Beställaren svarar för alla kontakter med massmedia. Entreprenören får inte lämna uppgifter till media utan Beställarens tillstånd.</p> <p>AFD.263 Information till fastighetsägare, boende m fl.</p> <p>Entreprenören ansvarar för att Beställaren och Huvudentreprenören får underlag till information för de informationsinsatser som Beställare och Huvudentreprenör ska utföra. Informationen ska tillhandahållas senast två (2) arbetsdagar eller enligt överenskommelse innan arbetena påbörjas och innehållet i informationen tas fram i samråd med Beställaren och Huvudentreprenören.</p> <p>AFD.27 Underrättelser om avvikelser o d</p> <p>Underrättelse enligt YSE 1998 ska lämnas skriftligen.</p> <p>AFD.28 Entreprenörens kontroll</p> <p>Kontroll av funktion innan återfyllnad skall utföras, vid dessa tillfällen ska Beställaren beredas tillfälle att närvara. Kontrolltillfällen ska anges i tidplanen. Protokoll från föreskrivna kontroller ska föreligga vid anmälan till slutbesiktning och är en förutsättning för att entreprenaden ska kunna godkännas. Entreprenören ska avtala om rätt för Beställaren att delta vid, eller utföra egen, kontroll av fabrikstillverkade produkter. Entreprenören är skyldig att på egen bekostnad utföra prover som är enligt normer och arbetsföreskrifter samt krav från myndigheter och Beställare. Originalutskrift av provresultat ska levereras till Beställaren. Kvalitetskontroll har närmare specificerats i tekniska beskrivningar, kvalitetskrav, ritningar och övriga specifikationer.</p> <p>AFD.3 Organisation</p> <p>AFD.31 Beställarens organisation</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 15(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>AFD.311 Beställarens ombud</p> <p>Beställarens ombud är Lennart Nord, Byråchef Vägnätsbyrån, Infrastrukturavdelningen. Tel (dir): +358 18 25163 Tel (vx): +358 18 25000</p> <p>E-post: lennart.nord@regeringen.ax</p> <p>Beställarens representant för avtalsfrågor är ombudet eller av den utsedd person. Beställarens representanter för frågor som berör arbetsprestationer överenskommes senast vid första arbetsplatsmötet.</p> <p>AFD.312 Beställarens projektledare m fl.</p> <p>Beställarens projektchef är Ian Bergström, Infrastrukturavdelningen Tel (dir): +358 18 25183 Tel (vx): +358 18 25000 ian.bergstrom@regeringen.ax</p> <p>Beställarens projektledare är Patrik Sundblom, Forsen AB Tel (dir): +358 457 344 3162 patrik.sundblom@aland.net</p> <p>AFD.313 Beställarens kontrollant</p> <p>Beställarens byggledare och kontrollanter är: <i>Anges senare</i></p> <p>AFD.316 Beställarens informationsansvarige</p> <p>Ian Bergström; ian.bergstrom@regeringen.ax Landskapsregeringen, +358 18 25000 All kontakt med media går genom informationsansvarig.</p> <p>AFD.32 Entreprenörens organisation</p> <p>Entreprenörens organisation för genomförande av entreprenaden ska behärska svenska i både tal och skrift.</p> <p>Entreprenören ska presentera en organisation som minst innehåller:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huvudansvarig Arbetschef - Huvudansvarig för projektering och stabilitet - Huvudansvarig för installationsarbeten 		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 16(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat Bet
Kod	Text	
	<p>En person kan inneha rollen som Huvudansvarig för flera kompetensområden, dock ska huvudansvaret delas på minst 2 personer.</p> <p>Beställaren ska godkänna de Huvudansvariga. Alla huvudansvariga och deras ersättare ska ha minst fem (5) års erfarenhet av arbete inom kompetensområdet på den position i organisationen som avses.</p> <p>CV med redogörelse över utbildning, erfarenhet och språkkunskaper för samtliga centrala personer ska skickas till beställaren 2 veckor före arbetenas påbörjande.</p> <p>Entreprenören ska för beställaren redovisa en organisationsplan. I planen ska det framgå hur entreprenören hanterar eventuella frånfällen, så som sjukdom eller likvärdigt.</p> <p>AFD.321 Entreprenörens ombud Anges i anbudet.</p> <p>AFD.33 Möten</p> <p>AFD.331 Startmöte Startmöte samt projektgenomgång som syftar till överföring av information mellan Beställaren och Entreprenören kommer att ske i samband med entreprenadstart. Beställaren ansvarar för kallelse och protokoll.</p> <p>AFD.333 Arbetsplatsmöten / Byggmöten Byggmöten på arbetsplats ska hållas enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vid inledandet av projektering, hos leverantören. - Vid avslutad projektering innan tillverkning påbörjas, hos leverantören. - Startmöte 4 veckor innan montagearbeten påbörjas, på arbetsplatsen. - Avslutande då montagearbeten är klara, på arbetsplatsen. <p>Projekteringsmöten under planering enligt överenskommelse minst varannan vecka. AP-möten varje vecka då montagearbeten pågår. Beställaren eller dennes representant, kallar till samt leder och för protokoll vid byggmöten. Byggmötesprotokoll ska signeras av Beställare och Entreprenör. Entreprenörens egenkontrollpärm ska redovisas vid byggmöte. Entreprenörens kostnadsansvarige ska närvara. Miljöfrågor tas upp som en stående punkt vid byggmötena</p> <p>AFD.338 Övriga möten</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 17(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
	<p>Möten enligt nedan kommer att hållas på arbetsplatsen eller i undantagsfall i Mariehamn i tidsintervaller enligt överenskommelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi • Kvalité • Teknik • Samordningsmöten • Säkerhets- och arbetarskyddsmöten <p>AFD.34 Arbetsledning och anställda</p> <p>Entreprenören ansvarar för att hans arbetstagare erhåller rättvisa och skäliga löner, arbetstider och arbetsförhållanden. Med uttrycken "rättvis" och "skälig" avses lönenivåer, arbetstider och arbetsvillkor som står minst på samma nivå som stadgas i finsk lag och allmänt bindande kollektivavtal. Entreprenören ansvarar för att hans avlönade underentreprenörer följer ovannämnda bestämmelser.</p> <p>Entreprenören är därtill skyldig att tillse, att vid användning av utländsk arbetskraft, gällande lagstiftning, bl.a. utlänningslagen och lagen om utstationerade arbetstagare, efterföljs i hela underleverantörskedjan.</p> <p>Om Entreprenören eller någon av Entreprenörens underentreprenörer bryter mot uteslutningsgrunderna i 80 § och 81 § lagen om offentlig upphandling (FFS 1397/2016), föreligger skäl för Beställaren att häva avtalet utan att Entreprenören eller dennes underentreprenörer har rätt till någon form av ersättning.</p> <p>Entreprenören ska tillse att Beställaren har samma rätt att övervaka Underentreprenörers arbeten som Entreprenörens arbeten och att Underentreprenörer har skyldighet att efterfölja de bestämmelser och direktiv som Beställaren har fastslagit för entreprenaden. Entreprenören ansvarar inför Beställaren för sina underentreprenörers arbeten som för sina egna.</p> <p>Entreprenören ansvarar därutöver att arbeten vid elinstallationer utförs av sådan person eller företag, som har förutsättningar att arbeta som el-entreprenör enligt tillämpliga bestämmelser om elsäkerhet.</p> <p>Från Beställarens anvisningar får inte avvika, förutsatt att de inte är motstridiga eller om det inte krävs för arbetsplatsens säkerhet. Vid sådana fall ska de oklara punkterna först klarläggas tillsammans med Beställaren.</p> <p>Ifall Entreprenören ämnar anlita utländsk arbetskraft, ska det anmälas på förhand till Beställaren. Bestämmelserna som gäller för utländsk arbetskraft, se nedan.</p> <p>Angående Utländsk arbetskraft</p> <p>Entreprenören ansvarar för att han och alla Underentreprenörer känner till finländsk arbetstidslagstiftning samt att den efterlevs.</p> <p>Entreprenören förbinder sig att ordna en säkerhetsutbildning för alla utländska</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 18(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
<p>arbetstagare inklusive alla Underentreprenörers arbetstagare på deras modersmål eller på ett annat språk som är känt för dem.</p> <p>Entreprenören ansvarar för att alla hans och alla Underentreprenörers arbetstagare förstår Beställarens och Entreprenörens säkerhetsföreskrifter.</p> <p>Angående Utlänningslagen (FFS 301/2004)</p> <p>Entreprenören förbinder sig att följa och är skyldig att säkerställa sig om att hela underleverantörskedjan efterlever utlänningslagens bestämmelser, särskilt bestämmelserna i 73 § om arbetsgivarens skyldigheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • i samband med arbetstagarens ansökan om uppehållstillstånd (73 § 1 mom) • skyldighet att försäkra sig om att en utländsk arbetstagare har ett sådant uppehållstillstånd för arbetstagare som krävs eller att de inte behöver något uppehållstillstånd (73 § 2 mom) • Arbetsgivaren skall på arbetsplatsen förvara uppgifter om anställda utlänningar och om grunderna för deras rätt att arbeta så att arbetarskyddsmyndigheten vid behov kan granska uppgifterna utan svårigheter. Arbetsgivaren skall förvara uppgifterna fyra år efter det att utlänningens anställningsförhållande upphört (73 § 4 mom). <p>Angående Lag om utstationerade arbetstagare (FFS 447/2016)</p> <p>Entreprenören förbinder sig att följa och är skyldig att säkerställa sig om att hela underleverantörskedjan efterlever bestämmelserna i lagen om utstationerade arbetstagare, särskilt följande bestämmelser om arbetsgivarens skyldigheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetsvillkor och –förhållanden (2§) enligt i 2 kapitel 7 § arbetsavtalslagen (FFS 55/2001) <ul style="list-style-type: none"> • aktuella kollektivavtal; • minimilön och lönegrund • årssemester • arbetstid • säkerhet i arbete • utseende av företrädare (8 §) FFS 447/2016; • Arbetstidshandlingar och semesterbokföring (9 §) FFS 447/2016; • Skyldighet att tillhandahålla information om utstationerande arbetstagare i Finland (10 §) FFS 447/2016 <p>Entreprenören ansvarar för att alla dokument och handlingar för alla utländska arbetstagare, inklusive alla underentreprenörers arbetstagare, vid anmodan, kan presenteras för Beställaren under den tid Entreprenadavtalet är i kraft samt under två år efter godkänt övertagande av byggnadsobjektet</p> <p>Entreprenören ansvarar dessutom för att han har tillgång till ett betalnings-system med vars hjälp alla arbetstagare, inklusive underentreprenörers</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 19(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod		Ändr.dat Bet
	<p>Text</p> <p>arbetstagare, erhåller betalning via en inom EU-området verksam bank och att alla verkliga betalningstransaktioner, vid anmodan, kan verifieras av myndigheter (t.ex. en förteckning över banktransaktioner, där de enskilda summorna kan bindas till enskild person).</p> <p>AFD.342 Arbetsledning</p> <p>Arbetsledningen ska ha en för entreprenaden väl verifierad kunskap och erfarenhet. I norm angivna kompetenskrav och intyg därom ska följas och intyg ska redovisas för Beställaren före arbetenas påbörjande.</p> <p>Arbetsledningen ska kunna kommunicera flytande på svenska i tal och skrift.</p> <p>Arbetsledningen ska vara anträffbar per telefon, under arbetstiden och på annan tid då arbeten pågår.</p> <p>Angivna personer i anbud får ej bytas ut utan Beställarens godkännande, och ska ha samma kompetens som ovan.</p> <p>För allmän ledning på arbetsplatsen (YSE 1998 4§) ansvarar Entreprenören, som utnämner en arbetsledare som ska fungera som kontaktperson mellan olika parter.</p> <p>Entreprenören ska ha en ansvarsfull och yrkeskunnig arbetsplatsledning på arbetsplatsen, med tillräckliga befogenheter. Entreprenören utnämner en ansvarig arbetsledare och tillräckligt många arbetsledare för arbetsplatsen. Entreprenören ska meddela arbetsplatsens arbetarskyddsorganisation för Beställaren.</p> <p>Entreprenören ska utnämna en säkerhetsansvarig person för arbetsplatsen.</p> <p>AFD.343 Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning</p> <p>Alla som vistas på arbetsplatsen ska i enlighet med 52a § arbetarskyddslagen (FFS 738/2002) ha ett personkort försett med fotografi. Vad som i övrigt ska framgå av personkortet följer av 52a §.</p> <p>Alla som vistas på arbetsplatsen ska i var stund kunna uppvisa giltig legitimation.</p> <p>Entreprenören är sidoentreprenör till brobyggnadsentreprenören (HE) och ska lämna uppgifter om arbetstagare och övriga betalningsmottagare som arbetar på den gemensamma byggarbetsplatsen till skattemyndigheten.</p> <p>AFD.345 Elektronisk personalliggare</p> <p>Entreprenören ska ha beredskap att registrera in sig i HE:s (brobyggnadsentreprenörens) elektroniska personalliggare när de monterar pontonbron. Under montaget kommer pontonleverantören att vistas inne på brobyggnadsentreprenörens entreprenadområde/arbetsområde och skall samordna sig med brobyggnadsentreprenörens personalliggare.</p> <p>AFD.35 Underentreprenörer</p>	

 Ålands landskapsregering	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 20(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr
		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat
		Bet
Kod	Text	
<p>Avser anbudsgivaren att anlita underentreprenörer eller konsulter ska samråd härom ske med Beställaren. Samma krav som ställs på huvudentreprenören enligt Upphandlingsföreskrifter och Entreprenadprogram, ska även omfatta underentreprenörer och leverantörer i alla led.</p> <p>Entreprenören är skyldig att anlita specialistföretag för sådana arbeten som kräver särskild kompetens, såvida han inte själv har sådan kompetens. Utbyte av angiven underentreprenör får inte ske utan Beställarens skriftliga medgivande.</p> <p>Entreprenören eller någon av dennes Underentreprenörer kan inte överlåta någon som helst del av Entreprenaden till att utföras av Underentreprenörer eller hyrd arbetskraft utan ett skriftligt förhandsgodkännande från Beställaren. Entreprenören ska inhämta Beställarens godkännande av samtliga underentreprenörer på alla nivåer i god tid. Villkor för godkännande är:</p> <p>(i) Underentreprenören innehar ekonomiska och tekniska resurser och färdigheter att utföra den aktuella delen av Entreprenaden</p> <p>(ii) Entreprenören har presenterat Beställaren de till innehållet godtagbara utredningar som avser Underentreprenör i enlighet med lagen om Beställansvar.</p> <p>(iii) Entreprenören har överlämnat till Beställaren en anmälan om Underentreprenörens företrädare i Finland enligt lagen om utstationerade arbetstagare (FFS 447/2016).</p> <p>För att Beställaren ska kunna godkänna en Underentreprenör, ska Huvudentreprenören vid anlitande av underentreprenörer iakttä de bestämmelser som finns i lag om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (FFS 1233/2006), samt i avtal reglera att de utredningar som krävs enligt lagen överlämnas till huvudentreprenören.</p> <p>Entreprenören är skyldig att efterleva lagen om Beställansvar. Därtill är Entreprenören skyldig att säkerställa att hela underleverantörskedjan efterlever lagen om Beställansvar.</p> <p>Om ett utländskt företag är en hyrd arbetstagares arbetsgivare eller är part i ett underleverantörsavtal, skall företaget lämna uppgifter som motsvarar de uppgifter som avses i lagen. i form av registerutdrag eller motsvarande intyg eller på något annat allmänt vedertaget sätt i enlighet med lagstiftningen i företagets etableringsland.</p> <p>Entreprenören ska presentera dessa intyg och utredningar för Beställaren innan en underentreprenör föreslås för Beställarens godkännande, och därtill när som helst vid anmodan. Ifall en underlåtenhet att uppfylla ovan nämnda skyldigheter leder till ett betalningsansvar för Beställaren, är Entreprenören skyldig att ersätta Beställaren de uppkomna kostnaderna till fullo inklusive Beställarens eventuella omkostnader</p> <p>För att säkerställa att gällande kollektivavtal och lagar efterföljs har Parterna överenskommit om följande:</p> <p>(i) För att säkerställa korrekt förfarande och arbetsvillkor jämförs Entreprenörens och alla godkända Underentreprenörers centrala arbetsvillkor med gällande kollektivavtal och lagar vid det första arbetsplatsmötet.</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 21(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>Motsvarande jämförelse utförs också alltid då nya Underentreprenörer föreslås för godkännande i samband med genomgång av de utredningar som krävs enligt lagen om Beställaransvar.</p> <p>Parterna förbinder sig dessutom att överenskomma om tillvägagångssätt då det under två granskningssammanträden kontrolleras efterlevnad av gällande kollektivavtal och lagar. Parterna förbinder sig att protokollföra sammanträden, så att efterlevnaden av ovannämnda krav kan påvisas;</p> <p>(ii) Entreprenören förbinder sig att när som helst på anmodan bevisa efterlevnaden av gällande kollektivavtal och lagar.</p> <p>Ifall en underlåtenhet att uppfylla ovannämnda skyldigheter leder till ett betalningsansvar för Beställaren, är Entreprenören skyldig att ersätta Beställaren för de uppkomna kostnaderna.</p> <p>Varje företag som verkar på en byggarbetsplats ska till den huvudsakliga genomföraren lämna in uppgifter om egna arbetstagare som jobbar på byggarbetsplatsen.</p> <p>AFD.36 Beställarens kontroll</p> <p>Entreprenören ska utan särskild ersättning tillhandahålla hantlangning och erforderlig utrustning i samband med kontroll och besiktning.</p> <p>Beställaren kan fortlöpande under entreprenadtiden komma att utföra kontroller/provningar på Entreprenörens fordon och arbetsmaskiner. Denna kontroll/provning kan komma att orsaka avbrott i arbetet. Ersättning för stillestånd mindre än två (2) timmar per tillfälle utgår ej. Entreprenören och dennes underentreprenörer ska acceptera att detta kommer att göras utan föransmäljan samt underlätta och bistå denna kontroll.</p> <p>AFD.37 Samordning</p> <p>AFD.371 Samordning av arbeten</p> <p>Entreprenören svarar för att hans egna arbeten samordnas med Huvudentreprenören och eventuella andra sidoentreprenörer enligt subordinationsavtal.</p> <p>Entreprenören samordnar alla arbeten enligt överenskommelse med huvudentreprenören på sådant sätt att så lite störningar som möjligt uppkommer för andra entreprenörer samt för trafikanter och boende.</p> <p>Huvudentreprenören samordnar samtliga verksamheter på arbetsplatsen samt sköter samordningen med berörda verk och myndigheter.</p> <p>AFD.38 Dagbok</p> <p>Under entreprenadtiden ska dagboksanteckningar föras vid arbete med montaget av pontonbron inom brobyggnadsentreprenörens arbetsområde.</p> <p>AFD.4 Tider</p> <p>AFD.41 Tidplan</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 22(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>Entreprenören ska upprätta en Huvudtidplan. Huvudtidplanen ska tillhandahållas Beställaren senast två (2) veckor före arbetenas påbörjande. Huvudtidplanen ska vara uppdelad på aktiviteter i nivå som gör den avstämningsbar var tredje (3:e) vecka. Huvudtidplanen ska omfatta tillverkning och transport av pontoner.</p> <p>Entreprenören ska upprätta en montagetidplan. Montagetidplanen ska tillhandahållas Beställaren senast fyra (4) veckor före arbetenas påbörjande. Montagetidplanen uppdateras därefter var annan vecka och ska avspegla produktionen för montageperioden. Montagetidplanen ska vara uppdelad på aktiviteter i nivå som gör den avstämningsbar varje vecka.</p> <p>AFD.42 Igångsättningstid</p> <p><u>Entreprenören kan påbörja etableringsarbeten efter att följande har genomförts:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontrakt är underskrivet - Säkerhet enligt YSE 1998 36 § har överlämnats - Försäkringsbevis har överlämnats - Försyn har genomförts - APD-plan - Placeringsritning för etablering och upplag har godkänts. - Arbetsmiljöplan har upprättats och godkänts <p><u>Byggnadsarbeten kan påbörjas först efter det att följande har genomförts:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitets- och miljöplan har upprättats och godkänts <p>AFD.45 Färdigställandetider</p> <p>Kontraktens arbetena i sin helhet ska vara färdigställda och tillgängliga för mottagningsbesiktning senast den 01.05.2020.</p> <p>AFD.46 Förändring av kontraktstiden</p> <p>Underrättelse enligt YSE 1998 ska lämnas skriftligen.</p> <p>AFD.47 Garantitid</p> <p>AFD.471 Garantitid för entreprenaden</p> <p>Garantitiden för entreprenaden är fem (5) år.</p> <p>AFD.5 Ansvar och avhjälpande</p> <p>AFD.51 Vite / Avtalsböter</p> <p>AFD.511 Vite vid försening / Förseningsböter</p> <p>YSE 1998 §18.</p> <p>AFD.518 Övriga viten / Övriga Avtalsböter</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 23(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet

Funktionell avvikelse som grund för avtalsböter		Entreprenadspecifika anmärkningsomgångar för samma underlåtenhet och motsvarande böter		
		1:a gången	2:a gången	Följande gånger
1	Underlåtenhet att upprätta dokument som berör arbetssäkerhet vilket medfört att Beställarens aktsamhetsskyldighet enligt SRf 205/2009 riskerar att inte kunna uppfyllas.	500 €	2 500 €	5 000 €
2	Överträdelse enligt p1. AFC.183	250 €	500 €	1 000 €

AFD.53 Ansvar mot tredje man

Eventuella skadestånd regleras genom Entreprenörens försorg.

AFD.531 Syn inom närliggande område

Entreprenör, Beställare, berörda ledningsägare och markägare synar gemensamt angränsande områden till arbetsområdet.

Vid syn av tomtmark ska berörd fastighetsägare/tomträttsinnehavare beredas tillfälle att närvara.

Beställaren utser syneförrättare. Syneförrättaren kallar till syn och iakttagelser från syn ska dokumenteras i protokoll och styrkas med fotografier. Protokoll sänds till berörda parter.

Erforderliga fastighetsbesiktningar och vibrationsmätningar utförs och bekostas av Beställaren.

AFD.54 Försäkringar

Enligt YSE 1998 38 §.

Huvudentreprenören ombesörjer och bekostar byggnadsarbetsförsäkringen och försäkringen ska vid varje tidpunkt motsvara försäkringsobjektets fulla värde, enligt YSE 1998 38 §.

På byggnadsarbetsplatsen verksam Entreprenör skall ha gällande ansvarsförsäkring för sin verksamhet till ett belopp om minst en miljon euro (1 000 000 €)

AFD.55 Ansvar för brandskydd

AFD.551 Ansvar för brandfarliga heta arbeten

Vid brandfarliga heta arbeten gäller Brandskyddsföreningen Sveriges säkerhetsregler för brandfarliga heta arbeten.

Den personal hos entreprenören, underentreprenör och leverantör som ska vara tillståndsansvarig, utföra eller bevaka brandfarliga heta arbeten ska ha behörighetsutbildning, giltigt certifikat för brandfarliga heta arbeten

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 24(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
		Ändr.dat Bet
Kod	Text	
	<p>och erfarenhet av brandskydd. Berörd personal ska efter anfordran uppvisa giltigt certifikat för brandfarliga heta arbeten.</p>	
AFD.6	Ekonomi	
AFD.61	Ersättning	
	Ersättning sker i enlighet med i kontraktet angivet fast pris.	
AFD.611	Ersättning för ÄTA-arbeten	
	Eventuella ÄTA-arbeten regleras i enlighet med kapitel 6, projekt och prisändringar, YSE 1998.	
	Alla tilläggsarbeten ska överenskommas skriftligen innan arbeten påbörjas med risk att eventuella tilläggsarbeten inte godkänns i efterhand.	
AFD.614	Ersättning för kostnadsändring (indexreglering)	
	Entreprenadpriset ska inte indexregleras.	
AFD.62	Betalning	
AFD.622	Betalningsplan	
	Arbetena ersätts mot utförda arbeten och levererat material. Entreprenören Entreprenören förslag till betalningsplan. Betalningsplanen ska åtfölja planerad prestation enligt Huvudtidplanen, och kan komma att revideras under entreprenadtiden i förhållande till verklig utförd prestation.	
	Betalningsraterna/lyften ska vara kopplade till färdiga konstruktionsdelar, t.ex. "Landfäste 1".	
AFD.623	Förskott	
	Förskott beviljas inte.	
AFD.624	Fakturering	
	Fakturering får ske högst en (1) gång per månad och efter utförd prestation. Fakturering sker efter Beställarens godkännande.	
	Utförda mängder mäts upp och ger utförd prestations värde. Beställaren innehåller (innehållet medel) tio procent (10 %) av uppmätt värde.	
	Innehållna medel samt sista betalningsraten/lyftet (enligt AFD.622) får faktureras när:	
	<ul style="list-style-type: none"> • besked om godkänd mottagandebesiktning har lämnats av Beställaren • Entreprenören har överlämnat godkänd säkerhet för garantitiden • alla ansvars- och tidsfrågor är utredda • all dokumentation är godkänt av Beställaren 	
	Underlåtenhet av Entreprenör avseende ovanstående redovisningskrav medför att ingen ersättning utgår.	
	Fakturering av uppmätta mängder ska ske på separat faktura.	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 25(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>Fakturering av betalningsrat/lyft enligt AFD.622 ska ske på separat faktura. ÄTA-arbeten ska faktureras separat efter uppmätning eller efter av Beställaren godkänd värdering av utfört arbete.</p> <p>På faktura ska anges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Totalt uppmätt presterat värde och belopp enligt betalningsplanen, samt avgående totalt innehållet medel och totalt tidigare fakturerat belopp. • Unikt fakturanummer, fakturadatum, vår referens, namn på Beställare, avdelning och enhet, beställningsnummer, leverantörsreferens samt adress och telefonnummer, momsregisternummer (VAT), uppgift om innehav av F-skatt för aktuellt år, nettobelopp, text som anger att omvänt byggmoms gäller (8 § i mervärdesskattelagen), tidigare fakturerat belopp samt bank- och / eller plusgiro. <p>Uppgifterna får ej finnas i färgade fält. Faktureringsavgifter, expeditionsavgifter eller liknande accepteras ej. Fakturor skickade av annan part än avtalad entreprenör accepteras ej.</p> <p>Fakturor med ofullständig redovisning accepteras ej och kan returneras för komplettering. Betalningstid för komplett faktura är 30 dagar efter fakturadatum. Rutin i övrigt för fakturering ska fastställas vid första byggmötet.</p> <p>AFD.63 Säkerhet</p> <p>AFD.631 Säkerhet till beställaren Entreprenören ska ställa säkerhet enligt YSE 1998 36 §.</p> <p>AFD.632 Säkerhet till entreprenören Med ändring av YSE 1998 37 §, ställer Beställaren ej någon säkerhet till Entreprenören.</p> <p>AFD.7 Besiktningar</p> <p>AFD.71 Entreprenadbesiktningar</p> <p>AFD.712 Besiktning av entreprenadprestation Före ibruktagande av tillfällig bro ska besiktning utföras av delar som inte, på grund av trafik, är tillgängliga vid mottagningsbesiktningen, enligt YSE 1998 70 §.</p> <p>AFD.713 Mottagningsbesiktning av byggnadsobjekt Enligt YSE 1998 71 och 72 §§. Vid tidpunkt för anmälan om mottagningsbesiktning enl. YSE 1998 71 § p2, ska Entreprenören lämna över verifikat gällande YSE 1998 71 § p3, samtliga egenkontroller, kontroll och provningar enligt handlingar. Då Beställaren mottagit samtliga dokument kan mottagningsbesiktningen ske inom 14 dagar.</p> <p>AFD.9 Tvistelösning</p>		

 Ålands landskapsregering	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 26(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat Bet
<p>Tvist mellan Beställaren och Entreprenören med anledning av ingånget avtal skall avgöras av Ålands Tingsrätt i Mariehamn.</p> <p>AFG ALLMÄNNA ARBETEN OCH HJÄLPMEDEL</p> <p>Entreprenören ska på egen bekostnad utföra allmänna arbeten samt anskaffa hjälpmedel för den egna entreprenaden, där inte annat anges i detta avsnitt.</p> <p>AFG.1 Etablering av arbetsplats</p> <p>AFG.11 Placering av allmänna hjälpmedel</p> <p>Placering av allmänna hjälpmedel ska ske inom arbetsområdet och efter samråd med Beställaren i enlighet av godkänd arbetsplatsdispositionsplan (APD-plan). För ianspråktagande av mark utanför arbetsområdet krävs tillstånd av fastighetsägaren.</p> <p>AFG.12 Bodar</p> <p>Brobyggnadsentreprenören (HE) tillhandahåller utrymme för 6 personer i personalbodar, och en kontorsplats kontorsbodar för entreprenörens personal. Entreprenören ansvarar för eget behov av verktygs- och förrådscontainrar m.m. vid utförande av det i entreprenaden ingående montagearbetet av pontonbron på den gemensamma arbetsplatsen.</p> <p>AFG.14 Tillfällig el- och va-försörjning</p> <p>AFG.141 Tillfällig elförsörjning</p> <p>Entreprenören ansvarar själv för tillfällig elförsörjning från elcentral tillhandahållen av huvudentreprenören vid västra landfästet.</p> <p>AFG.142 Tillfällig VA-försörjning</p> <p>Entreprenören ansvarar själv för tillfällig VA-försörjning från anslutningspunkt väster om broplatsen tillhandahållen av huvudentreprenören. Spillvatten får ej släppas ut i sjön utan rening.</p> <p>AFG.2 Inmätning och utsättning</p> <p>Beställaren tillhandahåller utgångspunkter i plan och höjd till grund för inmätning och utsättning.</p> <p>AFG.23 Utsättning</p> <p>Utsättning i plan och höjd ska utföras från av Beställaren tillhandahållna utgångspunkter eller av Entreprenören utförda kompletterande utgångspunkter som godkänts av Beställaren.</p> <p>AFG.3 Skydd m m</p> <p>AFG.31 Skydd av arbete och egendom m m</p>		

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 27(28)
	Projektnamn Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Datum 2019-08-13
Kod		Ändr.dat Bet
	<p>Entreprenören skall säkerställa att övriga entreprenörers utrustning och levererat material ej skadas under montagearbetet.</p> <p>AFG.34 Bullerskydd</p> <p>Speciellt bullrande verksamheter som sprängning, pålning och sågning begränsas till dagtid (07–19) helgfri måndag till fredag.</p> <p>Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- och fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 dB L Aeq dagtid (kl. 07-19) helgfri måndag till fredag • 50 dB L Aeq kvällstid (kl. 19-22) samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07-19) • 45 dB L Aeq övriga tider <p>För verksamhet med begränsad varaktighet så som spontning och pålning tillåts frifältsvärdena dagtid (kl. 07-19) helgfri måndag till fredag vara 10 dB högre än vad som anges ovan. Om högre frifältsvärden eller utökade arbetstider är nödvändiga ska tillståndshavaren kontakta ÅMHM för godkännande innan utförande.</p> <p>24 § a punkten miljöskyddslagen</p> <p>Pålning annan bullrande verksamhet får ej utföras under turismhögssäsong ca 1,5 månader till slutet av augusti.</p> <p>AFG.36 Begränsning av miljöstörande utsläpp</p> <p>Arbetet skall bedrivas på ett sådant sätt att spridning av föroreningar förhindras. Entreprenören skall anpassa arbetsmetoder och ha beredskap för att förhindra spridning av förorening till omgivande jord, vatten eller luft.</p> <p>Entreprenören skall ha dokumenterade rutiner för miljöolyckor/tillbud. Rutinen skall vara känd av personalen och innehålla redovisning av de åtgärder som skall vidtas vid miljötilbud. Miljöolyckor/tillbud skall omgående rapporteras till Beställaren och anmälas till tillsynsmyndigheten.</p> <p>Allt potentiellt spillvatten och processvatten och övrigt avfallsvatten måste tas om hand.</p> <p>Arbetet ska utföras så att vattenområdena och angränsande landområden utsätts för störningar, som exempelvis grumling, i så liten utsträckning som möjligt. Tillståndshavaren är ansvarig för eventuella skador på egendom som förorsakats av vattenföretaget.</p> <p>4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen</p> <p>Ifall arter som har lagskydd enligt landskapslagen (1998:82) om naturvård eller enligt Rådets direktiv (92/43/EEG) påträffas bör arbetet tillfälligt avbrytas till dess tillstånd för att fortsätta erhållits av landskapsregeringen.</p>	

	Dokument Handling 02 - ENTREPRENADPROGRAM	Sidnr 28(28)	
	Projekt Tillfällig broförbindelse över Bomarsund	Handläggare Ian Bergström	
Status FÖRFRÅGNINGSUNDERLAG		Projektnr	Datum 2019-08-13
Kod	Text	Ändr.dat	Bet
<p>Om marina fornlämningar (vrak) påträffas under anläggningsarbetet bör arbetet tillfälligt avbrytas till dess tillstånd för att fortsätta erhållits av landskapsregeringen. Om fornlämningarna påträffas ska ÅMHHM underrättas. 4 kap. 4 § punkt d) vattenlagen.</p> <p>AFG.4 Leverans, transport m m</p> <p>AFG.41 Leverans av varor till arbetsplatsen</p> <p>AFG.411 Leveransplan Entreprenören upprättar leveransplan om användande av den lokala färjetrafiken planeras</p> <p>AFG.43 Transport inom arbetsområdet Transporter får endast på land ske inom arbetsområdet och på det allmänna vägnätet. Observera restriktioner och begränsningar för den befintliga bron.</p> <p>AFG.44 Lyftanordningar Entreprenören ansvarar själv för lyftanordningar.</p> <p>AFG.7 Uppvärmning, uttorkning och väderberoende arbeten m m</p> <p>AFG.75 Väderberoende arbeten</p> <p>AFG.752 Snöröjning Brobyggnadsentreprenören (HE) svarar för snöröjning inom entreprenadområdet. Gäller även för områden reserverade för allmän trafik.</p> <p>AFG.8 Länshållning, renhållning, rengöring m m</p> <p>AFG.82 Renhållning Entreprenören skall lämna sorterade sopor enligt brobyggnadsentreprenörens (HE) anvisningar.</p> <p>AFG.832 Slutrengöring Vid slutrengöring ska anläggningen, och i den ingående delar, rengöras. Tillfälliga anordningar ska tas bort. Entreprenörens kvarvarande varor och hjälpmedel ska föras bort i den mån de inte erfordras för mottagningsbesiktning enl. YSE1998.</p>			

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund**04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista****[Anbudslämnaren fyller i gula fält!]**

[Efter ifyllnad printas formuläret och skrivs under på 2 ställen, samt signeras på varje sida.]

Anbudsgivare

Företagsnamn:

Org.nr:

Adress:

Kontaktperson:

E-post (under upphandlingen):

Telefonnr. (under upphandlingen):

Vi åtar oss att i enlighet med anbudsförfrågan daterad 13.08.2019 och med tillhörande förfrågningsunderlag utföra rubricerad totalentreprenad. Vi bekräftar att vårt anbud är utformat och innehåller åtaganden enligt gällande bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd, arbetsförhållanden och arbetsvillkor.

Nedan lämnar vi i Förfrågningsunderlaget efterfrågade uppgifter.

Samtliga uppgifter intygas är korrekta.

Underskrift

Behörig firmatecknare (alt. delegerad)

Namnförtydligande

Ort, Datum

Krav på anbudsgivaren enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.1

Samtliga personer som kommer att ha direktkontakt med den upphandlande enheten ska behärska svenska språket i tal och skrift

[Ja / Nej]

Krav på anbudsgivaren enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.3

Vi intygar att vi inte är föremål för några av uteslutningsgrunderna angivna under p 4.3 i upphandlingsföreskrifterna.

[Ja / Nej]

Uppgifter om Teknisk prestationsförmåga och yrkesmässiga kvalifikationerenligt enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.4**Krav på anbudslämnande organisation enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.4**

Till anbudet bifogas en kortfattad beskrivning av företaget/organisationen (företags-/organisationsform, branschfarenhet, verksamhet, erfarenhet av liknande uppdrag, omsättning, bemanning, kompetensutveckling etc.).

[Bifogas - Ja / Nej]

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund**04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista**

Krav på referensprojekt för anbudslämnande organisation enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.4

Vi intygar att vi har utfört uppdrag/entreprenader enligt nedan som uppfyller kraven i UF p4.4.
Uppdragen / entreprenaderna har innehållit moment enligt nedan (se även UF 4.4)

[sätt "x" i ruta för vilket moment som har ingått i respektive uppdrag / entreprenad]

"Anbudsgivaren ska lämna minst tre (3) och maximalt fem (5) referensuppdrag"

Referensuppdrag / Entreprenad

	1	2	3	4	5	
Minst två av uppdragen ska ha varit flytande förankrade konstruktioner där anbudsgivaren varit huvudentreprenör						Krav; 2 av 3
Minst ett av uppdragen ska ha omfattat flytande konstruktioner avsedda för biltrafik						Krav; 1 av 3
Minst ett av uppdragen ska ha omfattat projektering och stabilitetsberäkningar för ett installerat pontonsystem						Krav; 1 av 3
Minst ett av uppdragen skall ha innehållit planering och utförande av förankring av objekt						Krav; 1 av 3

Uppdrag / Entreprenad nr 1

Projekt (namn)

Beställare (organisation)

Beställarens kontaktperson (namn)

Tid för färdigställande [årtal] (Senare än 2009)

Person/er i företagets organisation som deltagit i entreprenaden

En kort beskrivning av uppdraget / entreprenaden

--

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista

Uppdrag / Entreprenad nr 2

Projekt (namn)	
Beställare (organisation)	
Beställarens kontaktperson (namn)	
Tid för färdigställande [årtal] (Senare än 2009)	
Person/er i företagets organisation som deltagit i entreprenaden	

En kort beskrivning av uppdraget / entreprenaden

Uppdrag / Entreprenad nr 3

Projekt (namn)	
Beställare (organisation)	
Beställarens kontaktperson (namn)	
Tid för färdigställande [årtal] (Senare än 2009)	
Person/er i företagets organisation som deltagit i entreprenaden	

En kort beskrivning av uppdraget / entreprenaden

Uppdrag / Entreprenad nr 4

Projekt (namn)	
Beställare (organisation)	
Beställarens kontaktperson (namn)	
Tid för färdigställande [årtal] (Senare än 2009)	
Person/er i företagets organisation som deltagit i entreprenaden	

En kort beskrivning av uppdraget / entreprenaden

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund**04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista**

Uppdrag / Entreprenad nr 5

Projekt (namn)	
Beställare (organisation)	
Beställarens kontaktperson (namn)	
Tid för färdigställande [årtal] (Senare än 2009)	
Person/er i företagets organisation som deltagit i entreprenaden	

En kort beskrivning av uppdraget / entreprenaden

--

Krav på CV för centrala personer i för anbudslämnande organisation enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.4

Samtliga huvudansvariga i anbudslämnarens projektorganisation samt deras ersättare ska ha minst fem (5) års erfarenhet av arbete inom kompetensområdet på den position i organisationen som avses.

CV med redogörelse över utbildning, erfarenhet och språkunskaper för samtliga centrala personer i anbudsgivarens projektorganisation ska bifogas anbudet. Till centrala personer räknas:

	Namn på person anges nedan:	CV Bifogat [ja]
- Huvudansvarig Arbetschef		
- Huvudansvarig Stabilitet		
- Huvudansvarig installationsarbeten		

En person kan inneha rollen som Huvudansvarig för flera kompetensområden, dock ska huvudansvaret delas på minst 2 personer

Uppgift om Ekonomisk och finansiell situation enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.5

Företaget uppnår kreditomdöme enligt UF 4.5 p1
(Bilaga enligt UF 4.5 p1 bifogas anbudet) [Ja / Nej]

Då vi inte uppnår kreditomdöme enligt UF 4.5 p1 har vi upprättat
särskild redogörelse enligt UF 4.5 p2, samt p 2a eller p 2b
(Bilaga enligt UF 4.5 p2 bifogas anbudet) [Ja / Nej]

Enligt UF 4.5: Företagets årsomsättning i medeltal för de tre (3) senaste åren: €
(Krav: Anbudsgivarens medelårsomsättning ska vara minst 800 000 €/år räknat som ett medeltal för de senaste tre åren)

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund**04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista**

Uppgift om Beställaransvarslagen, enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.6

Enligt UF 4.6; Vi intygar att vi uppfyller kraven enligt lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (FSS 1233/2006)

[Ja / Nej]

Uppgift om anbudsgivarens miljöarbete enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.7

Vi uppfyller beställarens krav gällande aktivt och systematiskt miljöarbete enligt villkoren i UF punkt 4.7.

[Ja / Nej]

Uppgift om anbudsgivarens miljöarbete enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.8

Vi uppfyller beställarens krav gällande aktivt och systematiskt kvalitetsarbete enligt villkoren i UF punkt 4.8.

[Ja / Nej]

Uppgift om anbudsgivarens miljöarbete enligt Upphandlingsföreskrifter (UF) p 4.9

Vi uppfyller beställarens krav gällande aktivt och systematiskt arbetarskyddsarbete enligt villkoren i UF punkt 4.9.

[Ja / Nej]

Pris

Uppgifter för utvärdering av anbud enligt Upphandlingsföreskrifter 3.1.1

Vi erbjuder oss att utföra uppdraget / entreprenaden i enlighet med förfrågningsunderlaget i sin helhet till en ersättning av:

[Fyll belopp i gula rutor nedan]

1. Entreprenadpris enligt "0.1 Anbudsförfrågan – Tillfällig broförbindelse över Bomarsund" och bifogade dokument

2: Summan av: Enhetsprisförteckning med fiktiva timmar och belopp för anbudsutvärdering

SUMMA

-

timmar

Yrkesarbetare, montör pontonbroar	<input type="text"/>	€/tim	80	-
Yrkesarbetare, Betongarbetare	<input type="text"/>	€/tim	80	-
Yrkesarbetare, Formsnickare	<input type="text"/>	€/tim	80	-
Arbetsledare	<input type="text"/>	€/tim	40	-
Dyklad (min 3 personer) inkl nödvändig dykutrusting och container	<input type="text"/>	€/tim	50	-
Timkostnad för befälhavare på bogserbåt	<input type="text"/>	€/tim	120	-
Timkostnad för båtförare	<input type="text"/>	€/tim	120	-
Timkostnad för matros	<input type="text"/>	€/tim	50	-
Timkostnad för däcksmän	<input type="text"/>	€/tim	50	-
Båt avsedd för persontransporter för 5 pers inkl förare, typ buster L eller likvärdig, priset avser timkostnad exkl förare	<input type="text"/>	€/dag	10	-
Bogserbåt för flyttning av pontonbro, priset avser timkostnad exkl besättning	<input type="text"/>	€/dag	10	-
Justering av förtöjningssystem förorsaka av t.ex. draggande ankare, slack i förtöjningar mm, pris per mobiliseringstillfälle till Bomarsund	<input type="text"/>	€/st	2	-

Totalentreprenad; Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

04 Anbudsformulär inkl. tim- och enhetsprislista

Anbudssumma, (1 + 2), tillika pris enligt UF 3.1.1, överförs till e-avrop - €

Anbudssumman består av summan av pos 1. Entreprenadpris enligt "12. Mängdförteckning inkl. beskrivande text (Bro, Hamn, Väg och Geo)" och pos 2: Summan av Enhetsprisförteckning med fiktiva timmar och belopp för anbudsutvärdering.

Underskrift

Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

Säkerhetsdokumentation

Tillfällig bro över Bomarsund med tillhörande ramper och deras fundament i Sunds kommun

Lagstiftningens stadgeenliga krav på säkerhetsdokument (statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (FFS 205/2009), i den lydelse den har i FFS 525/2013

"I ett byggprojekt ska byggherren, planeraren, arbetsgivarna och egenföretagarna tillsammans och var för sig se till att arbetet inte medför fara för dem som arbetar på byggarbetsplatsen eller för någon annan som befinner sig inom arbetets verksamhetsområde.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet ska genom introduktion och handledning sörja för att alla arbetstagare på en gemensam byggarbetsplats har tillräckliga kunskaper om säkerheten i arbetet och att arbetstagarna känner till byggarbetsplatsens olägenheter och risker och de åtgärder som behövs för att undanröja dem."

Forsen AB

Utarbetad av: 13.8.2019 Patrik Sundblom

Granskad av: 13.8.2019 Ian Bergström

Ålands landskapsregering

Granskad och godkänd av:

Ian Bergström, Projektchef
Patrik Sundblom, Projektledare

Mariehamn
2019

Ålands landskaps-
regering, Infrastruktur-
avdelningen

1 DE OLIKA PARTERNAS UPPGIFTER OCH ANSVAR

1.1 SÄKERHETSPRINCIPER

I denna entreprenad följs Statsrådets förordning om säkerheten vid byggnadsarbeten (FFS 205/2009) och i den ingående här tillämpliga säkerhetsbestämmelser. Enligt principerna i denna förordning fördelas säkerhetsuppgifterna på olika parter.

I denna säkerhetsdokumentation med bilagor ingår de faror och olägenheter som beställaren identifierat under tidiga planeringsskeden för de arbeten som ingår i denna totalentreprenads leverans och montageskedet. Den som i huvudsak planerar och genomför byggprojektet ska ta dessa i beaktande tillsammans med övriga risker, faror och olägenheter som entreprenören ska hantera inom ramen för sitt systematiska säkerhets-, arbetarskyddsarbete vid planeringen och utförandet av denna entreprenad.

Under leverans och montageskedet på byggnadsarbetsplatsen ska entreprenören som sidoentreprenör inordna sitt arbetarskyddsarbete med huvudentreprenörens säkerhetsarbete på arbetsplatsen. Huvudentreprenören i detta projekt är brobyggnadsentreprenören och den som huvudsakligen genomför byggprojektet.

Säkerhetsdokumentet omfattar också av byggherren påbjudna säkerhetsbestämmelser, -förpliktelser och förfaringssätt, vilka entreprenören och hans underentreprenörer ska följa i arbeten och som ingår i denna entreprenad.

1.2 BYGGHERRENS SÄKERHETSUPPGIFTER

Byggherren ska för varje byggprojekt utse en kompetent säkerhetskoordinator som motsvarar byggprojektets kravnivå (Statsrådets förordning 205/2009 5 §). Denna entreprenad har beretts som sidoentreprenad. Säkerhetskoordinatorn ska samarbeta med den som i huvudsak genomför byggprojektet i fråga om planeringen av säkerheten vid byggandet och genomförandet av byggarbetet (Statsrådets förordning 205/2009 5 §).

Byggherren skall vid projekteringen och planeringen av ett byggprojekt se till att utförandet av byggnadsarbetet beaktas i den arkitektoniska och byggnadstekniska planeringen och planeringen av tekniska system samt vid planering som ansluter sig till arrangemangen vid genomförandet av byggprojektet, så att arbetet kan utföras säkert och utan att arbetstagarnas hälsa äventyras (Statsrådets förordning 205/2009 7 §).

Byggherren ska se till att förebyggandet av olägenheter och risker beaktas vid planeringen av arbetenas och arbetsmomentens tidsordning, varaktighet och samordningen (Statsrådets förordning 205/2009 7 §).

Byggherren ställer till entreprenörens förfogande ett utkast till riskhanteringsplan, som entreprenören för sin del kompletterar och använder i sin projektering och planering av arbetet, bilaga 1.

1.3 ENTREPRENÖRENS SÄKERHETSUPPGIFTER

Den entreprenör som tilldelas denna totalentreprenad ska ansvara för de säkerhetsuppgifter som säkerhetsbestämmelserna påbjuder den som i huvudsak planerar och genomför byggprojektet (leverans och montage) i egenskap av totalentreprenör (TE).

Entreprenören utnämner innan arbetet påbörjas en kompetent ansvarig person, som ansvarar för förverkligandet av huvudentreprenörens säkerhetsuppgifter i denna entreprenad (Statsrådets förordning 205/2009 6 §).

1.4 ÖVRIGA PARTER

Varje underentreprenör utnämner innan arbetet påbörjas en kompetent ansvarig person, som för underentreprenörens del ansvarar för förverkligandet av säkerhetsuppgifter och säkerheten i arbetet (Statsrådets förordning 205/2009 § 12).

2 ENTREPRENADENS SÄKERHETSPRINCIPER

2.1 ALLMÄNT

Vid entreprenadens startmöte görs en genomgång av denna säkerhetsdokumentation och de viktigaste faktorerna gällande säkerheten i denna entreprenad. Entreprenören ansvarar för säkerhetsfrågorna också för underentreprenörernas del.

Byggherren har rätt till att också senare ge noggrannare säkerhetsbestämmelser och –anvisningar eller –skolning gällande denna entreprenad.

2.2 DOKUMENTATION AV SÄKERHETSFRÅGOR

Entreprenören håller enligt säkerhetsföreskrifterna ett register över säkerhetsfrågor i denna entreprenad, bl. a. gällande planer och inspektioner. Entreprenadens övervakare har rätt till att vid behov få se på det säkerhetsregister som hålls under tiden denna entreprenad pågår.

2.3 SÄKERHETSPLANERING OCH -UPPFÖLJNING

Till entreprenörens uppgifter hör bl. a.:

Entreprenören ska innan arbetet påbörjas göra en skriftlig säkerhetsplan gällande hela entreprenaden (Statsrådets förordning 205/2009 10 §, 11 § och 13 §). Planen ska ges till kännedom för den som övervakar denna entreprenad. Övervakaren kan ge noggrannare anvisningar gällande säkerhetsplanens innehåll.

Entreprenören ska för de i Statsrådets förordning 205/2009 (10 § 4 mom.) och i dess bilaga 2 nämnda riskfyllda arbeten och arbetsmoment göra skriftliga planer.

Entreprenören ska för de arbetsmaskiner, anordningar och annan utrustning som används i denna entreprenad säkra lämpligheten för ifrågavarande ändamål enligt Statsrådets förordning 205/2009 14 §.

Entreprenören ska för ställnings- och lyftutrustning samt för lyfthjälpmedel göra idrifttagningsbesiktningar enligt Statsrådets förordning 205/2009 15 §.

Entreprenören ansvarar för fortlöpande säkerhetsuppföljning och – övervakning så, att bl. a. arbetsmetodernas, -miljöns, trafikordningarnas, arbetsmaskinernas och –anordningars säkerhet kan säkras under hela den tid entreprenaden pågår.

2.4 BYGGHERRENS SÄKERHETSBEFOGENHETER

Den av byggherren utnämnda representanten, som t.ex. entreprenadens övervakare och säkerhetsombudsmannen har rätt till att när som helst hålla säkerhetsgranskningar på de arbetsplatser, där arbeten gällande denna entreprenad utförs.

Beställarens representant har rätt att bestämma om en tidsfrist inom vilken försummelser gällande säkerheten ska åtgärdas. Ifall inte försummelserna åtgärdas inom utsatt tid, kan byggherren avbryta arbetena och underställa frågan arbetsskyddsdistriktets behandling.

Brister gällande trafiksäkerheten ska ändå åtgärdas omedelbart, tillika med brister, som kan förorsaka fara för andra som arbetar inom arbetsplatsens verkningsområde.

2.5 BESTÄMMELSER OCH DIREKTIV GÄLLANDE TRAFIKSÄKERHETEN

Trafikanordningar för entreprenadens arbeten görs enligt Vägförvaltningens direktiv i mappen "Liikenne tietyömaalla, Tienraken-nustyömaat" (Trafiken vid vägarbeten) (TIEH 2200053-09).

Alternativt kan motsvarande svenska publikation tillämpas ("Trafikverkets tekniska krav för Arbeta på väg, TRV 2012/12863, TDOK 2012:86"). Laghänvisningar byts då ut mot tillämplig lokal lagstiftning.

Ifall motvarande svenska föreskrifter inte tillämpas ska man i entreprenaden också följa de i Vägförvaltningens publikation "Liikenne tietyömaalla – Yleiset käytännöt ja turvallisuusvaatimukset" (Trafiken på arbetsplatser – Allmänna principer och säkerhetskrav) (LO 2/2015) givna säkerhetsföreskrifter och –principer samt "Viherrakentaminen ja –hoito tieympäristössä" (Sånings- och planteringsarbeten samt – underhåll i vägmiljö) (LO 18/2014).

Fordon och arbetsmaskiner ska uppfylla tillämpliga bestämmelser i lag gällande säkerhet och synbarhet. Fordon och arbetsmaskiner ska även uppfylla säkerhetskrav och synbarhetskrav som är angivna i Vägförvaltningens direktiv "Liikenne tietyömailla. Tienpitoajoneuvot" (Trafiken vid vägarbeten. Væghållningsmaskiner) (LO 40/2013), eller motsvarande svenska råd.

I frågor gällande trafiksäkerhetskompetensen följs kraven i Vägförvaltningens direktiv "Tieturva 1 - Tiellä työskentelyn turvallisuuskoulutus" (Säkerhetsskolning i arbeten i vägområden) (LOP 3/2014) och "Tieturva 2 – Tiellä tehtävien töiden turvallisuuskoulutus" (Säkerhetsskolning i vägarbeten) (LOP 3/2012), eller motsvarande svenska krav (Säkerhet på väg, IFS 2009:4).

Entreprenören ska för trafikanordningar utse en ansvarig person med tillräcklig kompetens för ifrågavarande uppgift.

Entreprenören ska också i sin verksamhet ta i beaktande övriga parter och samfunds säkerhetsföreskrifter.

3 DETALJERADE SÄKERHETSUPPGIFTER

3.1 KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR SOM MEDFÖR FAROR

Med tanke på arbets säkerheten är de i bilaga 1 angivna arbetsfaser, områden, omständigheter, konstruktioner och anordningar riskfyllda. Entreprenören ska med bilagas 1 hjälp planera motåtgärder och utse person eller personer, som är ansvariga för den detaljerade säkerhetsplaneringen och utförandet.

Bilagor

Riskhanteringsplan Pontonbro.xlsx, bilaga 1

*Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten,
205/2009, bilaga 2*

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090205>

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
DATUM: 2019-08-13
GJORD AV: Sundblom
DELTAGARE: Patrik Sundblom
 Bilaga 1

SÄKERHET - INFRA RISKKARTLÄGGNING

		Ja	Nej	Klartägs. Senare.
1. DRIFTSMILJÖ				
1.1.	Byggprojektets egenskaper	X		
1.2.	Byggprojektets natur	X		
1.3.	Byggprojektets omständigheter	X		
2. TRAFIK				
2.1.	Vägtrafik		X	
2.2.	Järnvägstrafik		X	
2.3.	Båttrafik		X	
2.4.	Flyg		X	
2.5.	Telekommunikation		X	
3. FARLIGA ARBETEN				
3.1.	Schaktning	X		
3.2.	Arbeten på höga höjder		X	
3.3.	Arbeten med risk för högspänningsolyckor		X	
3.4.	Arbeten med risk för drunkning	X		
3.5.	Tunnelarbeten		X	
3.6.	Sprängning och bergsschaktning		X	
3.7.	Lyft	X		
3.8.	Rivning		X	
4. ÖVRIGA FUNKTIONER				
4.1.	Drift och underhåll under arbetet	X		
5. ARBETHYGIEN				
5.1.	Hälsorisker	X		
6. I BRUKTAGNING				
6.1.	Vägtrafik	X		
6.2.	Järnvägstrafik		X	
6.3.	Båttrafik		X	
6.4.	Drift och underhåll			X

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
DATUM: 2019-08-13
GJORD AV: Sundblom
DELTAGARE: Patrik Sundblom
 Bilaga 1

2. TRAFIK - CHECKLISTA

2.1. Vägtrafik	Ja	Nej	Klarläggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
1 Trafiken på arbetsplatsen och dess närhet (olika trafikformer och mängder)	x			Trafik på nuvarande väg och bro i närheten av landfasten till pontonbro
2 Trafikstyrning (guidning, trafikmärken, skyltning) Provisoriska trafikarrangemang (upprättning, drift, avveckling)		x		
3		x		
4 Lätt trafik		x		
5 Korsningar mellan fotgängartrafik och annan trafik	x			I anslutning till tillfällig förbifart
6 Inofficiella stigar och rutter		x		
7 Specialtransporter, tunga transporter, farliga ämnen	x			Tunga transporter och lyft inom arbetsområdet även nära passerande trafik
8 Arbetsplatsens avspärrning från trafiken (vägtrafikens riskförore)	x			Entréområde nära huvudväg
9 Arbetsplatsanslutningar	x			Begränsad sikt, tung trafik, specialtransporter
10 Arbetsplatsens interna trafik (öppningar för genomfart)		x		
11 Gatu- och anordningar för privat väg (anslutningar, omvägar, vändplatser)		x		
12 Parkering, parkeringsområden		x		
13 Busstrafik, hållplatser		x		
14 Plankorsningar (röjning av områden för fri sikt, plogning)		x		
15				
16				

2.2. Järnvägstrafik	Ja	Nej	Klarläggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
1 Arbete inom ATU (område för fri öppning)		x		
2 Tågtrafik (transport av farliga ämnen, persontrafik)		x		
3 Elektrifierade spår, spårström, dubbelspår, flera spår (trafik på annat spår)		x		
4 Plankorsningar (provisoriska)		x		
5 Arbetsrelaterad trafik (på spår) Förflyttning av arbetsmaskin till spårområden, avlägsnandet från		x		
6 spårområde		x		
7 Arbetsmaskiner som spårtrafik		x		
8 Växlingsarbeten		x		
9 Växlar		x		
10 Kablar för järnväg (el, säkerhetsanordning, övrig telekommunikation)		x		
11 Säkerhetsanordningar, -utrymmen och -konstruktioner		x		
12 Provisoriska konstruktioner, reservbroar		x		
13 Uppvärmningssystem, övrig specialutrustning (axelräkning)		x		
14 JKV/system för övervakning av tåg passage (axelräkning)		x		
15 Banans trafikmärken, styrordningar		x		
16 Arbete på bangård (plattformar, bangårdar), rullningsfärd		x		
17 Återställande av trafiken på banan		x		
18 Kontakten med trafikstyrningen (tillståndsförfarandet, trafikpauser)		x		
19 Kontakten med driftcentret (spänningsuppehåll)		x		
20 Arrangemang med säkerhetsman		x		
21 Tågtrafikshastighet/ mängd(hastighetsbegränsningar)		x		
22 Trafikinformation (anvisningar, utrustning)		x		
23 Varningsområden, skyddsområden		x		
24		x		
25		x		

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
 DATUM: 2019-08-13
 GJORD AV: Sundblom
 DELTAGARE: Patrik Sundblom
 Bilaga 1

2. TRAFIK - CHECKLISTA

2.3.	Båttrafik	Ja	Nej	Klarläggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
	1 Hamnar		X		
	2 Kanaler		X		
	3 Sväng-, lyft- och klaffbroar		X		
	4 Färjor och linfärjor		X		
	5 Sjömärken		X		
	6 Farleder	X			Farled stängs av, risk för påkörning i mörker
	7 Rekreatiomsområden	X			Risk för obehöriga inom entreprenadområdet
	8 Tillstånd		X		
	9 Fiske		X		
	10				
	11				

2.4.	Lufttrafik	Ja	Nej	Klarläggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
	1 Flygfält		X		
	2 Rutter för flygplans landning och stigning		X		
	3 Reservflygfält		X		
	4 Radarstationer		X		
	5 Flygledning		X		
	6 Kablar för flygtrafik		X		
	7		X		
	8				

2.5.	Telekommunikation	Ja	Nej	Klarläggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
	1 Telematik				
	2 Telekommunikationsförbindelser		X		
	3 Telekommunikationsnät		X		
	4		X		
	5				

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

3. FARLIGA ARBETEN - CHECKLISTA

3.1.	Grävning	Klariäggs senare			INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
		Ja	Nej		
	1 Djupa och smala schakt		X		
	2 Provisoriska stödväggar		X		
	3 Schakt i närheten av trafiken		X		
	4 Maskinarbeten (bergförstärkning)		X		
	5 Bergets egenskaper		X		
	6 Sättningar i närliggande byggnader samt förflyttningar på grund av grävningsarbeten		X		
	7 Väderförhållanden (tjällossning, regn)	X			Hala berg vid regn under förankringsarbeten
	8 Väderförhållanden (storm, is)	X			risk för sen vår, storm och is vid montage
	9				

3.2.	Arbeten på höga höjder	Klariäggs senare			INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
		Ja	Nej		
	1 Stöd och provisoriska ställningar (montage och rivning)		X		
	2 Krävande och höga personlyft		X		
	3 Arbeten ovanom elkablar		X		
	4 Arbeten hängande i rep		X		
	5 Arbetares risk för fall		X		
	6 Brister i skydd mot fall		X		
	7 Fallande föremål		X		
	8 Vindlast, väderförhållanden		X		
	9				
	10				

3.3.	Farliga arbeten med riks för högspänningsolyckor	Klariäggs senare			INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
		Ja	Nej		
	1 Högspänningsledning		X		
	2 Elinmatningsstationer och transformatorer		X		
	3 Statisk ström		X		
	4 Elektrifiering av arbetsplatsen		X		
	5 Arbeten i närheten av elledning och kablar		X		
	6 Defekta elektriska maskiner och utrustningar	X			Slitage på el-verktyg
	7				
	8				

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

3. FARLIGA ARBETEN - CHECKLISTA

3.4. Arbeten med risk för drunkning

- 1 Arbeten på broar över vattendrag
- 2 Förflyttning av kanal
- 3 Provisoriska dammar
- 4 Arbeten på is
- 5 Arbeten under vatten (dykningsarbeten)
- 6 Arbetsmaskiners stjälpning, sjunkning
Förhållandena i vattenområdet (översvämningar, stark ström, variationer i vattennivån)
- 7 Öppna myrar
- 9 Silon
- 10 Farliga schaktkanter under vatten
- 11 Farliga slänter under vatten under arbetet

Ja	Nej	Klariäggs senare
X		
	X	
	X	
	X	
X		
X		
X		
	X	
	X	
	X	
	X	

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP

Kallt vatten vintertid, nedisade konstruktioner, risk att falla i vatten

Eventuella inspektioner

Maskiner på pontoner. Maskiner på hala berg

Variationer i vattenstånd, strömt beroende av väder

3.5. Tunnelarbeten

- 1 Schaktning i tunnel
- 2 Provisoriska bergsförstärkningar
- 3 Ras
- 4 Läckage (grundvatten, regnvatten, översvämning)
- 5 Eldsvåda
- 6 Belysning (reservbelysning), mörker
- 7 Ventilation (avgaser från arbetsmaskiner/damm)
- 8 Evakuerings- ja räddningsrutter, nödutgångar

Ja	Nej	Klariäggs senare
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP

3.6. Sprängning och bergsschaktning

- 1 Borrningsarbeten
- 2 Laddningsarbeten
- 3 Täckning
- 4 Sprängning av fält, icke detonerade sprängladdningar
- 5 Trafik, byggnader, konstruktioner, personer i närheten av
- 6 Bergets egenskaper (söndrighet, skifferbildning)
- 7 Bergschakt
- 8 Bergschaktning av öppningar och kanaler
- 9 Sprängningar nära elektrifierade järnvägar
- 10 Förflyttning av maskiner för bergsschaktning
- 11 Transport och förvaring av sprängämnen
- 12 Vandalism, stöld av sprängämnen
- 13 Väderförhållanden (aska)
- 14 Övriga arbeten i närheten av sprängningsarbeten
- 15
- 16

Ja	Nej	Klariäggs senare
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	
	X	

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

3. FARLIGA ARBETEN - CHECKLISTA

3.7.	Lyft	Klariäggs senare			INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
		Ja	Nej		
	1 Inspektion av lyftutrustning	x			Lyftdon skadas pga skarpa kanter fel vinklar mm.
	2 Lyftdon och -hjälpmedel	x			Rätt hjälpmedel används. Tunga lyft planeras
	3 Lyft i närheten av järnväg		x		
	4 Lyft i närheten av vägtrafik		x		
	5 Bindande av laster		x		
	6 Placering av lastdon, omständigheterna vid lyftplatsen	x			Vältande gods
	7 Rutter för lyft		x		
	8 Lyft av stora och tunga föremål	x			Ramper till pontonbro
	9 Lyft med två lyftkranar		x		
	10 Lyft och förflyttning av element		x		
	11 Personlyft		x		
	12 Områden för varors nedläggning	x			Ramper
	13 Väderleksförhållanden vid lyft	x			Vindlast vid lyft
	14				
	15				

3.8.	Rivningsarbeten	Klariäggs senare			INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
		Ja	Nej		
	1 Tiden för rivningsarbetets påbörjande, hänsyn till andra arbetsfaser		x		
	2 Rivningsarbetets ordningsföljd		x		
	3 Rivning av bärande konstruktioner		x		
	Rivning av övriga krävande konstruktioner (höga/stora konstruktioner, konstruktioner under mark)		x		
	5 Rivning av skadade konstruktioner och konstruktioner i dåligt skick				
	6 Rivning av eldfångda konstruktioner, förflyttning, och tillfällig förvaring		x		
	7 Rör, ledningar och container som skall rivas		x		
	8 Arbetsbeskrivningar		x		
	9 Övriga farliga och problematiska material som skall rivas		x		
	10 Provisorisk stötning av delvis rivna konstruktioner		x		
	11 Förflyttning av rivningsspill, mellanförvaring (bårighet, damm)		x		
	12 Nedbrytning och kollaps av konstruktioner under rivningsarbetet		x		
	13 Risk för fall (arbetare, konstruktioner)		x		
	14 Skador som rivningsmaskiner kan medföra		x		
	15				
	16				

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

4. ÖVRIGA FUNKTIONER - CHECKLISTA

4.1. Drift och underhåll under arbetet

- 1 Gränssnittet mellan byggandet och underhållet
- 2 Samordning av arbeten (säkerhetsföreskrifter)
- Underhåll av specialkonstruktioner under arbetet (säkerhetsanordningar, elanordningar, telematik)
- 3 elanordningar, telematik)
- 4 Tidpunkter för åtgärder
- 5 Mottagning/överlåtelse av byggobjektet
- 6 Anvisningar för drift och underhåll(dokumentation av ändringar)
- 7
- 8

	Ja	Nej	Klarläggs senare
		X	
		X	
		X	
	X		
		X	
		X	

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/
BEREDSKAP

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE Patrik Sundblom

Bilaga 1

5. ARBETSHYGIEN - CHECKLISTA

5.1. Arbetshygienpåverkan

1	Damm, orsak till damm
2	Gaser, avgaser
3	Explosionsrisk, eldsvåda, bränn-gaser
4	Luftföroreningar (mikrober, mögel, imma, aerosoler, virus)
5	Syrebrist
6	Hälsovådliga material och konstruktioner (impregnerat virke)
7	Gifter, frätande material
8	Problem- och soptippsavfall (damm från järnväg, broisoleringar)
9	Buller, vibrationer
10	Bristfällig belysning, bländning
11	Strålning
12	Hetta, köld, drag
13	Arbete i trött tillstånd, besvärliga arbetstider, (nattarbete), långa arbetsskift
14	Besvärlig kroppsställning i arbetet, dålig ergonomi
15	Övergripande handarbete, tungt arbete
16	Oordning (snavande, fall, skador på grund av föremål)
17	
18	

Ja	Nej	Klärläggs senare
	x	
	x	
	x	
	x	
x		
	x	
x		
	x	
	x	
x		
	x	
	x	
	x	
x		

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP

Eventuella dykarbeten
Ytbehandlingar, rengöringsmedel mm
Närliggande huvudväg, risk att trafik bländar vid lyftarbeten, risk att arbetsbelysning bländar trafik
Vinterarbeten
Rivning av befintlig bro
Ställningar, gångbanor, spillmaterial

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

6. I BRUKTAGNING - CHECKLISTA

6.1. Vägtrafik		Ja	Nej	Klariäggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
1	Ändrade trafikanordningar (ändringar i förkörsrätt och rättigheter)	x			Förkörsrätt över bron
2	Ändringar i anslutningar (kanalisering, skyltning)	x			Temporär förbifart
3	Ändrade begränsningar (hastighet, vikt, bredd)	x			Temporär förbifart
4	Trafikstyrning till ny förbindelse	x			Närliggande biltrafik
5	I bruktagning av trafikljus och styrningssystem (riktning, synlighet)	x			Signalsystem under byggtiden
6	I bruktagning av tunnel och där tillhörande anordningar		x		
7					
8					

6.2. Järnvägstrafik		Ja	Nej	Klariäggs senare	INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/ BEREDSKAP
1	Etappvis i bruktagning		x		
2	Faror i anslutning till ändringar av gammal konstruktion (tågtrafik)		x		
3	Säkerhetsrisker på grund av nya konstruktioner (tågtrafik)		x		
4	Risker på grund av helt nya eller märkbart ändrade tekniska anordningar (tågtrafik)		x		
5	Risker på grund av funktionella ändringar		x		
6	Ändringar i trafikstyrning		x		
7	Risker på grund av organisationsändringar		x		
8	Risker på grund av andra ändringar		x		
9					
10					

PROJEKT: Tillfällig broförbindelse över Bomarsund

DATUM: 2019-08-13

GJORD AV: Sundblom

DELTAGARE: Patrik Sundblom

Bilaga 1

6. I BRUKTAGNING - CHECKLISTA

6.3. Båttrafik

1	Farledsmuddringar (slänter, djup)
2	Fasta säkerhetsanordningar
3	Styrning av båttrafik
4	Ankring
5	Bogsering
6	Användandet av strålkastare och ljudsignaler
7	
8	

Ja	Nej	Klariäggs senare
	X	
	X	
X		
X		
X		
X		

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/
BEREDSKAP

Avstängning av farled
Ankring, förtöjning av arbetspråmar transportpråmar
Arbetspråmar konstruktionsdelar
Avstängning av informell farled

6.4. Underhåll

1	Räddningsplaner, -direktiv
2	Evakueringsruttor
3	Brand- och räddningsövningar
4	Säkerhetstester
5	Emottagningsbesiktningar
6	Drift- och underhållsdirektiv
7	Användarinstruktion
8	Återställningsmöjligheter under drift
9	Dokumentation av ändringar
10	
11	

Ja	Nej	Klariäggs senare
	X	
	X	
X		
	X	
	X	
X		
	X	
	X	

INRIKTNING/PRECISERING, SKADE-/RISKFaktorER/
BEREDSKAP

Atackvägar vattenförsörjning tillfartsvägar för fordon

Kontinuerlig kontroll av förankringar och ramper

RISKHANTERINGSPLAN, SÄKERHETEN

 PROJEKT:
 DELATAGARE:
 DATUM:

**Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
 2019-08-13
 Sundblom
 Patrik Sundblom**

I klass	> Obetydlig
II klass	> Ringa
III klass	> Måttlig
IV klass	> Betydande / inte acceptabel, kräver omedelbara åtgärder

Nr.	FARA/PROBLEM/StÖRNING	ÅSKÄDLIGGÖRANDE AV FARA	Sannolikhet	Alvarlighet	Åtgärds-klass	BEREDSKAP / ÅTGÄRDSFÖRSLAG/UPPFÖLJNING	Ansvarig person	Datum
1.	DRIFTSMLJÖ							
1.1.	Byggprojektets egenskaper							
1.1.6	Förflyttande/framskridande arbete	Montage pontonbro	4	3		Inspektion av lyftanordningar och besitningar av maskiner stödkonstruktioner. E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för arbetsmomenten	E	
1.2.	Byggprojektets natur							
1	Byggtidpunkt (årstid)	Tidig vår, risk för storm och is.	3	3		Observation gällande väder och isförhållanden - rapporteras till platsledningen. E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för väder	E	
2	Tidtabell (stramhet/mellanetapper)	Kort installationstid	4	2		Fortlöpande planering och samordning krävs av E	E	
9	Övriga arbeten i närheten av arbetsplatsen	Etablering av broentreprenad	4	3		Fortlöpande planering och samordning krävs av E	E	
10	Byggherrens kontroll	Kontrollantens framkomlighet och säkerhet måste säkras.	4	2		Ställningar tillhandahålls så att kontrollanten får tillträde, avstämning med kontrollant innan ställningar rivs.	E	
1.3.	Byggprojektets omständigheter							
3	Terrängförhållanden	Hala berg, obruten terräng	3	2		E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering samt i nödlägesberedskapsplanen för projektet.	E	
5	Utrymmen till förfogande (trängsel, snävhet)	Arbetsområdet begränsas av befintlig bro norr om läget för den tillfälliga bron	3	3		Beaktas i E:s riskanalyser, skyddsåtgärder tas fram av E om behov föreligger.	E	
6	Byggnader och funktioner som bör skyddas i närheten av arbetsplatsen (apparater som är känsliga för vibration)	Befintlig bro	3	3		Beaktas i E:s riskanalyser, skyddsåtgärder tas fram av E om behov föreligger.	E	
10	Material och ämnen som bör användas	Miljöskydd	2	2		Hanteras i E:s systematiska arbetarskyddsarbete samt miljöarbete	E	
11	Användandet av arbetsmaskiner och -redskap	Fartyg, flytetyg och maskiner i och vid vatten	3	2		E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering samt i nödlägesberedskapsplanen för projektet. Spillberedskap och länsar finns på arbetsplatsen vid vattenarbeten för att begränsa utsläpp.	E	
15	Transporter till arbetsplatsen och förflyttningar inom arbetsplatsen(rutten)	Landväg från väster, sjöväg från söder	3	4		Fordon på arbetsplatsen som kan användas i terräng mm + kontaktnät för sjuktransporter och/eller egen båt. E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering samt i nödlägesberedskapsplanen för projektet.	E	
2.	TRAFIK							

RISKHANTERINGSPLAN, SÄKERHETEN

PROJEKT:
DELATAGARE:
DATUM:

Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
2019-08-13
Sundblom
Patrik Sundblom

I klass > Obetydlig
II klass > Ringa
III klass > Måttlig
IV klass > Betydande / inte acceptabel, kräver omedelbara åtgärder

Nr.	FARA/PROBLEM/StÖRNING	ÅSKÄDLIGGÖRANDE AV FARA	Sannolikhet	Alvarlighet	Åtgärds-klass	BEREDSKAP / ÅTGÄRDSFÖRSLAG/UPPFÖLJNING	Ansvarig person	Datum
2.1.	Vägtrafik							
1	Trafiken på arbetsplatsen och dess närhet (olika trafikformer och mängder)	Trafik på nuvarande väg och bro i närheten av landfästen till pontonbro	3	3	III	Krav på trafikanordningsplaner och -material. E upprättar TA-planer där riskerna beaktas	E	
5	Korsningar mellan fotgängartrafik och annan trafik	I anslutning till tillfällig förbifart	4	3	III	Krav på uppföljning och kontroll av att trafikanordningsplaner följs och uppdateras. E upprättar TA-planer och utser ansvariga på arbetsplatsen.	E	
7	Specialtransporter, tunga transporter, farliga ämnen	Tunga transporter och lyft inom arbetsområdet även nära passerande trafik	4	3	III	E upprättar arbetsplaner och TA med specifika riskhanteringsplaner för arbetsmomenten	E	
8	Arbetsplatsens avspärning från trafiken (vägtrafikens riskförelse)	Entreprenadområde nära huvudväg	4	3	III	Krav på uppföljning och kontroll av att trafikanordningsplaner följs och uppdateras. E upprättar TA-planer och utser ansvariga på arbetsplatsen.		
9	Arbetsplatsanslutningar	Begränsad sikt, tung trafik, specialtransporter	3	3	III	Krav på trafikanordningsplaner och -material. E upprättar TA-planer där riskerna beaktas	E	
2.3.	Båttrafik							
6	Farleder	Farled stängs av, risk för påkörning i mörker	3	3	III	Belysning skyltning fysisk avspärning		
7	Rekreatiomsområden	Risk för obehöriga inom entreprenadområdet	3	3	III	Belysning skyltning fysisk avspärning		
2.4	Lufttrafik							
3.	FARLIGA ARBETEN							
3.1.	Grävning							
7	Väderförhållanden (tjällossning, regn)	Hala berg vid regn under förankringsarbeten	4	2	II	Säkerställa säkra passager över orört berg	E	
8	Väderförhållanden (storm, is)	risk för sen vår, storm och is vid montage	3	2	II	E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment och deras risker	E	
3.2.	Arbeten på höga höjder							
3.3.	Farliga arbeten med riks för högspänningsolyckor							
6	Defekta elektriska maskiner och utrustningar	Slitage på el-verktyg	3	2	II	Hanteras i e:s systematiska arbetarskyddsarbete		
3.4.	Arbeten med risk för drunkning							
1	Arbeten på broar över vattendrag	Kallt vatten vintertid, nedisade konstruktioner, risk att falla i vatten	2	4	II	Flytväst och ej enmansarbete. E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment och deras risker	E	
5	Arbeten under vatten (dykningsarbeten)	Eventuella inspektioner	2	4	II	E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment och deras risker	E	

RISKHANTERINGSPLAN, SÄKERHETEN

 PROJEKT:
 DELATAGARE:
 DATUM:

**Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
 2019-08-13
 Sundblom
 Patrik Sundblom**

I klass	> Obetydlig
II klass	> Ringa
III klass	> Måttlig
IV klass	> Betydande / inte acceptabel, kräver omedelbara åtgärder

Nr.	FARA/PROBLEM/StÖRNING	ÅSKÄDLIGGÖRANDE AV FARA	Sannolikhet	Alvarlighet	Åtgärds-klass	BEREDSKAP / ÅTGÄRDSFÖRSLAG/UPPFÖLJNING	Ansvarig person	Datum
6	Arbetsmaskiners stjälpning, sjunkning	Maskiner på pontoner. Maskiner på på hala berg	2	5	III	Om arbeten planeras utföras från pråm måste stabilitetsberäkningar tas fram. E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment och deras risker	E	
7	Förhållandena i vattenområdet (översvämningar, stark ström, variationer i vattennivån)	Variationer i vattenstånd, strömt beroende av väder	2	4	II	E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment och deras risker	E	
3.6. Sprängning och bergsschaktning								
3.7. Lyft								
1	Inspektion av lyftutrustning	Lyftdon skadas pga skarpa kanter fel vinklar mm.	2	3	II	E använder endast besiktigade och godkända lyftanordningar. Rutin för besiktning av lyftdon finns framtagna inom E:s systematiska arbets säkerhetsarbete	E	
2	Lyftdon och -hjälpmedel	Rätt hjälpmedel används. Tunga lyft planeras	2	3	II	E använder endast besiktigade och godkända lyftanordningar. Rutin för besiktning av lyftdon finns framtagna inom E:s systematiska arbets säkerhetsarbete	E	
6	Placering av lastdon, omständigheterna vid lyftplatsen	Vältande gods	2	4	II	E aplanerar in besiktigade och godkända placeringar av last och lyftanordningar i sin APD-plan. Rutin för kontroll av laston ska finnas i E:s systematiska arbets säkerhetsarbete	E	
8	Lyft av stora och tunga föremål	Ramper till pontonbro	3	3	III	Lyftplan och kontroller av lyftdon. E upprättar arbetsplaner med specifika riskhanteringsplaner för ingående arbetsmoment där deras risker hanteras och elimineras.	E	
12	Områden för varors nedläggning	Ramper	3	3	III	E aplanerar in besiktigade och godkända placeringar av last och lyftanordningar i sin APD-plan. Rutin för kontroll av laston ska finnas i E:s systematiska arbets säkerhetsarbete	E	
13	Väderleksförhållanden vid lyft	Vindlast vid lyft	3	3	III	Avbrytande av arbete vid bestämd vindstyrka. Generella säkerhetsrutiner med vindbegränsningar för lyft tas fram av E	E	
3.8. Rivningsarbeten								
4. ÖVRIGA FUNKTIONER - CHECKLISTA								
4.1. Drift och underhåll under arbetet								
5. ARBETSHYGIEN								
5.1. Hälsorisker								
5	Syrebrist	Eventuella dykarbeten	2	3	II	E upprättar allmänna säkerhets- och skyddsbestämmelser och rutiner för arbetsplatsen som hanterar riskerna. Dykarlag ska ha rätt säkerhetsutrustning och bestå av minst 3 personer varav en ska vara räddningsdykare.	E	

RISKHANTERINGSPLAN, SÄKERHETEN

 PROJEKT:
 DELATAGARE:
 DATUM:

**Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
 2019-08-13
 Sundblom
 Patrik Sundblom**

I klass	> Obetydlig
II klass	> Ringa
III klass	> Måttlig
IV klass	> Betydande / inte acceptabel, kräver omedelbara åtgärder

Nr.	FARA/PROBLEM/StÖRNING	ÅSKÄDLIGGÖRANDE AV FARA	Sannolikhet	Alvarlighet	Åtgärds-klass	BEREDSKAP / ÅTGÄRDSFÖRSLAG/UPPFÖLJNING	Ansvarig person	Datum
7	Gifter, frätande material	Ytbehandlingar, rengöringsmedel mm	3	2		Haneras i E:s systematiska arbetarskydds- och miljöarbete. Säkerhets- och varuinformationsblad ska finnas tillgängliga där ämnena används. Spillberedskap och utrustning för att begränsa utsläpp till naturen ska också finnas tillgängliga.	E	
10	Bristfällig belysning, bländning	Närliggande huvudväg, risk att trafik bländar vid lyftarbeten, risk att arbetsbelysning bländar trafik	3	3		E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering. Eventuell avskärmning	E	
12	Hetta, köld, drag	Vinterarbeten	3	2		E säkerställer att alla har relevant utrustning och klädsel	E	
14	Besvärlig kroppsställning i arbetet, dålig ergonomi	Rivning av befintlig bro	3	2		E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering.		
16	Oordning (snavande, fall, skador på grund av föremål)	Ställningar, gångbanor, spillmaterial	2	4		E hanterar och eliminerar riskerna i sin arbetsplanering. Tydlig information till alla på arbetsplatsen. Ytor för olika användningsområden ska anges på projektats APD_plan. Kontinuerlig renhållning, spillmaterial tas omhand då det produceras		
6.	I BRUKTAGNING							
6.1.	Vägtrafik							
1	Ändrade trafikordningar (ändringar i förkörsrätt och rättigheter)	Förkörsrätt över bron	2	4		Fram tills projektets mottagningsbesiktning hanteras riskerna genom E:s TA-planer. Därefter ansvara B för att hantera riskerna.	E	
2	Ändringar i anslutningar (kanalisering, skyltning)	Temporär förbifart	3	2		Fram tills projektets mottagningsbesiktning hanteras riskerna genom E:s TA-planer. Därefter ansvara B för att hantera riskerna.	E	
3	Ändrade begränsningar (hastighet, vikt, bredd)	Temporär förbifart	3	2		Fram tills projektets mottagningsbesiktning hanteras riskerna genom E:s TA-planer. Därefter ansvara B för att hantera riskerna.	E	
4	Trafikstyrning till ny förbindelse	Närliggande biltrafik	2	4		Fram tills projektets mottagningsbesiktning hanteras riskerna genom E:s TA-planer. Därefter ansvara B för att hantera riskerna.	E	
5	I bruktagning av trafikljus och styrningssystem (riktning, synlighet)	Signalsystem under byggtiden	3	2		Fram tills projektets mottagningsbesiktning hanteras riskerna genom E:s TA-planer. Därefter ansvara B för att hantera riskerna.	E	
6.3.	Båttrafik							
3	Styrning av båttrafik	Avstängning av farled	4	2		Belysning av avstängningar	E	
4	Ankring	Ankring, förtöjning av arbetspråmar transportpråmar	2	2		E utarbetar en logistikplan som även innefattar eventuella sjötransporter. E utarbetar en ankringsplan som skall godkännas av beställaren	E	
5	Bogsering	Arbetspråmar konstruktionsdelar	3	2		E utarbetar en logistikplan som även innefattar eventuella sjötransporter	E	
6	Användandet av strålkastare och ljudsignaler	Avstängning av inofficiell farled	2	2		Farleden stängs av under entreprenadtiden, hinder belyses	E	
6.4.	Underhåll							

RISKHANTERINGSPLAN, SÄKERHETEN

PROJEKT:
DELATAGARE:
DATUM:

Tillfällig broförbindelse över Bomarsund
2019-08-13
Sundblom
Patrik Sundblom

I klass > Obetydlig
II klass > Ringa
III klass > Måttlig
IV klass > Betydande / inte acceptabel, kräver omedelbara åtgärder

Nr.	FARA/PROBLEM/STÖRNING	ÅSKÄDLIGGÖRANDE AV FARA	Sannolikhet	Allvarlighet	Åtgärds-klass	BEREDSKAP / ÅTGÄRDSFÖRSLAG/UPPFÖLJNING	Ansvarig person	Datum
3	Brand- och räddningsövningar	Atackvägar vattenförsörjning tillfartsvägar för fordon	1	1	I	Haneras i E:s systematiska arbetarskydds- och miljöarbete. Säkerhets- och varuinformationsblad ska finnas tillgängliga där ämnena används. Spillberedskap och utrustning för att begränsa utsläpp till naturen ska också finnas tillgängliga.	E	
6	Drift- och underhållsdirektiv	Kontinuerlig kontroll av förankringar och ramper	4	1	I	Tas i beaktande vid projektering	B	

Riskens sannolikhet

5	Synnerligen All	> Synnerligen allmän
4	All	> Allmän
3	Sl	> Slumpmässig
2	Sä	> Sällsynt
1	Synnerligen Sä	> Synnerligen sällsynt

Påföljdernas allvarighetsgrad

1	Inga På	> Inga påföljder
2	Li	> Lindrig/ringa
3	Be	> Betydande
4	St	> Stora
5	Synnerligen St	> Synnerligen stora

Bedömning av riskstorlek

Riskkonsekvensens allvarlighetsgrad
 - Vilken är påföljden om risken förverkligas
 - Vilken är påföljden i värsta fall

Skadetyper	Påföljdernas allvarlighetsgrad				
	1 Inga påföljder	2 Lindrig/ringa	3 Stora/betydande	4 Stora	5 Synnerligen stora
Personskada	Inga skadade	Lindriga skador, mindre än 14 dygn sjukledigt	Allvarliga skador, sjukledigt mera än 14 dygn	Dödsfall	Många dödsfall
Egendomsskada	Inga egendoms- eller affärsverksamhets-skador	Lindriga egendoms- eller affärsverksamhets-skador	Betydande egendoms- eller affärsverksamhets-skador	Stora egendoms- eller affärsverksamhets-skador	Synnerligen stora egendoms- eller affärsverksamhets-skador
Trafikolycka	Ingen trafikolycka, bara trafikstörning	Lindriga trafikolyckor	Allvarliga trafikolyckor	Omfattande trafikolyckor	Synnerligen omfattande trafikolyckor

Riskens sannolikhet
 - Hur ofta kan risken förverkligas
 - Hur ofta förverkligas risken

Riskens sannolikhet
Synnerligen allmän Förekommer minst 10 gånger årligen
Allmän Förekommer minst en gång varje år
Slumpmässig Förekommer minst en gång under 10 år eller förekommer åtminstone en gång under projektets förverkligande
Sällsynt Förekommer minst en gång under 100 år eller förekommer minst en gång under det att projektet är i drift
Synnerligen sällsynt Förekommer mera sällan än en gång under 100 år Teoretisk, man känner inte till att den skulle ha förekommit under byggandet eller driften

Förekomstfrekvensen		Inga påföljder	Lindrig/ringa	Stora/betydande	Stora	Synnerligen stora
		5	Synnerligen allmän	Ringa	Måttlig	Betydande
4	Allmän	Obetydlig	Ringa	Måttlig	Betydande	Ikke acceptabel
3	Slumpmässig	Obetydlig	Ringa	Måttlig	Måttlig	Betydande
2	Sällsynt	Obetydlig	Obetydlig	Ringa	Ringa	Måttlig
1	Synnerligen sällsynt	Obetydlig	Obetydlig	Obetydlig	Ringa	Ringa

Åtgärdsklasser	
IV klass	Omedelbara åtgärder
III klass	Krävs åtgärder
II klass	Uppföljning
I klass	Inga åtgärder krävs

mvr

MÄTAREN 2017

Bedömning och utveckling av säkerhetsnivån
på mark- och vattenbyggnadsarbetsplatser

INNEHÅLL

<u>BEDÖMNING OCH UTVECKLING AV SÄKERHETSNIKÅN PÅ MARK- OCH VATTENBYGGNADSARBETSPLATSER</u>	3
--	---

ALLMÅN PRESENTATION AV MÅTAREN

<u>SÅKERHETEN FRÅMJAS GENOM POSITIV RESPONS</u>	4
<u>FAKTORER SOM INVERKAR PÅ SÅKERHETEN MÅTS</u>	5

MÅTNINGEN

<u>GENOMFÖRANDE AV OBSERVATIONSROUNDOR</u>	6
<u>BERÅKNING AV SÅKERHETSINDEX</u>	7

OBSERVATIONSANVISNINGAR PER OBJEKT

<u>ÅRBETE OCH BRUK AV MASKINER</u>	8
<u>UTRUSTNING</u>	9
<u>SKYDD OCH RISKOMRÅDEN</u>	11
<u>VÅGAR OCH GÅNGLEDER</u>	12
<u>ORDNING OCH FÖRVARING</u>	13

ANVÅNDNINGEN FÅLJS UPP KONTINUERLIGT PÅ ARBETSPLATSEN

<u>IBRUKTAGANDE</u>	14
---------------------	----

KÅLLOR 14

BLANKETTER 15

BEDÖMNING OCH UTVECKLING AV SÄKERHETSNIVÅN PÅ MARK- OCH VATTENBYGGNADSARBETSPLATSER

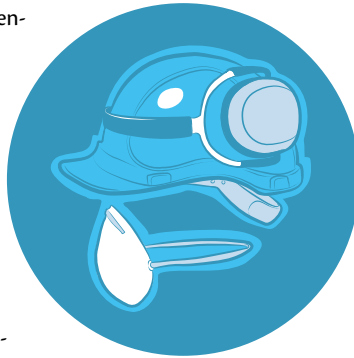
Det finns olika slags mark- och vattenbyggnadsarbetsplatser. Man bygger landsvägar eller broar, schaktar underjordiska utrymmen, gräver kanaler eller konstruerar husgrunder eller underhåller olika konstruktioner. Varje finländare har nytta av resultaten av detta arbete.

Det centrala syftet med arbetarskyddslagen är att främja en systematisk, planerlig och långsiktig verksamhet för arbetstagarnas arbetarskydd och arbetshälsa. Ett tänkande som baserar sig på hantering av säkerheten eller säkerhetsledning betonar varje arbetsgivares skyldighet och ansvar att på eget initiativ ta hand om säkerheten och hälsoaspekterna i arbetet och arbetsmiljön.

Huvudentreprenören ska genom introduktion och instruktion se till att alla arbetstagare på den gemensamma byggarbetsplatsen har tillräcklig kunskap om säkra arbetsmetoder och känner till risk- och skadefaktorerna på byggarbetsplatsen samt de åtgärder som krävs för att undvika dem.

Byggarbete är ofta fysiskt ansträngande. Även tunga rörliga maskiner förekommer i allmänhet på arbetsplatserna i branschen. Inom markbyggnad är i synnerhet allvarliga arbetsolyckor vanligare än i de flesta andra branscher. De största riskerna anknuter till rörlighet, såsom halknings- och fallolyckor samt att bli påkörd av fordon. Hanteringen av rasrisker i schaktgropar är en verklig utmaning, och därför ska schaktningsarbeten alltid planeras. Avgörande faktorer är iakttagande av trygga arbetsmetoder, utrustningens skick samt omhändertagande av skyddsanordningar, passager och en god ordning.

MVR-mätaren är en metod som baserar sig på okulära observationer och som är avsedd för den veckovisa inspektionen av arbetsplatsen och mätningen av säkerhetsnivån.

Maskinerna ska inspekteras innan de tas i bruk på byggarbetsplatsen och då ska en grundligare inspektion av deras skick och utrustning utföras.

Resultatet av mätningen är ett procenttal. En MVR-nivå på till exempel 90 procent innebär att 90 procent av de objekt som omfattades av mätningen var i skick.

Användningen av MVR-mätaren förutsätter kännedom om de grundläggande principerna för arbetarskyddet. Den som använder mätaren ska till exempel ha kännedom om jordarternas egenskaper för att kunna bedöma behovet av slänter eller stödkonstruktioner i smala schakt. MVR-mätningen förutsätter inspektionsbesök till de olika objekten på arbetsplatsen, den kan inte göras utifrån minnet. Själva mätningen är enkel och lätt att utföra: mätblanketten är endast en sida lång, och för varje objekt drar man streck för de aspekter som är i skick och de som inte är det. Ju fler observationer som antecknas desto tillförlitligare är resultatet av mätningen. Ett åtgärdsförslag ges också omedelbart till den part som ansvarar för objektet, maskinen etc. om de aspekter som inte är i skick. Numera kan man också utnyttja mobil mätning med en telefon eller surfplatta.

MVR-mätaren visar på bristerna, men ger samtidigt också respons för aspekter som är i skick. När MVR-mätaren används varje vecka kan resultaten visas som en graf för arbetstagarna. Denna responstabell och ett gemensamt mål, till exempel 95 procent, gör det betydligt lättare att förbättra arbetsrutinerna och förhållandena på arbetsplatsen.

Arbetarsäkerheten utgör också en del av kvaliteten på verksamheten på arbetsplatsen och i företaget. Vi hoppas att MVR-mätaren för sin del hjälper företagen att fortlöpande utveckla sin verksamhet.

SÄKERHETEN FRÄMJAS GENOM POSITIV RESPONS

Det sägs att det som inte kan mätas inte heller kan styras. Mätningen av säkerhetsnivån ger information om hurdant läget är och hur det kan förbättras systematiskt och planmässigt. Säkerhetsmätaren förbättrar arbetarskyddet genom att å ena sidan fästa uppmärksamheten vid kritiska aspekter och å andra sidan motivera utvecklingen av arbetsrutinerna genom positiv respons.

I MVR-mätningen beaktas både säkerhetsaspekter som är i skick och säkerhetsaspekter som bör förbättras. Säkerheten på arbetsplatsen betygsätts. Det lönar sig emellertid inte att använda MVR-mätaren på en för liten byggarbetsplats; utgångspunkten är att antalet observationer bör vara större än 50. Om antalet observationer är litet, är det mer rekommendabelt att i stället för MVR-mätaren t.ex. använda den blankett för underhållsinspektion som ingår som bilaga till denna anvisning.

Målet för en MVR-mätning är inte att uppnå resultatet 100 procent, utan att hitta bristerna och åtgärda dem. Om mätresultatet blir 100 procent, dvs. alla observationer

är rätt-observationer, är det skäl att undersöka mätningsgrunderna.

Mätningen tar upp bristerna men ger samtidigt beröm för bra verksamhet. Det är viktigt att visa mätresultaten för alla på responstavlan. En regelbunden mätrespons motiverar och hjälper att förbättra arbetsrutinerna och säkerhetsnivån.

MVR-mätaren är ett effektivt verktyg för att utveckla säkerheten. Med dess hjälp kan man även förbättra hanteringen av andra ärenden på arbetsplatsen i samband med inspektionerna. Arbetsplatsandan förbättras då problemen åtgärdas snabbt.

MVR-mätaren har godkänts som en metod för lagstadgade veckovisa underhållsinspektioner. Då utförs inspektionerna av arbetsgivarens ansvariga och arbetstagarernas representant som en gemensam uppgift. I inspektionen av lyftkranar deltar också maskinens användare. Företag kan även använda mätaren som ett ledningsverktyg och till exempel i samband med kvalitetsrevisioner.

FAKTORER SOM INVERKAR PÅ SÄKERHETEN MÄTS

Mätaren omfattar alla betydande säkerhetsfaktorer på mark- och vattenbyggnadsarbetsplatser som kan observeras okulärt. Dessa utgörs av arbetsmiljöns säkerhet, maskinernas och arbetsredskapens säkerhet samt arbetsrutinernas säkerhet. Utelämnade aspekter är säkerhetsplanering och annan säkerhetsverksamhet på arbetsplatsen, eftersom dessa kräver andra bedömningsmetoder. Indirekt beskriver resultaten av MVR-mätningarna även huruvida säkerhetsverksamheten på arbetsplatsen lyckats.

Säkerheten på mark- och vattenbyggnadsarbetsplatser är indelad i fem avsnitt i mätaren:

- ◉ ARBETE OCH BRUK AV MASKINER
- ◉ UTRUSTNING
- ◉ SKYDD OCH RISKOMRÅDEN
- ◉ VÄGAR OCH GÅNGSTRÅK
- ◉ ORDNING OCH FÖRVARING

Mätaren har kolumner för registrering av observationer och summering av dem samt en formel för beräkning av säkerhetsindex. I den nedre delen finns plats för anteckningar om observationer som bör åtgärdas omedelbart.

Den grundläggande idén med MVR-mätaren är att arbetsplatsen indelas i områden och att mätningen sker per område. Indelningen ska vara tillräckligt snäv. Enligt tumregeln ska den som utför mätningen kunna överblicka hela det område som ska mätas.

Arbetsplatsen blir då systematiskt inspekterad och man får ett tillräckligt stort antal observationer om rätt och fel för att räkna ut säkerhetsindex. Detta innebär inte nödvändigtvis att arbetarskyddsinspektionen tar längre tid i anspråk, eftersom det är lätt att göra observationerna när man vant sig vid mätaren. Mätaren säkerställer att man omsorgsfullt går igenom hela arbetsplatsen, vilket är meningen.

Arbetarskyddsproblemen på arbetsplatsen kan bestå av återkommande liknande brister. Därför är det viktigt att gå igenom föregående veckas mätning och identifiera bristerna som observerats i den. Om bristerna återkommer ska de gås igenom med arbetsplatsens ledning.

GENOMFÖRANDE AV OBSERVATIONSRUNDOR

Säkerhetsnivån mäts under inspektionsrundan, då alla områden på arbetsplatsen går igenom. Även de områden som verksamheten på arbetsplatsen påverkar, såsom gångstråk och vägar i närheten av arbetsplatsen ska inspekteras. Om arbetsplatsen är vidsträckt kan en del av observationerna göras från ett fordon. De områden till vilka verksamheten är koncentrerad ska inspekteras till fots.

Arbetsplatsen ska indelas i områden som inspekteras i sin helhet ett område åt gången innan man går vidare till nästa område. Området kan till exempel utgöras av ett arbetsställe, ett gångstråk, ett lager eller ett annat område av lämplig storlek. När observationerna görs till fots väljs området vanligtvis så att det kan observeras från ett ställe. En vidsträckt arbetsplats kan observeras utifrån större områden till de delar där verksamheten är mindre intensiv.

Efter valet av observationsområde inspekteras det omsorgsfullt i samma ordningsföljd som på blanketten. Först observeras arbetstagarna, dvs. de som rör sig till fots och förarna. Därefter inspekteras de enskilda observationsob-

jekten på området. Ordningen på området ska alltid observeras.

Observationerna antecknas i rätt- och felkolumnerna i mätaren. Vi rekommenderar att man använder streckräkning eftersom man då får plats för många observationer och det är lätt att räkna ihop dem. De aspekter som kräver omedelbara åtgärder antecknas separat i fältet BRISTER. Om man observerar andra brister eller riskfaktorer på arbetsplatsen än de som nämns på blanketten ska även dessa antecknas i fältet BRISTER.

Obs! Ett typiskt fel i början är att man glömmer att anteckna observationer om sådant som är rätt. Det som hjälper minnet är att utföra inspektionen systematiskt: man väljer ett område och går igenom objekten på det och gör anteckningar om varje objekt innan man förflyttar sig till följande område. Om man är ovan lönar det sig att först anteckna det som är rätt och först därefter det som är fel.

1. DELA IN ARBETSPLATSEN I OMRÅDEN
 2. INSPEKTERA OMRÅDEN I SIN HELHET ETT ÅT GÅNGEN
 3. ANTECKNA ALLA OBSERVATIONER
- KOM OCKSÅ IHÅG ATT ANTECKNA DET SOM ÄR RÄTT!

BERÄKNING AV SÄKERHETSINDEX

När inspektionsrundan är klar och observationerna antecknade räknas de ihop per objekt i de ifrågasvarande kolumnerna. Observationerna om rätt och fel summeras därefter ihop i den nedre delen av formuläret.

MVR-nivån anges som index med procent som enhet. Procenttalet anger andelen observationer som är rätt av

det totala antalet observationer. Ju fler observationer som är rätt desto bättre index och säkerhetsnivå.

Säkerhetsnivån beräknas med följande formel

DATUM 18.4.2017

FÖRETAG INFRA BYGGARE AB

ARBETSPLATS / ARBETSNUMMER E18 VÄGEN

GENOMFÖRD AV GÖRÄN I. NFRÄ

DATUM FÖR FÖREGÅENDE MÄTNING 12 / 3 BRISTERNA ÅTGÄRDADE

MÄTOBJEKT	RÄTT	TOT.	FEL	TOT.
1. ARBETE OCH BRUK AV MASKINER • ANVÄNDNING AV SKYDDSTRÜSTNING OCH RISKTAGANDE		14		2
2. ÜTRÜSTNING • ARBESMASKINER OCH LYFTANORDNINGAR • MINDRE ÜTRÜSTNING • STÄLLNINGAR, BOCKAR, STEGAR, GÄNGBROAR, TRAPPOR • ELEKTRIFIERING • BELYSNING • ANORDNING FÖR EMULSIONSLADDNING • RÄDDNINGSCONTAINER		5		
3. SKYDD OCH RISKOMRÄDEN • FÄLTSKYDD • RASSISU • MASKINRISKOMRÄDEN		12		2
4. VÄGAR OCH GÄNGLEDER • EXTERN TRAFIK OCH GÄNG- OCH CYKELTRAFIK • ARBETSVÄGAR • GÄNGLEDER • ORGANISERING AV EVAKUERING	 	22		3
5. ÖRDNING OCH FÖRVARING • ALLMÄN ÖRDNING • AVFALLSKÄR • FÖRVARING OCH LAGRING AV FARLIGA ÄMNEN • LÜFTKVALITET OCH DAMMHANTERING	 	26		3
RÄTT TOT:		79	FEL TOT:	10

MVR-TASO $\frac{\text{RÄTT (ST)}}{\text{RÄTT + FEL (ST)}} \times 100 = \frac{79}{79 + 10} \times 100 = 89 \%$

ANTALET RÄTT-OBSERVATIONER

X 100

ANTALET RÄTT- OCH ANTALET FEL-OBSERVATIONER TOTALT

ARBETE OCH BRUK AV MASKINER

OBSERVATIONER

- En observation för varje arbetstagare på området, både för dem som rör sig till fots och för förarna. Beakta också underentreprenörernas arbetstagare, mätare, planerare osv.
- Sker risktagning och försummelse att använda personlig skyddsutrustning samtidigt medför det endast en fel-anteckning.
- Obs! Om t.ex. en arbetsmaskins backningsvarnare inte fungerar, ska en fel-anteckning ges för både arbetet (förarens risktagning, punkten användning av skyddsutrustning) och arbetsmaskinen (punkten utrustning).

KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE

- Användning av skyddsutrustning

Arbetstagaren använder nödvändig skydds- och säkerhetsutrustning:

- På mark- och vattenbyggnadsarbetsplatser ska man använda skyddshjälm med hakrem, ögonskydd, säkerhetsskor och synlig klädsel enligt standard (EN 471 eller EN 20471). Dessutom ska skyddshandskar anpassade till arbetsuppgiften användas.
- Hörsel- och andningsskydd och ansiktsskydd ska användas när arbetet eller arbetsmiljön kräver det. Hörselskydd ska användas när bullernivån överstiger 85 dB(A) eller förekommer som stötljud. Enligt tumregeln överskrids bullernivån om man inte kan höra ett normalt samtal på en meters avstånd.
- Säkerhetssele ska användas och den ska vara fäst om man arbetar på en höjd på över två meter och skydds konstruktioner saknas.
- I personliftar med korg ska säkerhetssele användas och den ska vara fäst.
- Uppblåsbar flytväst eller annan flytutrustning ska användas i arbete som medför drunkningsrisk.
- Vid tunnelbrytning och i motsvarande förhållanden ska arbetstagaren ha en personlig räddningsanordning. Den får också vara i arbetsmaskinen eller i arbetsställets omedelbara närhet.

- Risktagning

Arbetstagaren tar inga uppenbara risker i arbetet eller i användningen av maskinen eller utsätter andra för risker i sitt arbete.

- Risker som arbetstagare tar kan handla om arbetsmoment som medför fallrisk, arbete i schakt utan släntar eller stödkonstruktioner, användning av stege som arbetsplattform, tungt arbete på stege eller på rörlig ställning med olåsta hjul, arbete eller vistelse på en rörlig maskins riskområde, arbete på en liftkorgs räcke, arbete på ett område där skrotning inte gjorts, eller att personen inte observerar omgivningen eller inte beaktar övrig trafik osv.
- Risker i anslutning till bruk av maskiner kan handla om användning av en maskin som inte lämpar sig för arbetet, trasigt backlarm, brister, skador överbelastning av en maskin eller annat riskfyllt bruk av maskinen eller användning av en schaktningsmaskin för att lyfta eller transportera personer, för hög körhastighet, arbete med risk för vältning osv.

UTRUSTNING

OBSERVATIONER

- En observation för varje arbetsmaskin jämte utrustning, inklusive arbetsplattform. Arbetsmaskinerna är bl.a. schaktningsmaskiner, grävmaskiner, lastbilar, lyftkranar, personliftar, betongpumpbilar, pålningsmaskiner, borrhigar, borrhumbos, laddningsfordon, sprutrobotar, injekteringsmaskiner, servicebilar, underhållsfordon osv.
- Underhållsutrustningens skick inspekteras när man besöker arbetsplatsen för att se hur arbetet framskrider.
- En observation för verktygsmaskiner, t.ex. cirkelsåg, lyftredskap, svetsutrustning, vibratorplatta eller vinkelslip.
- En observation för varje ställning, bock, stege, gångbro och trappa på området. För fasta ställningar, såsom fasadställningar, görs dessutom en observation för varje plattform.
- En observation för varje elcentral på området. Centraler på under 16 A observeras inte.
- En observation för varje kabeldragnings på området. Kabeldragnings på under 240 V eller andra tillfälliga kabeldragnings observeras inte i detta sammanhang – de ingår i ordningen och beaktas vid bedömningen av den allmänna ordningen på området.
- En observation för belysningen på området. Både den allmänna belysningen och arbetsbelysningen observeras samtidigt. Om belysning inte behövs på grund av tillräckligt dagsljus görs denna observation inte.
- En observation för anordningen för emulsionsladdning.
- En observation för varje räddningscontainer.

KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE

- Arbetsmaskiner och lyftanordningar (inkl. utrustning och arbetsplattform)

Maskinen är allmänt sett i gott skick utifrån en okulär granskning och helt i funktionskick.

Särskild uppmärksamhet fästs vid lyktor, varningsljus, backlarm och stöd. Varningsmärkena är på plats och överensstämmer med anvisningarna av arbetets beställare. Maskinens trappor och gångar är rena och fria från is, olja och andra halknings- och snubbingsrisker. Sikten mot riskområden, dolda ytor och döda vinklar ska säkerställas

Även lyftkorg, däck, larvfötter, hydraul- och tryckluftsslanger, släckare och första hjälpen-väska ska beaktas.

För utrustningens del (t.ex. krockdämpare, plogar, sandspridare) observeras tekniskt skick, fästen i fordonet, synlighet samt varningsanordningar och -markeringar.

Maskinens eller lyftkranens arbetsplattform och -plats är tillräckligt bärande och jämn och maskinen har stöttats korrekt med tanke på det utförda arbetet.

● Mindre utrustning

Den mindre utrustningen är i gott allmänt skick utifrån en okulär inspektion. Den fungerar helt och uppfyller de utrustningsspecifika säkerhetsföreskrifterna:

- Cirkelsågen har nödstopp, klyvanhåll, överskydd och skjuthandtag.
- Lyftanordningarna är i gott skick utifrån en okulär inspektion och försedda med angivelse om högsta tillåtna last, inspektion och CE-märkning.
- Svetsutrustningens ventiler och slangar är hela och där heta arbeten utförs finns nödvändiga släckare och skyddshandske.
- Vibratorplattor, vinkelslipar: Skyddsramen till vibratorplattans motor är hel och kilremmen inkapslad. Vinkelslipens elsladd är hel, slipskivans skydd och handtag på plats och en slipskiva av rätt storlek används.

● Ställningar, bockar, stegar, gångbroar och trappor

Ställningen har genomgått ibruktagandekontroll och är försedd med en skylt om detta. Ställningen är förenlig med andra föreskrifter om fundament, förstyrkning, förankring, arbetsplattformar och uppgångar. Särskild uppmärksamhet fästs vid att ställningen har ändamålsenliga skyddsräcken inklusive mellanräcken och fotlister och att arbetsplattformarna har fästs på ett tillförlitligt sätt med till exempel fotlister. Uppgången till ställningen ska bestå av trappor, lejdare eller stegar eller en annan uppgång som överensstämmer med ställningens bruksanvisning. Inget onödigt skräp eller material får finnas på arbetsplattformarna och uppgångarna.

Bockarna ska vid behov ha en konstruktion som förhindrar felsteg. Bockarna ska ha trappsteg om de är över 0,5 m höga. Bocken får inte vara högre än två meter.

Stegar får endast användas för kortvariga arbetsuppgifter av engångskaraktär, inte som permanenta passager eller arbetsplattformar. På A-stege får man stå på högst en meters höjd, och den ska vara stabil och stå på underlag som inte ger efter, såvida A-stegen inte är försedd med en ändamålsenlig breddningsdel varvid arbete är tillåtet på 1–2 meters höjd.

Trappor och passager ska vara minst 0,6 meter breda. Gångbroarna ska vara minst en meter breda.

● Elektrifiering

Elcentralerna har placerats ändamålsenligt och skyddats vid behov, och är i övrigt hela och i bra skick.

Kablarna på området har dragits ändamålsenligt. Till exempel så att de inte ligger på gångvägarna om detta kan undvikas eller så att de hänger i luften om de riskerar att frysa fast i marken. Vid behov har kablarna skyddats till exempel med en rädda på vägarna.

Särdragen i elektrifieringen ska beaktas enligt typ av arbete. T.ex. vid tunnelbrytning beaktas el-centraler, svanskablar, stomkablar och förlängningskablar.

● Belysning

Området har tillräcklig allmän och riktad belysning utan farliga obelysta eller bländande områden.

● Anordning för emulsionsladdning

Gott allmänskick, inga läckor i anordningen. I synnerhet förgasningslösningen ska inspekteras.

Förvaringen av sprängämnen i anordningen under arbetet: Lådorna ska inspekteras med avseende på märkning och huruvida de uppfyller kraven (t.ex. byggarbetsplatsens egen anvisning om lås/låsning).

● Räddningscontainer

Räddningscontainer ska finnas vid underjordiska brytningsarbeten som räcker över 6 månader. Räddningscontainern inspekteras okulärt. Containerdörren ska vara oläst och tillträde till containern ska vara obehindrat.

SKYDD OCH RISKOMRÅDEN

OBSERVATIONER

- Observationen om fallskydd görs för alla fria kanter eller öppningar på området som kräver fallskydd. Observationen ska alltid göras om fallhöjden överstiger 2 meter eller om annan särskild fara föreligger. En observation görs för varje ställe som är inhägnat med räcken enligt områdesindelningen.
- Rasrisker observeras på alla ställen som kräver åtgärder på grund av rasrisk. Sådana ställen kan utgöras av schaktväggar, jordmånen på arbetsområdet till exempel i närheten av ett schakt och av tak med lösa stenar i tunnlar.
- Obs! Stödkonstruktionerna och slänterna i schakt ska basera sig på geotekniska planer. Schakten ska stöttas i första hand. Utifrån en tillförlitlig utredning kan arbetarskyddet i schakt säkerställas genom släntning eller terrassering.
- Riskområdet för varje arbetsmaskin på området ska observeras.

KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE

- Fallskydd

Fall förebyggs med räcken eller skyddslock (t.ex. på brunnar). Fallskydd måste finnas från och med 2 meters höjd. Räcken ska vara stadiga och försedda med handräcken på minst 1 m höjd, mellanräcken (max 50 cm mellanrum i höjddled) och fotlister eller nätelement. Arbetsplattformar får inte ha springor som är över 3 mm breda. Skyddslocken på öppningar är markerade och kan inte flyttas sidlänges. Områden med fallrisk har märkts ut eller tillträdet till området har avspärrats med varselstängsel eller dylikt.
- Rasrisk

Rasrisk ska förebyggas genom stödkonstruktioner på schaktets väggar, terrassering eller tillräcklig släntning, bergskrotning, och tunneltak ska befästas. Om andra åtgärder ännu inte vidtagits ska tillträdet till området förhindras.

Schaktjorden ska placeras på minst två meters avstånd från schaktets kant.

I tunnel ska tillträde till område som nyss har behandlats med sprutbetong eller där skrotning inte gjorts vara förhindrat med minst en skylt som anger faran och med varselstängsel.
- Maskinriskområden

Arbetsmaskiner ska befinna sig på tillräckligt avstånd från andra arbetstagare, schaktkanter och trafik. I närheten av arbetsplatsens gränser ska man vid behov med stängsel förhindra att utomstående kommer i närheten av maskinen. Maskinen och området vid den ska förses med nödvändiga varningsmärken.

På gator och andra trafikerade områden såsom gång- eller cykelvägar ska maskinens riskområde märkas ut eller tillträdet till riskområdet förhindras.

Maskiner (t.ex. borrhagnar) som används i branta lutningar eller på ställen med fallrisk ska förankras.

VÄGAR OCH GÅNGLEDER

OBSERVATIONER

- Områden där arbetsplatsen påverkar den externa trafiken eller gång- och cykeltrafiken ska observeras på samma sätt som områdena på arbetsplatsen, även om de inte utgör delar av den egentliga arbetsplatsen.
- En separat observation ska göras för varje trafikmärke och trafikregleringsanordning, även för märken som saknas. Lameller, avspärrningsstolpar och avspärrningskonor observeras områdesvis.
- Arbetsväg observeras som ett område om den är kort. I övrigt indelas en arbetsväg i flera områden som observeras i anslutning till inspektionsrundan.
- Gångstråk observeras som egna områden. Gångbroar, trappor och andra sådana konstruktioner observeras under punkten Utrustning.
- Vid underjordiska brytningsarbeten som räcker över 6 månader ska också organisering av evakuering säkerställas genom en observation för varje utrymningsväg.

KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE

- Extern trafik och gång- och cykeltrafik

Den tillfälliga trafiken och gång- och cykeltrafiken ska anläggas på ett säkert sätt och orsaka så lite störningar för omgivningen som möjligt. Om trafikarrangemangen informeras med varningsmärken och -blinkers, passerrutterna har märkts ut med tydliga informationsskyltar och till exempel trafikregleringsanordningar, farliga områden har isolerats och tillträdet till arbetsplatsen har avspärrats för utomstående.

Trafikarrangemangen överensstämmer med anvisningarna. Trafikregleringsanordningarna och -märkena är synliga och rena.
- Arbetsvägar och gångleder

Arbetsvägarna och gånglederna ligger på tillräckligt avstånd från arbetsobjekten och är i tillräckligt bra skick med tanke på ändamålet. Det får t.ex. inte finnas vattenfyllda gropar på körbanorna, som medför olägenhet för trafiken. Vatten leds av vägarna till exempel till diken. Nödvändiga trafikmärken är på plats och tillträde till farliga områden är avspärrat. Även parkeringsbehovet på arbetsplatsen har beaktats. Dammbindning och halkbekämpning har ombesörjts.
- Organisering av evakuering

Vid underjordiska brytningsarbeten ska utrymningsvägarna vara utmärkta och passagen ska vara obehindrad.

BEGREPP SOM ANVÄNDS I ANVISNINGEN

TRAFIKLED

Allmän väg för utomstående fordons- trafik

GÅNG- OCH CYKELVÄG

Allmän led för utomstående fotgängare och/eller cyclister

ARBETSVÄG

Väg som dragits framst med tanke på fordonstrafiken på arbetsplatsen och som märkts ut i arbetsplanen.

GÅNGLED

Gångled av mer permanent karaktär för arbetsplatsens arbetstagare som märkts ut i arbetsplanen.

TILLFÄLLIGT GÅNGLED

Tillfälliga gångled som uppstår "av sig själv" till exempel till arbetsobjekten.

ORDNING OCH FÖRVARING

OBSERVATIONER

- Ordningen på varje område observeras.
- En observation för varje avfallskärl görs. Avfallskärl är till exempel avfalls- och växelflak.
- En observation görs för varje magasin för farliga ämnen. Sådana lager utgörs av till exempel bränsle- och smörjmedelsdepåer, behållare med lösningssalter samt magasin för sprängämnen.
- Vid underjordiska objekt och andra slutna utrymmen ska luftkvaliteten observeras områdesvis genom sensoriska observationer (en observation per område). Obs! Officiella mätningar ska göras med ändamålsenliga mätinstrument.
- Vid krossanläggningar, asfaltstationer och andra arbetsställen ska man genom sensoriska observationer kontrollera att dammhanteringen har skötts på ändamålsenligt sätt.

KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE

- Allmän ordning

Ordningen och den allmänna snyggheten vid byggarbetsplatsen och stödjepunkten är god med tanke på säkerhet, miljö och kvalitet.

Det finns inget onödigt extra material eller avfall på området som inte behövs i arbetet och som utgör en säkerhetsrisk eller ett hinder för arbetet. Skadliga utsläpp såsom dammande eller nedsmutsande jord får inte spridas utanför arbetsplatsen.

Byggtillbehören och -materialen har placerats så att rörligheten eller arbetet inte försvåras och så att de inte är utsatta för skador.
- Avfallskärl

Avfallet insamlas kontrollerat. Anvisningen för hantering av avfall finns tillhanda eller placerad enligt byggarbetsplatsens anvisningar. Avfallskärlet är markerade. Avfallskärlet är hela, korrekt lastade och innehåller bara avfall enligt markeringen. Avfallet har inte spridits till omgivningen. Bland sprängämnesavfall och -förpackningar får inte finnas något annat material eller ämne.
- Förvaring och lagring av farliga ämnen

Oljor, gaser och brinnande vätskor och avfall som uppstår förvaras i hela och rena kärl. Bränsletankarna har dubbelt hölje eller skyddsbasäng. Behållare med lösningssalter har inga synliga skador eller läckage. Gasflaskor förvaras i låsta burar. Flaskorna ska förvaras stående. Alla behållare och magasin är korrekt märkta.

Sprängämnen förvaras i ett godkänt, slutet och låst magasin. På laddningsplatsen får finnas endast den mängd sprängämnen som enligt sprängningsplanen omedelbart ska laddas, på arbetsplatsen endast den mängd som motsvarar behovet för en dag, om inte upplagringstillstånd har sökts för objektet. Placeringen ska vara markerad.

Ett underjordiskt upplag för explosiva varor ska placeras på så långt avstånd som möjligt från ordinarie arbetsställen och så att sprängning som utförs i området inte skadar upplaget.

Upplag med råmaterial för emulsionsladdningar ska vara markerade och låsta.
- Luftkvalitet och dammhantering

Ventilationsanordningarna (fläktar, ventilationskanaler, i tunnel fläkttuber) är hela och i skick. En ventilationskanal har placerats tillräckligt nära tunneländan. Sensoriska observationer antyder inte för mycket damm.

IBRUKTAGANDE

MVR-mätaren kan användas som verktyg för den lagstadgade veckovisa inspektionen. Arbetsplatsens arbetsledning och arbetstagarnas arbetarskyddsfullmäktig ska få utbildning i hur man använder metoden.

Resultaten i MVR-mätningen behandlas varje vecka på byggsplatsen. Man kan också fastställa en målnivå för säkerhetsindexet. Målet borde vara tillräckligt utmanande, men även möjligt att nå. Mätresultaten visas på en responstavla på en väl synlig plats (se sidan intill), där indexet uppdateras varje vecka.

Arbetsledningen och arbetstagarnas arbetarskyddsfullmäktig genomför i allmänhet inspektionerna tillsammans. Men det lönar sig även att ta med andra arbetstagarer och underentreprenörers representanter enligt ett rotationssystem. Det ökar deras kunskap och motivation.

Responsen och viljan att nå det uppställda målet leder i allmänhet till att arbetsrutinerna börjar förändras och indexet stiga. Det kan dock ta flera veckor. Det lönar sig att undvika klagomål, föreskrifter och annan negativ respons utom vid entydiga och allvarliga förbrytelser och brister. Vad gäller mätningarna och responsen bör man dock samtidigt se till att det finns förutsättningar för att de överenskomna spelreglerna iakttas.

Man går igenom de observerade bristerna på blanketen för föregående inspektionsrunda och kontrollerar om de upprepas. Om möjligt verifieras åtgärdade brister under nästa inspektionsrunda.

KÄLLOR

Arbetarskyddslagen (2002/738)

Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (205/2009)

Statsrådets beslut om val och användning av personlig skyddsutrustning i arbetet (1407/93)

Statsrådets förordning om maskiners säkerhet (400/2008)

Statsrådets förordning om säker användning och besiktning av arbetsutrustning (403/2008)

Statsrådets beslut om backningsvarnare på fordon som används i arbete (847/94)

Statsrådets förordning om säkerheten vid sprängnings- och brytningsarbeten (644/2011, 484/2016)

Kemikalielagen (599/2013)

Kommunala ordningsregler

Serien Liikenne tietyömaalla ("Trafiken vid vägarbetsplatser"). Trafikverket

Rakennustyöhön kuuluvan sukellustyön turvallisuusohje (23113) ("Säkerhetsanvisning för dykningsarbete vid byggarbete"). Arbetshälsoinstitutet

Liikenneviraston erikoistarkastusten työturvallisuusohje (Dnro 3761/090/2014)

DATUM _____

FÖRETAG _____

ARBETSPLATS / ARBETSNUMMER _____

GENOMFÖRD AV _____

 DATUM FÖR FÖREGÅENDE MÄTNING ____ / ____ BRISTERNA ÅTGÄRDADE

MÄTOBJEKT	RÄTT	TOT.	FEL	TOT.
1. ARBETE OCH BRUK AV MASKINER • ANVÄNDNING AV SKYDDSUTRUSTNING OCH RISKTAGANDE				
2. UTRUSTNING • ARBETSMASKINER OCH LYFTANORDNINGAR • MINDRE UTRUSTNING • STÄLLNINGAR, BOCKAR, STEGAR, GÅNGBROAR, TRAPPOR • ELEKTRIFIERING • BELYSNING • ANORDNING FÖR EMULSIONSLADDNING • RÄDDNINGSCONTAINER				
3. SKYDD OCH RISKOMRÅDEN • FALLSKYDD • RASRISK • MASKINRISKOMRÅDEN				
4. VÄGAR OCH GÅNGLEDER • EXTERN TRAFIK OCH GÅNG- OCH CYKELTRAFIK • ARBETSVÄGAR • GÅNGLEDER • ORGANISERING AV EVAKUERING				
5. ORDNING OCH FÖRVARING • ALLMÄN ORDNING • AVFALLSKÄRL • FÖRVARING OCH LAGRING AV FARLIGA ÄMNEN • LUFTKVALITET OCH DAMMHANtering				
	RÄTT TOT:		FEL TOT:	

$$\text{MVR-TASO} \frac{\text{RÄTT (ST)}}{\text{RÄTT + FEL (ST)}} \times 100 = \frac{\text{---}}{\text{---}} \times 100 = \text{---} \%$$

BRISTER	ANSVAR	ÅTGÄRDSDATUM

ARBETSGIVARENS REPRESENTANT _____

ARBETSTAGARNAS REPRESENTANT _____

MÄTOBJEKT	ANTAL OBSERVATIONER	KRITERIER FÖR GODKÄNNANDE
1. Arbete och bruk av maskiner <ul style="list-style-type: none"> ANVÄNDNING AV SKYDDSTRÜSTNING OCH RISKTAGANDE 	<ul style="list-style-type: none"> en för varje arbetstagare, inklusive maskinförare. Också underentreprenörernas arbetstagare, mätare, planerare osv. 	<ul style="list-style-type: none"> arbetstagaren använder nödvändig personlig skyddsutrustning tar inga onödiga risker (t.ex. fallrisk, en maskins olämplighet för ett arbete, riskabel maskinanvändning) och orsakar inte fara för andra
2. Utrustning <ul style="list-style-type: none"> ARBETSMASKINER OCH LYFTANORDNINGAR MINDRE UTRUSTNING STÄLLNINGAR, BOCKAR, STEGAR, GÅNGBROAR OCH TRAPPOR ELEKTRIFIERING BELYSNING ANORDNING FÖR EMULSIONSLADDNING RÄDDNINGSCONTAINER 	<ul style="list-style-type: none"> en för varje arbetsmaskin jämte utrustning, inklusive arbetsplattform en för varje verktygsmaskin, (cirkelsåg, lyftredskap, svetsutrustning, vibratorplatta, vinkelslip) en för varje konstruktion en observation för varje plattform av fasadställning en för varje central (> 16 A) och kabel (> 240 V) en observation för varje kabeldragning på området en observation av belysningen på området när belysning behövs en observation för anordningen för emulsionsladdning en observation för varje räddningscontainer 	<ul style="list-style-type: none"> maskinernas allmänna skick är gott och de är helt i funktionskick för utrustningens del observeras tekniskt skick, fästen i fordonet, synlighet och varningsanordningar och -markeringar arbetsplattformen är tillräckligt bärande och jämn gott allmänskick och uppfyller maskinspecifika säkerhetsbestämmelser stöd, fundament, förankring pålitlig skyddsräcken (3 ledare), vid behov skyddstak uppgången till ställningar (inkl. mobila ställningar) ska bestå av trappor, lejdare eller stegar eller annan uppgång enligt bruksanvisningen bockar ska vid behov ha en konstruktion som förhindrar felsteg elcentraler och kablar ändamålsenligt placerade, vid behov skyddade samt i övrigt hela och i gott skick tillräcklig allmän- och arbetsbelysning på området gott allmänskick, inga läckor i anordningen. containerdörren ska vara olåst och tillträde till containern ska vara obehindrat
3. Skydd och riskområden <ul style="list-style-type: none"> FALLSKYDD RASRISK MASKINRISKOMRÅDEN 	<ul style="list-style-type: none"> observation av alla fria kanter eller öppningar på området, där fallskydd behövs för alla ställen med rasrisk (schaktgropar, mark, tunneltak) för varje maskin 	<ul style="list-style-type: none"> fallskydd måste finnas från och med 2 meters höjd skyddsräcken (3 ledare) schaktgropar har ändamålsenliga stöd, berg har förstärkts med bultning/sprutbetong eller skrotats, slänter om det inte behövs stödkonstruktioner, isolering av farliga områden, upplag för jordmassor på över 2 meters avstånd från kanten arbetsmaskiner ska befinna sig på tillräckligt avstånd från andra arbetstagare, schaktkanter och trafik. Maskinen och området vid den ska förses med nödvändiga varningsmärken.
4. Vägar och gångleder <ul style="list-style-type: none"> EXTERN TRAFIK OCH GÅNG- OCH CYKELTRAFIK ARBETSVÄGAR GÅNGLEDER ORGANISERING AV EVAKUERING 	<ul style="list-style-type: none"> en för varje ställe där allmänna vägar eller gång- och cykelvägar påverkas separat observation för varje trafikmärke och trafikregleringsanordning arbetsvägen observeras som ett område om den är kort. I annat fall delas den in i flera områden en för varje gångleden på området en för varje utrymningsväg 	<ul style="list-style-type: none"> trafiken säkert organiserad, om trafikarrangemang informeras med varningsmärken och -blinkers, passerrutorna har märkts ut med tydliga informationsskyltar och t.ex. trafikregleringsanordningar, farliga områden har isolerats och tillträdet till arbetsplatsen har avspärrats för utomstående trafikarrangemangen följer anvisningarna. Trafikregleringsanordningarna och -märkena är synliga och rena arbetsvägarna är i tillräckligt gott skick med tanke på ändamålet. Nödvändiga trafikmärken är på plats och tillträde till farliga områden är avspärrat. gånglederna är i tillräckligt gott skick med tanke på ändamålet, tillträde till farliga ställen avspärrat vid underjordiska brytningsarbeten ska utrymningsvägarna vara utmärkta och passagen ska vara obehindrad
5. Ordning och förvaring <ul style="list-style-type: none"> ALLMÄN ORDNING ÄVFALLSKÄRL FÖRVARING OCH LAGRING AV FARLIGA ÄMNEN LUFTKVALITET OCH DAMMHANtering 	<ul style="list-style-type: none"> en för varje område för varje kärl för varje förråd för farliga ämnen (t.ex. bränsle och sprängmedel, behållare med lösningsalter) vid underjordiska objekt och andra slutna utrymnen områdesvis (en observation per område) 	<ul style="list-style-type: none"> inget avfall som inte hör till arbetsfasen bra ordning med avseende på säkerhet och kvalitet, jord sprids inte i omgivningen/dammhantering ändamålsenligt skött rent kring avfallskärl, rätt lastat och sorterat. oljor, gaser och brinnande vätskor och avfall som uppstår förvaras i hela och rena kärl sprängmedel i låsta, lagenliga magasin behållare med lösningsalter har inga synliga läckage upplag med råmaterial för emulsionsladdningar markerade och låsta. Ventilationsanordningarna (fläktar, ventilationskanaler, i tunnel fläktutuber) är hela och i skick sensoriska observationer antyder inte för mycket damm

BRISTER SOM KRÄVER OMEDELBARA ÅTGÄRDER OCH ANDRA RISKFAKTORER ÄN DE SOM NÄMNS PÅ BLANKETTEN SKA ANGES I FÄLTET BRISTER

FÖRTECKNING ÖVER OBJEKT FÖR UNDERHÅLLSINSPEKTION PÅ MARKBYGGNADSRBETSPLATS

1. PERSONALUTRYMMEN

- inkvarteringslokaler
- måltidslokaler
- omklädningsrum och förvaringsutrymmen
- tvätt- och torkrum
- wc- och sanitära utrymmen
- lokalernas placering på arbetsplatsen

2. ÄRBEITSVÄGAR OCH TRAFIKARRANGEMANG

- gång- och cykeltrafik samt tung trafik
- trafikmärken, körhastighet
- belysning
- risker vid backning med fordon
- plogning/sandning
- mötesplatser på smal väg

3. ARBETSPLATSBELYSNING

- allmän belysning
- arbetsbelysning
- belysningens placering
- lampornas skick och renhet
- bländning, belysningskillnader
- kablarnas placering

4. HÄLSOFARLIGA ÄMNER

- damm, gaser, ångor, lösningsmedel
- luftväxling, ventilation
- säkerhetsdatablad
- lagring av ämnen

5. BULLER OCH VIBRATIONER

- val och placering av maskiner
- bekämpningsmetoder
- personlig skyddsutrustning
- varnings skyltar

6. LAGER FÖR FARLIGA ÄMNER

- brännbara material
- brännbara vätskor, gasol (flytgas)
- lager och förvaringsplatser för explosiva varor
- lagrens placering
- varnings- och anvisnings skyltar

7. SVETSUTRUSTNING OCH SVETSARBETEN

- el- och gasutrustning
- jordningar
- transport och lagring av gasflaskor
- slangar, kopplingar, mätare
- bakslagsventiler, eldskydd
- asbesthandske
- personlig skyddsutrustning

8. FÖRSTA HJÄLPEN-BEREDSKAP

- första hjälpen-utrustning
- meddelande- och informationsskyltar
- nödnummer
- livräddningsutrustning (livbojar, båt)

9. BRANDSKYDD

- utrustning för inledande släckning
- utrymningsvägar
- nödnummer

10. MINDRE MASKINER

- slipmaskiner
- slipskivans skick och lämplighet
- stödfjänsar, sliputrustning
- skydd för slipskivan
- dammskylning
- personlig skyddsutrustning
- brandfara, varningsskyltar
- bultpistoler
- underhåll, årsgranskningar
- bruksanvisningar, användare
- laddningar, provsprängningar
- huvud-, ögon- och hörselskydd
- varningstavlör
- övriga mindre maskiner

- bormaskiner, kompressorer
- betongblandare, vibratorplattor
- stålbockningsmaskiner

11. MANUELLA VERKTYG

- hammare, släggor, pikmejslar
- knivar, yxor, sågar
- saxar, tänger, mejslar

12. MOBILKRANAR

- förarens behörighet
- ibruktagandekontroll har gjorts: protokoll
- markens bärighet
- stödben, markplattor
- maskinens lyftkapacitet, begränsningar
- lyftredskap
- lastpackarnas behörighet
- personlyft (se SRB 1099/1995)

13. ÖVRIGA LYFTANORDNINGAR

- taljor, vinschar
- personliftrar
- lastkranar, truckar
- lyftkapacitet, lämplighet
- ibruktagandekontroll har gjorts

14. LYFTREDSKAP

- ställinor, kättinglängor
- lyftremmar, lyftsaxar, lyftgripar
- lyftkrokar, schacklar, replås
- lyftkärl, lyftlådor
- lastmarkeringar, lasttabeller
- förvaring, lagring
- ibruktagandekontroll har gjorts

15. GRÄVMASKINER OCH GRÄVARE

- maskinernas skick
- skyddsavstånd
- användning vid lyftarbeten (lyftkrok, lyftkapacitet jämfört med belastningstabell, säkerhetsbestäm-melser, lyftredskap)

16. PÅLNINGSMASKINER

- maskinernas skick
- markens bärighet

17. ÖVRIGA SCHAFTMASKINER

- maskinernas skick

18. MASKINER OCH UTRUSTNING PÅ

BRYTNINGSARBETSPLATSEN

SKICKET HOS FÖLJANDE MASKINER OCH UTRUSTNING KONTROLLERAS

- borr- och tryckluftsutrustning
- laddnings- och tändningsutrustning
- slipmaskin
- saxbord
- oregistrerade fordon
- transportutrustning för sprängsten
- utrustning för sprutbetongering och skrotning
- lastmaskiner
- tillverkningsplats och utrustning för AN-olja

19. ELEKTRISK UTRUSTNING PÅ ARBETSPLATSEN

- skyddsavstånd
- huvudcentralens placering, kablar
- skyddsklasser
- kablarnas skick, avvattningsutrustning

20. STÄLLNINGAR, ARBETSBOCKAR

- underlag
- normenlig/specialkalkyler
- belastning
- gångleder, skyddsräcken
- kontroller, ställningskort, protokoll

21. ARBETSPLATTFORMAR

- räcken, skydds nät
- skydd vid öppningar

- avspärningar
- säkerhetssele jämte linor

22. GÅNGLEDER

- skyddsavstånd, fallande och vältande föremål
- skyddstak, skyddsvägg
- halkningsriser, sandning
- märkningar, underhåll

23. TRAPPOR/STEGAR

- skick och lämplighet
- underhåll, belysning

24. SCHAFT

- stöd
- slänter (utsprång, block, stenar)
- grävmassors läge
- skyddsräcken
- gångleder
- vägar
- varningsblinkers
- trafikarrangemang

25. BRYTNINGS- OCH SPRÄNGNINGSARBETEN

- gångleder och utrymningsvägar
- dammbekämpning
- lager och förråd för explosiva varor (se punkt 6. Lager för farliga ämnen)
- transport av explosiva varor
- övervakning av kvaliteten på andningsluften i underjordiska utrymmen
- varning för explosioner
- underjordiska utrymmen
 - ventilation
 - tak (skrotning, bultning, sprutbetongering)
 - skydd för tunnelymning
 - arbetshygieniska mätningar (föroreningar i luften, strålning osv.)

26. BETONGARBETEN

- formarbeten, armering, betongering
- lager för form-, stål- och trävaror
- betongsilon
- arbets- och skyddsställningar
- betongeringsmetoder
- gångleder, belysning
- formolja, uppvärmningsmetoder

27. ELEMANTARBETEN

- lagring, lyft
- fallskydd
- elementstöd, svetsningar

28. LAGER OCH LAGEROMRÅDEN

- materiallager
- underentreprenörers lager
- lagerskjul

29. UNDERENTREPRENADARBETEN

30. PERSONLIG SKYDDSUTRUSTNING

- skyddshjälm med hakrem
- synlig klädsel enligt standard (EN471 eller EN20471)
- hörsel- och ögonskydd
- andningskydd
- säkerhetsstövlar
- säkerhetssele jämte linor, fästen
- övriga skydd
- skyddens skick och underhåll
- användning av skyddsutrustning

31. ÖVRIGA OBJEKT

MVR-Mätaren

utvecklades i slutet av 1990-talet i anslutning till Nylands arbetarskyddstävling. För innehållet ansvarade Timo Pinomäki från Nylands arbetarskyddsdistrikt, Juha Salminen från SalmiCon Oy och Heikki Laitinen från Arbetshälsoinstitutet. Det här är den fjärde uppdaterade versionen av MVR-mätaren. Uppdateringen sköttes av INFRA rf:s arbetarskyddskott och av experterna på INFRA rf:s underhållsavdelning och bergschaktavdelning.

INFRA RY
Unioninkatu 14
00130 Helsinki
puh. 09 12 991
www.infra.fi

TYÖTERVEYSLAITOS
Topeliuksenkatu 41
00250 Helsinki
puh. 030 4741
www.ttl.fi

ISBN 978-951-96698

ÖVERSÄTTNINGENS GILTIGHET

Om det uppkommer tvist i tolkningen av detta formulärs tryckta text, går den finska originalversionens RT 80271 text före denna översättning.

RT 80271 SV

juni 2000
Översättning 1(3)
Ersätter RT 16-10220 S

SUBORDINATIONSAVTAL FÖR SIDOENTREPRENAD

Undertecknade enas om att detta subordinationsavtal skall tillämpas beträffande de rättsliga förhållandena mellan byggherren, huvudentreprenören och de huvudentreprenören underställda sidoentreprenörerna.

**Entreprenadavtalets
datum**

Byggherre

Huvudentreprenör

**Huvudentreprenören under-
ställda sidoentreprenörer**
Rörentreprenör

Ventilationsentreprenör

Elentreprenör

Målningsentreprenör

Övriga entreprenörer

**Byggnadsobjekt – specifikation
och belägenhet**

1

Giltighet

Detta subordinationsavtal träder i kraft vid undertecknandet av detsamma. De enligt subordinationsavtalet till huvudentreprenören hörande rättigheterna och skyldigheterna upphör, då huvudentreprenaden överlämnas till byggherren, om ej annat avtalas.

2

Huvudentreprenörens rätt att godkänna underställd sidoentreprenör och granska utkastet till sidoentreprenadavtalet

2.1

Byggherren bör bereda huvudentreprenören tillfälle att före valet av sidoentreprenör framställa eventuella anmärkningar beträffande sidoentreprenören. Huvudentreprenören är skyldig att godkänna sidoentreprenören om giltig grund för vägran inte föreligger.

2.2

Byggherren förbehåller huvudentreprenören rätten att granska entreprenadhandlingarna som berör sidoentreprenaden samt utkastet till avtalet, innan sidoentreprenadavtalet sluts. Byggherren bör vid ingående av sidoentreprenadavtal beakta av huvudentreprenaden framställda skäligena krav beträffande underställandet.

2.3

Om ett för subordination avsett sidoentreprenadavtal ingåtts före huvudentreprenadavtalet, har huvudentreprenören rätt att erhålla uppgifter om sidoentreprenören, dennes tidtabell och etapper samt övriga omständigheter som är nödvändiga för huvudentreprenören, då han koordinerar de olika entreprenörernas arbeten. Huvudentreprenören är skyldig att godkänna de bestämmelser av sidoentreprenören eller som ingår i sidoentreprenadavtalet, om vilka han underrättats, såvida inte giltig grund för vägran föreligger.

3

Avtalsparternas rättigheter och skyldigheter

3.1

Med undantag för omständigheter som beror av subordinationen, förändrar detta subordinationsavtal inte de rättigheter och skyldigheter som byggherren, huvudentreprenören och sidoentreprenören har enligt vederbörandes inbördes entreprenadavtal.

3.2

Genom subordinationen överför byggherren på huvudentreprenören koordineringen av de olika entreprenörernas arbeten samt skyldigheten att övervaka att de underställda sidoentreprenörerna utför

sitt arbete i den ordningsföljd som föreskrivs i deras respektive entreprenadavtal och i detta subordinationsavtal och enligt den nedan i punkt 4 nämnda tidtabellen.

3.3

Sidoentreprenören förbinder sig att utföra sitt arbete enligt den nedan i punkt 4 nämnda tidtabellen i den ordningsföljd som huvudentreprenadavtalet förutsätter och parallellt med i denna handling avsedda andra byggnadsprestationer, i enlighet med huvudentreprenörens anvisningar.

4

Gemensam tidtabell

Då sidoentreprenörernas arbeten påbörjas utarbetar och godkänner huvudentreprenören och de underställda sidoentreprenörerna samordnat en tidtabell för byggnadsobjektets olika arbetskedan och etapper. Tidtabellen får ej strida mot huvud- eller sidoentreprenadavtalets villkor. I tidtabellen reserveras för sidoentreprenören rimlig prestationstid för de olika arbetskedena samt för de åtgärder som föregår mottagning (provdrift, funktionsprov etc).

5

Betalningar

Byggherren erlägger de i entreprenadavtalet fastställda betalningsraterna och betalar eventuella fakturor för tilläggs- och ändringsarbete direkt till sidoentreprenören sedan huvudentreprenören godkänt betalningen. Godkännande för ges utan oskäligt dröjsmål och kan förvägras endast av saksakal, som grundar sig på sidoentreprenadavtalet eller detta subordinationsavtal.

6

Entreprenörernas ömsesidiga ansvar

Huvud- och sidoentreprenörerna förbinder sig att utbetala ersättning till varandra för skador som uppstått genom avsiktlig eller vållad handling eller genom uraktlåtenhet, såsom t.ex. dåligt utfört arbete eller användning av undermåliga material och varor. Huvud- och sidoentreprenörerna är även inbördes ansvariga för skada som förorsakats av avsiktligt eller vållat dröjsmål.

7

Byggherrens ansvar

Byggherren ansvarar inte för skador som huvud- eller sidoentreprenörerna förorsakar varandra.

8

Förseningsböter

8.1

Om försening inträffar vid färdigställandet av byggnadsobjektet, är såväl huvud-

som sidoentreprenören skyldig att till byggherren erlägga förseningsböter enligt vad som avtalats i respektive entreprenadavtal.

8.2

Om sidoentreprenören kan påvisa, att förseningen inte härrör sig av hans prestation, är han befriad från förseningsböterna.

8.3

Om byggnadsobjektets färdigställande försenas på grund av att huvudentreprenören försummat de uppdrag och skyldigheter som tillkommer honom enligt detta subordinationsavtal, skall huvudentreprenören erlägga förseningsböter i enlighet med sitt entreprenadavtal. Om huvudentreprenören dock kan påvisa, att förseningen i sin helhet förorsakats av en eller flera sidoentreprenörer och huvudentreprenören inte haft möjlighet att förhindra förseningen, befrias han från förseningsböterna.

8.4

Entreprenörernas inbördes förseningsansvar fastställs i enlighet med punkt 6.

9

Anmälningsskyldighet samt hävande av sidoentreprenadavtal

9.1

Om sidoentreprenören inte påbörjar sin arbetsprestation inom den tid som förutsätts i entreprenadavtalet och detta subordinationsavtal, eller om sidoentreprenörens arbetsprestation framskrider så långsamt, att arbetet inte kan färdigställas inom utsatt tid eller eventuellt försenas och ifall detta inte grundar sig på orsaker, vilka berättigar entreprenören till förlängd prestationstid, skall huvudentreprenören göra skriftlig anmälan om saken till sidoentreprenören och till byggherren.

9.2

Om förseningen är väsentlig, skall huvudentreprenören göra anmälan till sidoentreprenören, byggherren samt till sidoentreprenörens borgensman. Samtidigt skall huvudentreprenören lämna till byggherren ett förslag till åtgärder som situationen kräver. Om byggherren inte då godkänner huvudentreprenörens skäligena krav, ansvarar huvudentreprenören inte för de skador som sidoentreprenörens arbetsförsening förorsakat och som kunde ha förebyggts genom de åtgärder som huvudentreprenören föreslagit. I detta fall kan byggherren inte hänvisa till i punkt 7 nämnda villkor om ansvarsbegränsning.

9.3

Om sidoentreprenadavtalet hävs, är huvudentreprenören och de övriga sidoentreprenörerna, efter att ha förhandlat med byggherren, skyldiga att medverka till att byggherren på behörigt sätt får igång ar-

betena enligt den hävda sidoentreprenaden. Om detta förorsakar huvud- eller sidoentreprenörerna merkostnader, är byggherren skyldig att ersätta dessa till entreprenörerna.

9.4

Det som i punkt 9 nämns om huvudentreprenörens anmälningsskyldighet, tillämpas på motsvarande sätt på sidoentreprenören om huvudentreprenörens prestation försenas. Om förseningen är väsentlig, har sidoentreprenören rätt att kräva att byggherren anordnar förhandlingar mellan subordinationsavtalets parter rörande nödvändiga åtgärder.

10

Säkerheter

De säkerheter som entreprenören ställt byggherren är, efter det att subordination har skett, subsidiär säkerhet för anspråk som grundar sig på huvud- och sidoentreprenörernas subordinationsavtal. I samtliga entreprenörers borgen eller annan förbindelse rörande säkerheten bör nämnas att säkerheten även täcker det

ansvar som grundar sig på subordinationsavtalet.

11

Avgörande av tvister

Tvister som gäller detta subordinationsavtal och på det grundade skyldigheter skall överlämnas till tingsrätt för avgörande i enlighet med § 92 i RT 16-10660 Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader YSE 1998. Om entreprenadavtalet dock fastställer en annan rätt som forum, överlämnas de av subordinationsavtalet föranledda tvisterna till denna rätts avgörande.

12

Undertecknande av subordinationsavtalet

Detta subordinationsavtal bifogas såväl till huvud- som sidoentreprenadavtalen. Av byggherren samt huvud- och sidoentreprenörerna undertecknade exemplar utskrivs i två exemplar, varav det ena överlämnas till huvudentreprenören och det andra till byggherren för uppbevaring för samtliga sidoentreprenörers räkning.

Denna handling undertecknas av byggherren, huvudentreprenören och samtliga berörda sidoentreprenörer.

**Subordinationsavtalets
datum**

Byggherre

Huvudentreprenör

Sidoentreprenörer

Bevittnas av

Bilagor

